

ÖKHS' I TSĪN IK SĪN NI ST. MATTHEW OT SĪN AI PI.

¹ SIN AK'SIN Jesus Christ David okkuai' Abraham okkuai' un'ix o sĭnaks' oaiëxësts.

² Abraham ikuyiu' Isaac; ki Isaac ikuyiu' Jacob; ki Jacob ikuyiau' Judas ki omu' pappiipix;

³ Ki Judas ikuyiu' Phares ki Zara, Tamar ipau'kaiïmmiuax; ki Phares ikuyiu' Esrom; ki Esrom ikuyiu' Aram;

⁴ Ki Aram ikuyiu' Aminadab; ki Aminadab ikuyiu' Naasson; ki Naasson ikuyiu' Salmon;

⁵ Ki Salmon ikuyiu' Booz, Rachab ipau'kaiïmmiuaie; ki Booz ikuyiu' Obed, Ruth ipau'kaiïmmiuaie; ki Obed ikuyiu' Jesse;

⁶ Ki Jesse ikuyiu' David omüx'nin'a; ki David omüx'ina ikuyiu' Solomon, annök' ake'uök itom'itomiuök Urias man'itotsipokaiïmmiuaie;

⁷ Ki Solomon ikuyiu'. Roboam; ki Roboam ikuyiu' Abia; ki Abia ikuyiu' Asa;

⁸ Ki Asa ikuyiu' Josaphat; ki Josaphat ikuyiu' Joram; ki Joram ikuyiu' Ozias;

⁹ Ki Ozias ikuyiu' Joatham; ki Joatham ikuyiu' Achaz; ki Achaz ikuyiu' Ezekias;

¹⁰ Ki Ezekias ikuyiu' Manasses; ki Manasses ikuyiu' Amon; ki Amon ikuyiu' Josias;

¹¹ Ki Josias ikuyiu' Jechonias ki o mu' pap piipix, annik' ito'toöpikau Babylon;

¹² Ki ot'sitotos au Babylon, Jechonias ikuyiu' Salathiel; ki Salathiel ikuyiu' Zorobabel;

13 Ki Zorobabel ikuyiu' Abiud; ki Abiud ikuyiu' Eliakim; ki Eliakim ikuyiu' Azor;

14 Ki Azor ikuyiu' Sadoc; ki Sadoc ikuyiu' Achim; ki Achim ikuyiu' Eliud;

15 Ki Eliud ikuyi u' Eleazar; ki Eleazar ikuyiu' Matthan; ki Matthan ikuyiu' Jacob;

16 Ki Jacob ikuyiu' Joseph, Mary om'i, annok ipau'kaiïmmiuök Jesus, anïstau Christ.

17 David otsis'tsits'unoauai Abraham itsipuk' süpokosinimotseiiau ke'pitappiiu nissekoputtsi; ki ot'sitotosau Babylon omats'ïstsits'unoauai David mats'itsipuksüpokosïmmotseiiau, matsisse'koputtsi; Christ omats'ïstsits'unoauai ot'sitotosau Babylon mats'itsipuksüpokosïmmotseiiau matsisse'koputtsi.

18 Jesus Christ, otsipokai'isïnni ün'niniitsiu: Annik' Mary, Jesus oksis'tsi, Joseph otak'okemattösaie itop itappi'inai, otse'kosatsok Atsïm'istaaw.

19 Joseph om'i moköm'motsitappiu, ki matsitsitau'ats mök'aiitsïnniköttösaie; osïme'tsitan möksisim'ianïstüpskoösaie.

20 Ki otai'ksïmstatoaie, Satsit, Ap'ïstotokiuäoto'tokatatsis otsipopök'toakaie ki otan'ikaie, Joseph, David okku'i, pinstünnos Mary kök'okemattosi, otse'kosatsok Atsïm'iStaaw.

21 Ki ai'aksipokaiïmmiuaie okku'yi, ki kitak'anïstsïnniköttau Jesus: tükkä, otsitappim'ix otsauum'itsitappi'isuauësts aiakitaikömotse'piuax.

22 Itün'nitsiuaie mök'itsenüpanïstösi

Ap'istotokiuä otse'poawsists, otsipropheti
itotse'poawsinėsts, ki an'ïmai,

²³ Satsik, mokök'iake ai'akopitappiiu,
ki ai'aksipokaiïmmiuaie okku'yi, ki
ak'anïstsïnniköttsiuaie Emmanuel,
ito'kïsasattop Ap'istotokiuä ipokai'tappiïmmau.

²⁴ Joseph otsipuwk'si otso'kani,
ün'niitsitappiiu Ap'istotokiuä oto'tokatatsis
otan'iipiaie, ki ito'tuyiuaie otokem'an:

²⁵ Ki ototom'okkuyi otsauomai'pokaiïsaie mat-
poksokamiu'atsaie: kinitšin'niköttsiuaie JESUS.

2

¹ JESUS otai'pokaiisi Bethlehem, auösïn'im
Judæa, annists'ïsk ksïstsiku'ïstsk, Herod
otsitsïnaiipi, Satsik, mokök'ietappix
umut'autstsipi apinök'kuyi itsipuk'sipuiäu
Jerusalem,

² An'iaü, ün'an'ök manipok'auök Jews
otsïn'aimoaiuaie? Tükkä, annim' apinök'kuyi
stai'tappiosi nitsïno'ünan okökatosim, ki
nimut'otopïnan nök'itauatsïmmimmösïnan.

³ Herod omüx'ina otokh'tsïsaie, otap'itsi-
tanaie, ki Jerusalem ïstokönai'tappix iköno-
nokap'aitsitamiuax.

⁴ Ikönaumoi'piüsax omük'atoiapiekuax
ki ai'sïnakix, süppoöttsesattsuax Christ
mök'itsipokaiipiaie.

⁵ Ki an'ïstsiuaie, Bethlehem, Judæa
ïstauösïn'im, ün'nimaie; ün'anïstappi prophet
osïn'aksïn;

⁶ Ki ksësto'a Bethlehem, Judæa ïstauösïn'im,
kimats'inükstsipuaia, Judah ïstsin'ax;

Nin'auök, ksesto'a ak'itsistauasiu ki osto'i ai'akaukõkitsimau nitsitappim'ix Israel.

7 Herod, simi'nikõtüssax mokök'ietappix, sokap'süppoõtsesattsuax otsokap'inõkuyisaie kõkatosi.

8 Ki itüpüt'okõttsiuax Bethlehem; kian'iu, kükko' sokap'apsümmok pokau'ök; ki ikonoain-oeniki, itüm'ütskõtšinikokik nõk'itsitotosi nõk'it a tsim mim mosi.

9 Otokh'tsísau omüxina otan'iipiaie, itsis'tapuiâu; ki satisk, anni'isk kõk'atosiisk otsitsinoauaiisk umut'autstsiپی apinõk'uyi otsitom'akoiâuiaie, ki otai'totosi inük'sipokai ot'sitauپیiaie itots'iketsipuyiâuie.

10 Otsinno'õssauaie kõk'atosi, eks'kamük otse'tametüksuaii.

11 Ki otaitsipis'sau nap'ioyis, Mary oksis'tsi ipinnu'yiauaie pokai'isk, ki innissi'iau, ki itatsim'mimmiau: ki otaipasuk'inissauësts otakomütskotuksuauësts, issak'okotsiauaie gold ki frankincense ki myrrh.

12 Ap'istotokiuä papaukõkianistcsax mõkstaiskito'tosau, noke'tsi moksokui itüp'akaiiau.

13 Ki otau'mattosau, satsik, Ap'istotokiuä sto'tokatatscs papauta'atsiâuie Joseph, an'isitouaie, Nipuat', ki mattos'au pokau' ki oksis'tsi ki iküm'itappoat Egypt, ki stau'pit ki kitak'otümanisto; tük'kä, Herod ai'akapsümmiâuie inük'sipokau mõks'enitõsaie.

14 Otai'puawksi, sepiai'akotuyiâuax inük'sipokau ki oksis'tsi ki Egypt itüp'itappoiau:

15 Ki itau'piauie otai'nsaie Herod, möksenüp'anistosia Ap'istotokiuä otse'poawsin, otsiprophet i tots'uaie, Egypt, ün'nimaie nitsit' ütümmau noko'a.

16 Herod, otai'noösax mokök'ietappix otap'ap'istotoyisax, eks'kaiistsetükkiu, ki itüp'otoköttsiuax (otsen'nakemix) Bethlehem ki sa'akapotsim, ai'stokistuyimix sök'umappix ikön'ainittsiauax; küttaistoki'stuyimix sök'umappix mat'okönainittsiauax, umut'otsksinippi otsokap'süppoötsesattüsax mokök'ietappix.

17 Itüm'enüpanistomaie Jeremy prophet otse'poawsin otan'ipi,

18 Epo'awsinni itsik'kitokhtsip Rama, asain'sinni ki aiim'motseisinni ki omükoyesinni, Rachel o'kosix itau'asüniu ki matokuikiawpiketükkiu'ats, tükkä, itsen'iau.

19 Herod otse'insi, sat'sik, Ap'istotokiuä oto'tokatatsis Joseph otsipapau'takaie, Egypt otsitai'tappiisaie.

20 An'istsiaie, Nipuat'ki mattos'au inük'sipokau ki oksis'tsi, ki itüp'itappoat Israel istau'ösinim; tük'kä ini'au anniks'isk ap'üssummiiskaie otsipai'tappiisinni.

21 Ki itsipuu ki aiako'tuyiuax pokau'a ki o ksis'tsi, ki Israel istau'ösin'im ito'to.

22 Ki otokh'tsissi Archelaus otau'atsuaiitsitapai'naiisi un'ni otsin'naiisinni, isstün'imaie mök'ittapposaie; ki Ap'istotokiuä otsipapauanistosaie, Galilee itanis'tüpitappo:

23 Ki akapioyis, Nazareth anistau, ito'to kiitoko'yu; mökenüpanistosaie prophetix

otan'iippiax, akanistai'niköttau Nazaren'aikuun.

3

¹ ANNISTS'ISK ksistsiku'istsk John Baptist ito'to Judæa istoksis'tapiksökkui, itüs'-ksšinimatstokiu,

² Ki an'iu sauai'tsitak, spots'im istšin'naiisinni aststsiu'.

³ Am'auk annök' matap'piuök Isaiah prophet an'iu Nitsitappiuä ksistapitauosinim sokse'puyiu, Süppoatsistotokh'sattoat Nin'a oksokui, oksoku'ists moköm'otstsises.

⁴ Ki John, Camel oku'yists, itsis'totosiu, ki istsiköp'okui itsep'siu; ki otso'össinests tsikatsix ki namap'iniu.

⁵ Jerusalem istokönai'tappix otokönitota'akax, ki Judæa istokönai'tappix, ki Jordan istauössin'im istokönai'tappix mat'okönitautakax.

⁶ Ki nie'tüktai Jordan (an'istop), otsit'üstapinopiax, ki otsauum'itsitappiisuests aiinüp'anistomiauests.

⁷ Ki otsinno'össax otas'taaissäx akai'tappiax Pharisees ki Saducees, otsittüp'auauökössax otsitüsta'pinükipi, an'istsiuax, Pitseksinau'kosix, tükka'kitan'ikoau kökanistüpistüpiksatossuai annik'istse'tüksinik astai'tsiik?

⁸ Ai'süksattok matsiin'ists mök'itanistoski kitsauai'tsitani:

⁹ Pini'tsitsiikasik kitsitsi' tanauests kok'kitünissuai Kin'un Abrahami; kitan'istopuau Ap'istotokiua, am'oxim okotokix ikotsistauatomoiaiu Abraham pokax.

10 Kiannok' köts'eksists kaxa'kin itsipo'toau:
kõnai'istsis saiinasissi ak'aikakiaiau ki
ak'aututsaiiau.

11 Okke' kimut'sitüstapīnopuau
kõkkitsisauai'tsitasuai: apatots'ik
annõk' ai'aksakootoõk aiis'skunitapsiu,
nimatsikõkokotopa'tomoauats matsikists':
Ostoi' kimutak'istapīnokoau Atsim'istaaw ki
is'tsi:

12 Ose'kotükkiatsis ai'ñimaie, ki-
aupux'ixtoxixi otsit'aisuisuitsipik'iakipi
aiaksokapse'maie, osos'tsipikiapioyis
aiakitsiptsipotomests otapaien'insimmanists;
ki istotox'ksiists istsi'i matakatsiu'ats
ai'aketsinsimests.

13 Jesus Galilee itum'aumatto, Jordani
nie'tuktai ito'to, John mõkitsistapīniisaie.

14 Ki John paiau'tsimiuaie, ki otan'ikaie,
ksesto'a is ta' pīn o kit, kitaketak'sipuksipat
to kõkokotsis'tapīnnõksi, ki kumauksipuksi-
paakiks?

15 Jesus an'istsiuaie pokitse'tsit annok':
nõks'istutsisinan mokõm'motsitappiisinni.
Itūmipaio'kits etomoyiuaie.

16 Ki Jesus aiis'tapīnnõssi, itopitsissoa'tomaie
okke': ki, sat'sik, spots'im kau'opiu, ki
nan'nuyiuaie Ap'istotokiua otatsim'istaaw
itutui'sūpīnūmaie sistsi'i itsīnauñi'īnai, ki
itokhitopi'īnai:

17 Ki, satsik, epo'awsinni spots'im itunni'u
amok'auk nītük'omīmokoa, nitsekõkh'sīmau.

4

itūmitūppip'iuaiē Jesus, sauum'itsitappiua mõk saksksinnoõsaie.

² Ki nīsīp'puyi koku'ists, ki nīsīp'puyi ksīsītsikuīsts otsīt'saioyipists, itsakoo'notsiu.

³ Ki Issaks'ksīnīmaitappii itoto'yīnaie an'iīnai, Ikūm'ūmeniki Ap'īstotokiua okku'i, am'oxim ok'otokixīm sītsīp'satsisau mõkitapaiēnasau.

⁴ Ki itūnīs'tsiuaie, Sīnaip Matap'pi matokot'otsipaitappi'iuats napaiēn, Ap'īstotokiua maoui' umutokōnai'poawsīsts aiakotsepaitappiiu.

⁵ Sauum'itsitappiua otsītsitapīppiok Atsīm'akapioyīs, ki itokhit'sipotoyeik Nato'iapioyīs,

⁶ Ki an'īstsiuaie, Ikūm'ūmeniki Ap'īstotokiua okku'i, īnīs'suiāuūnit: sīn'aip, akanīstsiuax oto'tokatatsix ksēsto'a: ki otsu'auēsts kitakitot-siketsi'enokiau, kokōt'sīsts kōkstai'tūkōkhsau ok'otoki.

⁷ Jesus itūnīs'tsiuaie, mat'sīnaip, kimataksaks-sksīnoau'ats Nin'a, kitap'īstotokā.

⁸ Sauum'itsitappiua spaiīstūkki ot-sittūmmi'piokaie itaiīstummūt'tsiikaie kōnauau'ōsinists ki istsap'inatsiikiests;

⁹ Ki anīstsiuaie, am'ostsim kōnauau'ōšinīsts kitak'okoto, apis'tuksīsanopieniki, atsīm'mīmmokeniki.

¹⁰ Jesus itūman'īstsiuaie, Mīs'taput, Satan: sīn'aip, Nina Ap'īstotokiua kitak'atsīmīmīmau, ki kitak'aitanīstaitoau.

¹¹ Ki Sauum'itsitappiua otai'skikaie ki, sat'sīk, oto'tokatatsix ito'toyikiāx ki otpsum 'okax.

¹² Jesus otokh'tsīmsi John ēen'ōsaie itsitap'po Galilee:

13 Ki otūnistūpa'atosaie Nazareth, Capernaum ito'to ki itoko'yiu, išsoots'i omūk'sikīmi ai'aketsksökkui Zebulon ki Nephtalim:

14 Isaiah otse'poawsin möksenūpanīstosi otanipi,

15 Zebulon īstau'ossīnni ki Nephtalim īstau'össīnni o mūk'sikīmi īsta'potsim, Jordan ap'ūmmotsim, Galilee īstok'auaax;

16 Anniks'isk matap'pixk, ski'natsi itau'pixk omūk'anatsi nan'īmmiau: ki anniks'isk matap'pixk auössīn'ni eīnsīn'ni itstsi'ipi ki eīniu'tūxīssīnni itstsi'ipi, itau'pixk, ksīstsikui'natsiu otsūs'kōpsiu.

17 Annik' Jesus aumūtūpsokse'puyiu, ki an'iu, Sauai'tsitak; Spots' īmistokōk'itsimani āststsiu'.

18 Ki Jesus, auau'ōkassi, Galilee īstomūk'sikīmi, itsīnnu'yiuax aiīs'kūnnīmotseiix, Simon, an'īstau Peter; ki oskūn' an'īstau Andrew, īksīmmatūk'kiomikatsīs omūk'sikīmi itai'suiapīxīmiauaie, tūk'ka itomik'aitappīisau.

19 Ki itūnīs'tsiuax, noksūppa'akik, ki kitaki-taumik'ottaiau matap'pix.

20 Ki atomik'atsuai itskīm'miau ki itopokiuo'iauaie.

21 O mūt'tūkkiosi matsītsīnnuyeuax mat'toskūnīmtoseiix, James, Zebedee o ku'yi, ki John oskūn', ipīt'sūpīnnuyeuax ak'iosatsīs, Zebedee, iin'ouaie, aip'sīmiax otomik'atsuaux: ki itsīn'nikōttsiuax.

22 Ki ipīt'skīttsiiauaie un'ouaie ki ak'iosatsīs, ki itopokiuo'iauaie.

23 Ki Jesus Galilee īstokōnau'össīnni

itap'auauõkau, otatoiapioko'auësts
 itai'pïstksšnimatstokiu ki aisokse'puyiu
 spots' im istsetam'itsiniksšni; ki matap'pix
 opüs'tsimmesuai ki otok'tokossšnuauësts ikõn
 an'küttutuyiuax.

²⁴ Ki otap'ïstutüksšni ikõnauanetšnistopaie
 Syria ïstau'õssšni; ki ikõnai'oktokosix, ki ami-
 anïstsipüs'tsimisix, ki anniks'isk matap' pixk
 sauumitsitappiuä itsšps'tokoyiau, ki mat'tsapsix,
 ki an'auxenix, ikõnitauntsšppotoaiax; ki
 ikõnau'kuttutuyiuax

²⁵ Ki Galilee ïstokõnai'tappix
 ikõnawk'pokiuoiauaie, ki Decapolis, ki
 Jeiusalem, ki Judæa, ki Jordan ap'šmmotsim
 ïstõkonai'tappix matsekõnawkpokiuo'iauaie.

5

¹ Kš otsšnno'ossax akai'tappix ni tum'mo
 ita'misso: ki otau'pšssi otsitappim'ix ototaakax:

² Ki itsipa'kuiakiu ki itšksšnim'atsiuax, ki
 itšniu,

³ Anniks'isk matap'pixk oskëtšsipõppuauëšk
 ïkikšn'etškkišk, etam'etškkiau: spots'im
 ïstšn'naiisšni osto'auai otsinan'oaiiau.

⁴ Au'yesix etam'etškkiau: aiaksikiaw-
 piksšstotoaiaiu.

⁵ Ikkšnap'itappiix etam'etškkiau: ksök'kum
 otaksšnan'oaiiau.

⁶ Ino'tättomix mokõm'motsipaitappiisšni
 ki inäk'attomix mokõm'motsipaitappiisšni
 etam'etškkiau: ai'akokuyian.

⁷ Kšmapi'itappix etam'etškkiau:
 otak'sikšmokiau

8 Ksikus'skëttsipöppix etam'etükkiau:
ai'aksinnuyiauaie Ap'istotokiuä.

9 Inüs'tsetappix etam'etükkiau:
akanistainiköttaiau Ap'istotokiuä o'kosix.

10 Anniks'isk matap'pixk itsikim'atsistotoaiau
otökommo'tsitappiuösoauësts etam'etükkiau;
otsinan'oaiau spots' im istsin'naiisinni.

11 Oksis'totokoeniki ki maka'pi
sitsip'sükoeniki, ki aisimmim'motsenikiau,
tükka kitük'omimmokoau kitse'tametüksuai.

12 So poke'tametükkik, spopai'piik;
kitakitakai'sakinnosüko spots'im: apatots'ik
neto'yik ünninetoksistotoyiuax Ap'istotokiuä
otsiprophetix.

13 Kësto'akauk ksök'kum itsistsixipoku: at-
stosai'e umut'aiawxipi itsix'ipokuyi, tsanistapiu
ksök'kum umutaiaksitsixipokuistutsip?
Matütokoapi'uats, ki aksis'tapixip, ki
akitsitautütsamiai'osi.

14 Kësto'akauk ksök'kum istün'natsii.
Akap'ioyis aitokittokhi netum'moyi matokot-
siksistatop'ats.

15 Matap'pix matotstsım'axauaie anak'imatsıs
mökitsitaistakhtotosauaie assuyın'i,
itai'süppatomiau itai'süpanakımatsopi,
ki matap'pix itsıps'taupix napioyıs
itokönnauan'akımaiau.

16 Neto'yik kitan'akimatsıs istot'ünnasayit
matap'pix mök'itsinniısau kitawx'istutsipists
mök'itstsaküttosauaie kin'a spots'im.

17 Pinstak nimut'otopi nökitünnistupipotsısau
okök'itsımani, ki prophet ix otün' issuai: ni-
matütoto'pa nökitünnistupipotsısau, nimut'oto
mökitsüpanıs'tsistutsısau.

18 Kitau'münistopuau spots'im ki ksök'kum
otsauomai'tšinikasi, ki okök'itsimani
otsitsauomsüpanistsiopi tüks'kai sikük'sinaksin
okök'itsimani ittsi'ipi mat'akitsinikauatsaie.

19 Annök tukskai am'oostsim
inüxe'poawsists küttai'aksistutsimökaie,
ki ai'aksksinimatsokax matap'pix
mök'staiistutsisaxaie, ak'anïstainiköttau
inüks'tsim spots' im; annök' ai'aksistutsimests
ki ai'aksksinimatsokax matap'pix
möks'istutsimësts, ak'anïstainiköttau
omük'sim spots'im.

20 Kit an'ïstopuau kitokömotsipaitappiisinni
saiis'tüpükuiökhsissi Scribes ki Pharisees
ot'okömotsipaitappiisuësts kimatakitsipipuu-
ats spots'im ïtsin'naiisinni.

21 Kikai'okhtsipuau ükkaiiap'ix otan'ikoaiau,
Pinuye'nïkik: ki annök'ai'akoyenikiuök
ai'akesetsïmaie okök'itsimani:

22 Ki kitan'ïstopuau annök' ksïstapïtsim'iuök
ox'okoä ai'akesetsïmaie okök'itsimani;
ki annök' ak'anïstsiuök ox'okoa Raca,
aiakesetsïmaie okök'itsimani: ki annök'
ak'anïstsiuök, kitüt'tsapsi, ai'akesetsïmaie
Gihenni ots'tsiïmiaie.

23 Puksipip'potomïniki ki-
tak'ïksïstomütskotüksinni natoï'apioyis, ki
ïksinim'ïniki kixokoa kitsis'tsïmmok,

24 Ün'nim altar ïstsskit' ki-
takïksïstomütskotüksinni, ki matskot';
matom'ots matsin'nüstseik ksësto'a ki kixokoa,
ki tüm'ütsipuksiput ki sakumüts'kotoat
kitsiksïst'omütskotüksinni.

25 Kipïnnüs'tseïmis kikakhtum'o,
kïtsakiokhpokau'pimössi: kökstaiïstapïpiok

au'kõkitsĩmai, ki au'kõkitsĩmai õk'staukotsei
eẽnake'nai, ki kitakitsĩps'tapixik itai'ĩnũkiopi,

²⁶ Kitau' mũnĩsto kitsauomai'ponitatossi ki-
tak'sakookotossi, kimataksuxpa.

²⁷ Kikai'okhtsipuau otanipuuẽsts ũkkaiiap'ix,
Kimatakauõkotapuaua:

²⁸ Ki nestoa kitan'ĩstopuau, annõk'
ũs'sũmmiuõk ake'uõk mõk'sta tossaie,
ũkaukhtauauõkautãttseuaie u'skẽttsipõppi.

²⁹ Kinet'oopsi itsuyĩsseeniki, sauau'tos
ki mĩs'tũpapiksĩstsĩs: õkh'siu tũks'kũma
mõk'saiĩnakuaiĩssi koõpspi, õkstaĩis'tupapiksĩs
kostũm Gehenna.

³⁰ Kinet'otsĩs itsuyĩsse'eniki kawksĩnnĩt',
ki mĩs'tũpapĩxit: õkh'siu tuks'kaii kotsĩs'i
mõk'saiĩnakuaiĩssi, õkstaĩis'tũpapiksĩs kostũm
Gehenna.

³¹ Ũk'auanĩstop annõk' aiaksĩksiuatsiuõk
otokem'ani ũnnianĩst'okotsĩs iksiuo'isĩnaksĩn:

³² Ki kitan'ĩstopuau annõk' aiaksĩksiuatsiuõk
otokem'ani, otsauomauau'õkotasi, nokets'ĩnai
otauõkotãts'okaie; ki annõk' aiakokkem'iuõk
otai'ksiuatai'ĩsk itau'õkatau.

³³ Stsĩk'i, kikai'okhtsipuau otan'ipuauẽsts
ũk'kaiiap'ix, kimataksĩksĩstapatauũni'pa, ki, ki-
takitauanĩstau Ap'ĩstotokiaua kitatauũn'ĩssĩnni:

³⁴ Ki kitan'ĩstopuau, Pinũt'auũnik; spots'im
pinitũpũtauũnik; tũk'ka Ap'ĩstotokiaua
otspiso'põtsĩsaie:

³⁵ Ksõk'kum pini'tũpũtauũnik;
itsĩssuikau'piu: Jerusalem pini'tũpũtauũnik;
tũkka Omũx'ina ot'akapioyimaie.

³⁶ Kimat'akitũpũtauunipa kotokõn',
kimatkotsĩksixĩstutsĩpats nitu'kuyekai ki

kimatokotsixıştutsipats.

³⁷ Ki anik' A, A; Sa, Sa; mato'ketauanieniki, mat'ökhsiu.

³⁸ Kikai'okhtsipuau, űk'auanıştop sauau'toainiki moöps'pi, kitak'okötanıştotoko: ki sauau'tsimıniki mokhpe'kinni, kitak'okötanıştotoko.

³⁹ Ki kitan'istopuau pinstsımmım'motsemis sauum'itsitappiüä: ki annök' kitakauaiak'ioökök kışsets'stoksıs matoko'tsıs ki mat'stoksıs'.

⁴⁰ Ki matap'pi makitotsıssıp'puyıssaie au'kökitsımaii, ki stakhts'isokösım mök'otsısaie, mat ün'nıştotsıs kisau'tütsisoköşım.

⁴¹ Ki annök' kışsitappa'atsokök tuks'ka űskskak'sinni, pokom'ıs na'toki iskskaksinni.

⁴² Annök' kitau'kömönikök, ko'tsıs, ki annök' kitai'akükkumatükök, pino'tükaatsis.

⁴³ Kikai'okhtsipuau űk'auanıştop kitak'ükomımmau kitopokau 'pimokä ki kitak'aukımaukikakhtum'o.

⁴⁴ Ki kitan'istopuau űkomım'mısau kikakhtum'ix, Atsım'mımmısau anniks'isk matap'pixk kitai'pakosınikokoauaxk ökhs'istutosau anniks'isk matap'pixk kitau'kımokoauaxk, ki aua'tsımoiikatomosau anniks'isk matap'pixk kitse'ksıstotokoauaxk, ki kitai'kımatsıştotokoauaxk;

⁴⁵ Kokaukosımmi'ıssuai Kın'oau spots'im: tük'ka ikkünats'ıuaie natos'i sauum'itsitappix ki ökh'sitappix, ki soio'tümstuyiuax mököm'otsitappix ki sau'okömotsitappix.

⁴⁶ Ukomım'mainoainikiau anniks'isk matap'pixk kitük'omımmokoauixk, tsaak'anıştappiuats kisa'kinosuai?

Küttomūnistauŭkomimotsein'axau
publicanix?

⁴⁷ Ki namiksematsim'ainoainikiau kixokoax,
tsanistapiu'ats kumutaumotsapiau stsik'ix?
Küttomūnistaiksematsimotseiu'axau
publicanix?

⁴⁸ Ki sŭp-puiap'sik manist'sŭppuiapspi
kīn'oau spots'im.

6

¹ ISKSKATS'ĪK kōkstau'kōmmotsitappiisuai
matap'pix kōkainu'yissi; ikūmits'tsiki kīn'oau
spots'im kimataksakinosŭkoauats.

² Mak'aumŭtskotŭkkieniki pinik'it
manistsik'ipi aiksistapokōmotsitappikasix
itai'puyissax natoi'apioyists ki moksoku'ists,
matappix mōksinnu'yissax. Kitau'mūnistopuau
sakino'sattaiau.

³ Ki aumŭts'kotŭkkieniki pinsksinīs'
i'aksissautsīs kinet'otsīsī otaī'istutsipi;

⁴ Mōksisimīs'si kītaumŭts'kotŭksinni;
ki Kīn'a, aisimmiūs'sŭppiuōk, ki-
taksinnoam'sakinosŭk.

⁵ Ki atsīmoi'ikainoeniki pinet'omanistsik
aiksistap'okōmotsitappikasix:
otŭk'ometsīmanoaiiau mōkauatsīmōiikasau
otsitai'puyisau natoi'apioyists ki moksoku'ists
itsi'kokeists, matap'pix mōksinnu'yissau.
Kitau'mūnistopuau, sakino'sattaiau.

⁶ Ki Ksēsto'a, a'tsīmōiikainiki, ītsipi
koko'ai, okīm'īniki, a'tsīmōiikamīs kīn'a
ai'simmiapsiuā; ki kīn'a, aisimmiūs'sŭppiuōk,
kitaksinnoam'sakinosŭk.

⁷ Ki atsīmoi'ikainoeniki piniksīstape'puawtsīs, manīstaiksīstapepoattopiauaie saie'tūkkix: tūk'ka ūs'taiiau ak'aiokhtokiau otakai'puyīssau.

⁸ Pinet'omanīstsik, tūčka Kin'oau īksnīm'ests kitsipu'īnakitsipists kitsauo-mauan'īstopi.

⁹ Ūn'anīstūttsīmōiikak: Nīn'an spots' im kitsi-tau'pīpi, ūnanīstatsīm'metsīs kitsīn'īkōsim:

¹⁰ Ūnanīsto'tos Kitotūmap'sīnni: spots'im Kitsitsi'tan kanīs'tutsipi, annom' ksūk'kum nokūt'anīstutsit:

¹¹ Annok' ksīstsiku'ik nokkok'īnan aau'ōssīn:

¹² Ki ūnnīksksīnīt'au nītsauum'itsitappiisīnanēsts, manīstūs'ksīnoawpi annīks'īsk matap'pīxk nītsauum'itsīstotokīnanīxk:

¹³ Ki pinīstskīm'ūkīnan, ki nokītsīkōmotse'pīōkīnan Sauum'itsitappīuā; kitūsk'sainīniau nīn'naiisīnni, ki otūnmap'sīnni, ki ītsapīna'sīnni. Amen.

¹⁴ Ūnnīksksīnno'ainoeniki matap'pīx otsauum'itsitappiisuauests, Kīn'oau spots' im kitak'okksīnokoau.

¹⁵ Ki sauokksīno'ainoemki matap'pīx otsauum'itsitappiisuauests, Kīn'oau Spots'im kī-matakokksīnokoau'ats.

¹⁶ Kūttaioyīnoeniki pīnomūs'sūppīk manīst'omūs'sūppīpīiau ksīstapokōmotsitappīkasix: tūčka īksīstuts'īmīiau ostokso'auēsts, matap'pīx mōks'ksīnoōsax kūttaau'yīiau. Kītau'mūnīstopuauūk'otsīmīiau saiakīnosattopīiau.

¹⁷ Ki ksēsto'a, kūttaīau'yenīki pu'īkīnīit, kī īssīs'kīosit;

¹⁸ Matap'pīx kōkstai'īksīnokīiau kīkūtauyī, kōksksīnnu'yīssi Kīn'a

aisimmiüssüppiuä: ki Kĩn'a aisimmiüs'süppiuä kitaksĩnoam'sakinósũk.

¹⁹ Pinaumoi'potosik akau'tsapsĩnni annom' ksök kum, apũn'ix ki apĩssu'yei otsĩts'oyipi, ki kõm os'iepĩtsix otsipĩs'sax ki otsikõmos'sax:

²⁰ Ki aumoi'potosik akau'tsapsĩnni spots'im, apũn'ix ki apĩssu'yei otsĩtsau'oyipiau, ki kõmosiepĩtsix otsĩtsauaisisüppokatũn'akiipiau ki otsĩtsauai'kõmospiau:

²¹ Itsi'piau kitsinan'ĩsts, ũn'nimauk ku'skẽttsipõppi.

²² Mostũm'i ĩsta'natsii moõps'piina; nituks'kũssi koopspi, kostũm' ak'otuĩtsiu anat'sii:

²³ Ki koõps'pi minĩx'ĩssi, kostũm'i ak'otuĩtsiu ski'natsii. Anat'sii annik' i tsĩspsts'tsiik kostũm'i ski'natsĩssi maum'aumũko ski'natsĩnni!

²⁴ Tukskũm matap'pi matokotsapoto moyiuatsax na'tokũmix nĩn'ax: aksikũmökkĩmiu tukskum ki aks'ikũmũkomĩmiu stsĩk'i; akikũme'eniu tuks'kũm ki aksikũm'ĩstsĩmmĩmiu stsĩk'i. Kimatokotapoto mauaxau Ap'ĩstotokiuä ki sauum'itsitappiuä.

²⁵ Ũnnikaie kitan'ĩstopuau pinap'itsitatoat kitsipai'tappiĩsĩnni kitaks'oatoppi ki kitak'sĩmatoppi: ki pinap'itsitatoat kostũm'i kitai'aksũpskawsatoppi. Tse'ka ĩsskĩts'tau opai'tappiĩsĩnni ki aau'õssĩn, mostũm'i ki istotos'ĩsts?

²⁶ Sũm'mokau paiu'tax: mat'omaiĩnsĩmmauaxau ki matomaipokiakiuaxau, ki matomau-moipotũkkĩii'axau ĩnsĩm'apioyĩsts; ki Kĩn'ou spots'im ai'ĩssoyiuax. Tũkka' ĩsskĩts'tau, ksẽstõ'a ki osto'auai?

²⁷ Ũs'tainoeniki kõk'spitappiĩsuai, tsiksĩm a'

ak'aatspitappiiu?

28 Kumauk'apaitsitatoppuaisksistsaii
 istotos'ists? Sat'sikau anat'suiopokists
 itai'süskiiu; matapotükkiu'atsau, matapš
 tutükkiu 'ästs'au istotos'ists.

29 Ki kitan'istopuau Solomon ottsap'istotossi
 mat skit stom'atsēsts annists'isk suio'pokistsk.

30 Is'totosatstopiēsts saiūs'kiists
 manistis'totosatstoppiēsts annists'isk
 annok' ksistsikuik na'paitappiisk ki
 apinök'wis apittüp'apixipiau istsi'i:
 kiküttomaiakstaiisttūpistotosatskokoauats,
 kitsenük'aumaitükkipuau.

31 Ūn'nikaie pinapai'tsitatoak
 kök'anissuai Tse'a nöks'auattopinan?
 Ki, Tse'a nök'simattopinan; ki; Tse'a
 nöks'istotosattopinan?

32 (Tük'ka annists'isk, Gentiles
 ap'üssatsimēsts:) Kīn'oau spots'im isksinim'aie
 kitsim'mūkitatosēsts.

33 Ki Matom'apsatsik Ap'istotokuā
 otsin'naiisinni ki otokōmotsitappiisinni ki
 annists'isk kitak'ütokōnokokēsts.

34 Ūn'nikaie pin ap'itsitatok apinok'wis;
 api'nok'wis ak'apitsitasiu. Tuks'kai ksistsikui,
 maka'pi sup'anistsiu.

7

1 PINOKÖK'ITSIMAK ki kimatakokökitsimük
 o'a

2 Kanīstau'kökitsimapuai ki-
 takanīstaukökitsimükosuai; ki
 kanīstau'kotawpi kitakanīstau'kuyīssi.

3 Ki kumauk'satsiks kěskün' osüppa'kömosinni, ki kimatstatopats kitomüksüppa'kömosinni?

4 Ki kiküttaukot'anistau kěskün' nõk'sauautsissi kitsüppa'kömosinni; ki sat'sit, omük'o kitauütsüppa'kömosinni?

5 Kitsiksistapo'komotsitappiansi, Matom'-sauautsit kitomük'süppakömosinni, ki kitakotümsokapsatsip köksauautsissi kěskün' o süppa'kömosinni.

6 Annists'isk natoap'istsk piniko'tokau imitax, ki pearls pinitüp'istüpapixikau ak'sinix, öksikkümitauau'ökaiiau ki akotümotükau'auyiau ki kitak'otümsixipok.

7 Anik: ki kitak'okoko; apsatsik, ki kitak'okonip; istok'iakik, ki kitaksikauai'pixik.

8 Anniks'isk matap'pixk au'kömönixk au'kuyiaiu; ki annök' ap'satsimök, au'konïmaie: annök istok'iakiuök, otak'sikauaipixikaie.

9 Tükka' nin'naua, auköm'önistüssi okku'i napaiën, aiakokotsiuaie okotoki?

10 Ki auköm'önistüssi mammi', aiakikotsiuaie pitse'ksina?

11 Ksěsto'au, kitsauum'itsitappiipuuu, isksinim'enoainiki kök'okotosuai ko'kosoauax ökh'sists, Kïn'oau spots'im küttomaiakokotsiu'atsax ökh'sists anniks'isk matap'pixk otau'kömönikixk?

12 Kanist'sitsitatopnai matap'pix kökünistsitsitaiïssuajiau, kitak'ünistsitsitattajiau: ünnianistap'piu okök'itsimani ki prophetix otse'puawsuai.

13 Apüt'okitsimi pi'ik; sokokit'simi apük'oksokui itüp'itsiiau akotap'sinni, ki

akai'tappii itsipim'ix:

14 Annik' kitsim'ik, ki annik' moksoku'ik itüp'itsiikiau opai'tappiisinni, aput'tsiaiu; ki unna'tsitappii ikon'imix.

15 Stim'nokau ksīs'tapatoiapiekuax kit'sitotaakixk emūk'ikīnaistotosixk, ki o'pistokīni itapis'onotsiau.

16 Kit-aks'ksīnoaiiu otsin'asoauēsts. Matap'pix kūttomautuyiu'atsauax ksīssi'ix mīn'ists, ki ksīs'tapsūskiists kūttomautsim'axau figs?

17 Neto'i kōnai'ōkhsistsix ai'ōkhsīnasiau: ki makap'istsix makap'inasiau.

18 Ōkhsistsīs matokotokapinasiau'ats, ki makap'istsīs matokot'ōkhsinasiuats.

19 Kōnai'istsix kūttaōkhsinasiix kakiok'au, ki is'tsi itsīs'tūpapiksīstaiiu.

20 Ūn'nikaie kitaks'ksīnoaiiu otsin'asoauēsts.

21 Kōnai'tappixk nitan'ikixk, Nin'a, Nin'a, matakokōnitaipim'axau spots'im īsts'īn'naiisinni: annōk' ap'istutsīmōk Nin'a spots' im otsitsi'taniaie, ai'akitsipim.

22 Annik' ksīstsiku'ik akai'tappii nitak'anikiau, Nin'a, Nin'a, nikūttomaisitsipspinanats kitsin'ikōsim? Ki nikūttomaisūskounaniauaxau sauum'itsistaawx kitsin'ikōsim? Nikūttommutaipīssatskaspīnana kitsin'ikōsim?

23 Ki nitakotūmanīstaiiu, kimats'ksīnōpu aua; Mīstūpa'akik, ksēsto'au kit-sauum'itsīstutsipuaii.

24 Annōk' aiokh'tsīmiuōk annīsts'isk nītse'poawsīstsk aks'istutsiu mokōkiīn'ai annōk itokhīt'okoīskauūk ok'otoki:

25 Ki ai'sotau, ki ai'sauksikīmskau, ki

ai'sopu, ki annik' napioyis itot'süppu; ki matsistokhopiu'ats; tük'ka, itokh'itokoiskau ok'otoki.

²⁶ Ki annök' aiokh'tsümiuök annists'isk nitse'poawsistsk, ki matsistutsim'atsësts aks'istutsiu mattsapsin'ai, annök' itokhit'okoiskauük spöts' ikui:

²⁷ Ki ai'sotau, ki ai'sauksikimskau, ki ai'sopu, ki annik' nap'ioyis itot'süppu; ki istokhopi'u; ki omük'o otsis'tokhopiisinni.

²⁸ Ki ün'nitsiu, Jesus otaiksiste'poattosësts annists'isk epo'awsistsk, matap'pix skaie'tükkiau otsksinimats'tüksinni;

²⁹ Ototümap'sinni itüs'ksinimatsiuax, ki sinak'ix manistüs'ksinimatsawpiax, matüsksinimatsiu'atsax.

8

¹ OTSIN'NĪSAATOSSI nitum'mo akai'tappiii itopokiuo'iauaie

² Ki, satsik, nīnuau leper otsittotaakaie ki otsit'atsimmimmokaie, Id otsit'anikaie, Nin'a, atsi'tatominiki kitokotsiksixistotok.

³ Ki Jesus itsau'ksikinstsiakiau, ki itsixen'iauaie, ki an'iu, nitak'anistutsip; ksiksit'. Ki soksiksik'siauaie.

⁴ Ki Jesus anistsiauaie, Sat'sit, pinaiitsinikos matap'pi; mis'taput, annis'tsinnosattsis natoi'apiekuun, ki aniiik' otan'ipik Moses issa'kumütskotoat möks'ksiniisau.

⁵ Ki Jesus otsito'taiپییssi Capernaum, eēn'aken'ai otsitto'taakaie, ki otau'kömönikaie,

6 Ki otan'ikaie Nin'a, anrök' nitapotomokök noko'ai itsis'tokhaitsiu, ai'papuyiu, eks'kaaipuñüm.

7 Ki Jesus an'istsiuaie, nitak'ittappo nitak'okuttutoau.

8 Eēnaken'ai an'istsiuaie, Nin'a, nimat'sipumapsa kökitsipissi noko'ai: kakse'puyit, ki annök' nitapotomokök ak'okuttutoau.

9 Nēsto'a nitap'otomoki, ki eēn'akex nitap'otomokiau; ki nitan'istau am'ok mīs'taput, ki ai'istapu; ki nitan'istau stsik'i, puk'siput ki ai'paksipu; ki annök' nitap'otomokök nitan'istau, am'oi ūnnianis'tutsit, ki au'anistutsimaie.

10 Jesus otokh'tsimsaie, skai'etükkiu, ki an'istsiuax anniks'isk matap'pixk ipokiuo'ixk, Kitau'mūnistopuau manist'omükopi otaumai'tüksinni nimatūnistokonip'ats Israel istauōšin'im.

11 Ki kitan'istopuau akai'tappii umutautstsiipi apinök'kuyi ki otsit'tistükköpipi ak'ütotoiau, ki akopokau'pimiux Abraham ki Isaac ki Jacob spots' im istšin'naiisinni.

12 Ki nñ'naiisinni istokos'ix ak'satüpiksistsiauax ski'natsii; annim asain'sinni ki satse'kīnan ak'itstsiian.

13 Jesus an'istsiuaie eēnaken'ai mīs'taput, kanist'aumaitükkipi kitakūnisttutoko ki annök' otap'otomokök itsok'okuttutoau.

14 Ki Jesus otsitsipissaie Peter oko'aiaie, nannuyiuaie otokem'ani o'ksistsiaie itsis'tokhaitsiinaie, ai'okhtokim pūs'tsimesinni.

15 Ki kaien'īmaie otsissi, ki pūs'tsimesinni

itskīmaie: ki itsipuu', ki ito'yiuax,

¹⁶ Autūkkus'si ito'tsipotuyiauaie akai'tappiiu
suum'itsistaawx pakh'tokinattsiikiauax: ki
otse'poawsinni itsa'tūpiksistsiuax staaux, ki
ikut'tutuyiuax ikōnai'okhtokosix:

¹⁷ Mōks'enūpanīstosi otan'ipiaie Esias
prophet, ki an'iu, Osto'i mat'simēsts
kītsauūt' tsikotsapsīnunīsts, ki ipa'tomēsts
kitokh'tokosīnunīsts.

¹⁸ Jesus otsīnno'ōssax akai'tappiix
oto'tūksipuyimokax, ikök'itsīmau
mök'opūmmosau.

¹⁹ Ki tukskūmīni aisīnaki'īna itoto'yīnaie ki
an'īstsiuaie, Nin'a kitak'ittappopi nitak'opokiuo.

²⁰ Jesus an'īstsiuaie, ota'tuyix au'ōttsimaniau,
ki paiu'tax au'yīīīū; ki Nīn'nau okku'yi
matsīstokhotom'at̄saie otokōn'.

²¹ Ki stsīk'i otūsksīnīmats'aie an'īstsiuaie
Nin'a, nōk'otomitappo nōk'akitsōsi nīn'a.

²² Ki Jesus an'īstsiuaie, sūppa'kit; ki enix
ūnanīstak'itsōsauax enix.

²³ Ki otsūppopīs'si akh'iosatsīs,
otūs'ksīnīmatsax ipokitsūppo'piiāx.

²⁴ Ki satsit iek'opaikīmskau, ki
ai'sikopaikīmskau akh'iosatsīs; ki ai'okau.

²⁵ Ki otūs'ksīnīmatsax otsīt'totaakikax ki
otsitsiksekenokikax, ki an'īstsiikīuaie, Nin'a
kōmotse'piokīnan: nitaks'īnetspīnan.

²⁶ Ki an'īstsiuax kumauk'sikopupuuaaisks
kitsenūkumaitūkkipuan? Itūmit'sipuu', ki
ai'sītsīpsattomēsts sopu'īsts ki pai'kīmskaiīsts;
ki ikōnau' maitsiēsts.

²⁷ Ki nīn'ax skai'etūkkiau, ki an'iau,
Tsōkhtanīstap'īnanōkhtauts, sopu'īsts ki omūk'

sikiimi manistse'tokęsts?

²⁸ Ki otopümmo'si Gergesenes istauõsın'im ito'tatsemiauaie natsitappii sauumitsistaawx pakh'tokinattsiikiax, aken'imanists itsüx'iax, eks'kainixiikiax, matap'pi matokottotsitsko'pats.

²⁹ Ki satsit, aisokse'puyiau, ki an'iau, Tsaakanistappikitsimattopınan, ksęsto'ã ki nęstınan, Jesus, Ap'istotokuia õkku'yi? Kiküt'tautotopa kõkkitsikimatsistotoksınan otsauomo'tosi itaiksistsikumioipi kõk'kitsikimatsistotoksınan?

³⁰ Ki Pistsiksi'pio akaiēm ak'sınix itau'yiau.

³¹ Ki sauum'itsistaawx au'kõmõnistsiauaie ki an'istsiauaie, saiai'pixikinani, nõk'itsipisınaniau ak'sınix.

³² Ki an'istsiuax kükku'. Ki otsüksax, ak'sınix itsipim'iax: ki, satsit, kõnak'sınix itsın'aukskasiau inno'tsistüppakui, ki omük'sikiimi suioks'kasattomiau, ki inets'iau.

³³ Ki anniks'isk matap'pixk üsk'skümiiskax itsis'tüpaukskasiau, ki akap'ioyis itsipim'iau ki ai'itsinikõttisiauax, ki anniks'isk matap'pixk pakhtokkinattsixk sauum'itsistaawx mats'itsinnikõttisiauax.

³⁴ Ki, sat'sit, Kõnai'tappix ikõnai'süxkitsimiau akap'ioyis mõkittotatsemõsau Jesus: ki otsınno'õssauaie, au'kõmõnistsiauaie mõks'istapusaie otau'õssuai.

9

¹ KI itsüppo'piu akh'iosatsis, ki ito'pümmo ki otauütakap'ioyim ito'to.

² Ki, sat'sit, itotsip'iauaie nın'nau, ai'pakhpuyiu, istokhai'tsiu üksin': Ki Jesus

otsinīs'saie otaumai'tüksuaiax anīstsiuaie
ai'pakhpuyiā, Noko'a, ōkh'sitūkkīt;
kitsaum'itsitappiisīsts īksīnip'iau.

³ Ki, sat'sit, stīk'ix ai'sīnakix īstai'au am'o
(nin'nau) makapie'puyiu.

⁴ Ki Jesus īksīnīm'ēsts otūs'tapuauešts
ki an'iu, kumauk'itsitatopuauaisks maka'pi
ku'skēttsipōppuauešts?

⁵ Tsīm'a ksīstspa'pi, kōk'ansi, kit sauum' it-
sitappiisīstīksīnip'iau; ki kōk'anīsi, Nipuat' ki
auōkat'?

⁶ Ki kōks'ksīniisuai Nin'a okku'yi
ikōts'ksīnīmēsts sauum'itsitappiisīsts annom'
ksōkkum (itūm'anīstsiuaie aipakhpuyii) Nipuat',
matsit' kitūk'sīn, koko'ai is'taput.

⁷ Ki itsipua' ki oko'ai itsitap'po.

⁸ Ki akai'tappiī otsinīs'sax, skai'etūkkiau, ki
a'tsīmīmīmauaie Ap'īstotokiaua annōk' ikot-
siu'ōk matap'pix otūmap'sīnni.

⁹ Ki Jesus otaumatto'si, nannuyiuaie nīn'nau,
an'īstau Matthew, itaupī'īnai itai'ponitatopiaie,
ki an'īstsiuaie Sūppa'kit. Ki itsipua' ki
pokio'attsuaie.

¹⁰ Ki ūn'niitsiu Jesus otsitsīps'taupīssi
nap'ioyīs, otau'yīssi, sat'sīt akai'tappiīau
publicanix ki sauum'itsitappix, itsito'taipimiau
ki ipokau'pimiauax (Jesus) ki otūs'ksīnīmatsax.

¹¹ Ki Pharisees otsīnno'ōssax, itūnīs'tsiauaax
otūsksīnīmats'axaie. Kitsīn'aimoau
maukopoks'oyimīax publicanix ki
sauum'itsitappix?

¹² Jesus otokh'tsīsaie, an'īstsiuaax, annīks'īsk
matap'pix ikut'totoaxk matsīmīmūki

tappi'uaxau assokinakki, anniks'isk matap'pixk ai'okhtokosixk kımük'ıttappiiu.

13 Is'tapuk, üş'ksinik manıstap'ipi,
nitõkh'sitsip kım'apiisinni, ki ni-
matõkhsitsipats ikıt'stüksinni: tük'ka
nimat'ütotopa nõk'ainikõttosau
mokõm'otsitappix mõks'isauaitsitasau,
sauum'itsitappix nimut'oto.

14 John otüs'ksinımatsax otsitüm'ittotaakax, ki an'iau, Tsanıstapiu'ats nimutsauau'yipınan nestün'an ki Pharisees, ki kıtüsksinımatsax küttaisauauyi'uaxau?

15 Ki Jesus anıstsiuax küttaukotau'yesiuaxau man'okkemiuõk oko'ai ıstokos'ix, itsa'kiitawpıssi man'okkemiuõk? Ki annists'isk ksıstsıku'ısts ak'otoiau man'okkemiuõk otai'akitotoawpıstskaie, ki akotümsauau'yiau.

16 Kimatanipsospuau makap'isokõsists; annik'psak'sinik aksoksipinikau ki saku'apınikan aksistüpaipinikau.

17 Matap'pix matomaisüppasuyınımęsts mani'ısts mın'ıokkeısts ükautokeıssuyınısts, õks'kakümipinikau ük'autokeıssuyınısts, ki mın'ıokke ak'saikımsskau, ki aks'ıksıstsuyınasiau: Manın'ıokkeısts itsüppa'suyınımaiu man'otokeıssuyınısts ki ai'aketõkhsiau.

18 Otsakiaisıtsıp'sattosax annists'isk epo'awsısts, tuksküm'ini eenakin'ai itoto'ıınai ki a'tsımmımmıuaie, ki an'iu, Nitün'na ük'ainiu; puk'sıput ki kotsıs'i tsıxen'ıs, ki aks'ıpuı tappıiu.

19 Ki Jesus itsıpuau', ki itopokom'ıuaie, ki otüsksinımatsax mat'opokomiauaie.

20 Ki sat'sit ake'ua, au'atünikau

üşksaumawksaikĩmskau otok'tokossĩnni
na'tsikoputtuyi stuyi'ists, itsüp'paatsiuaie, ki
itsix'enĩmaie opekakũn'ĩmaniaie:

21 Tũk'ka, is'tau, ksen'ĩminiki
opekakũn'ĩmani, nĩtak'okuttotoko.

22 Ki Jesus ito'tũkkau; ki otsĩnno'õssaie,
itũni'u, Nitũn'na, õkh'sitũkkit, kitau-
mai'tũksĩnni kumut'okuttotoko. Ki ake'uã annik'
itokut'totoau.

23 Ki Jesus otsitto'taipiisi eenakin'ai oko'ai,
ki otsĩnno'õssax au'yesix ki matap'pix
eis'tsekĩniau,

24 An'ĩstsiuax, anĩs'tapaaux, ake'kuũn matse-
niu'ats, ai'okau. Ki itai'ĩmiauaie.

25 Ki otsis'tũpskoõsax matap'pix, itsipim, ki
ito'tsĩmaie, otsis'aie, ki ake'kuũn itsipuau.

26 Ki otap'ĩstutsipi, annik' auõsĩn'ik,
motũs'ksĩnĩpaie.

27 Ki Jesus otsĩstũpaumatta'atossi, na'tokũmi
naps'tsax nĩn'ax ipokiuo'iax, ki aisokse'puyiax ki
an'iaiu, David okkui', Kĩm'okĩnan.

28 Ki otsĩsipĩs'si nap'ioyĩs, naps'tsax
itoto'yiauaie: ki Jesus an'ĩstsiuax
kikũtau'maitsipuan nõk'okotũnĩstutsis?
An'ĩstsiiauaie A, Nin'a.

29 Itũm'itsixeniuax oõps'puauax, ki itũni'u,
kanĩsto'maitsipuai, ũnnianĩstsĩs'.

30 Ki itsikau'opiii oõps'puauax: ki Jesus saiemi-
uax mőkstanĩs'tosax matap'pix.

31 Ki osto'auai, otsis'tapusau
ikõnai'tsĩnnikoyiauaux matap'pix an-
nik'auõsĩn'ik.

32 Ki otsũksax, sat'sit ito'tsĩpiauaie
kũttaiai'puyia sauum'ĩtsistaaw

pakto'kĭnattsiaaie.

³³ Ki sannm'itsistaaw otsai'piksĭstõssaie, küttaiai'puyinã itse'puyiu: ki kõnaitappix skai'etũkkiau, ki an'iau, matsĭkainip'ats Israel ĭstauõsin'im.

³⁴ Ki Pharisees an'iau sauum'itsistaawx otsĭn'aimoauai itai'saipiksĭstsiuax sauum'itsistaawx.

³⁵ Ki Jesus itap'auauõkau kõnau'akapioyĭsts, ki inũk'akapioyĭsts, ki itũs'ksĭnimatstokiu ota'toiapioyimoauẽsts, ki ai'semokiu nin'naiisĭnni ĭstõkhs'itsĭniksĭnni, ki õk'kuttutsĭmẽsts matap'pix otokõnai'oktokosuauẽsts ki otokõnau'atũnikauẽsts.

³⁶ Ki otsĭnno'õssaie otappiisĭn'na, kaiim'iauaie, tũkka ũs'tsĭmsiu, aneto' manistau'anetopiax emũk'ikĭnax saiĭts'tsĭssi ũsks'kũmokuuã.

³⁷ Itũman'ĭstsiuax otũsksĭnimatsax, akauo'yi insĭn'manĭsts, ki ap'otũkkix unna'tosĭmiau;

³⁸ Atsĭm'oĭikũttok ĭnsĭm'manĭsts ĭstsĭn'nau mők'itũpskoõsax otĭnsĭmmanĭsts apotũkkix.

10

¹ OTSIPUK'SŪPINNIKÕTŪSAX
na'tsikoputtsiau otũsksĭnimatsax, ĭkot-siu'ax otũma'sĭnni mők'saipiksĭstosauax sauum'itsistaax, ki mok'õkuttutsĭsax amian'ĭstokhtokosĭsts ki amian'ĭstatũnikẽsts.

² Na'tsikoputtsixk itokõt'tsiuax otsĭn'ikõsoauẽsts am'ostsiaukiẽsts; Matom'itappiu, Simon, mat'anistau Peter, ki Andrew oskũn: James, Zebedee okku'i ki John oskũn';

³ Philip, ki Bartholemew; Thomas, ki Matthew, annök' publicanök; James, Alphæus okku'i. Ki Lebbæus, mat'anistau Thaddæus;

⁴ Simon, Canaanite; Ki Judas Iscariot annök' aien'üpanistsiuõkaie.

⁵ Anniks'isk natsikoputsixk Jesus itoköt'tsiuax ki saiem'iuax ki an'istsiuax, Gentiles oksoku'auësts pinitap'pok, ki Samaritans otakap'ioyimoauests pinüt'sitsipik:

⁶ Ki Israel oko'au otomük'ikinaumix ats'ax is'tapuk.

⁷ Ki auau'õkainoniki sem'okik, ki anik', spots'im istsin'naiisinni aststsiu'.

⁸ Ai'oktokosix kut'tutokau, leperix issin'nomokau, enix' nipua'atsokau, sauum'itsistaawx sai'aipiksistokau; Kitsik-sist'okoko, ksistoko'tökkik.

⁹ Gold ki silver ki brass pinitšup'pitökkik kitsitai'süpopumatsopuauësts,

¹⁰ Assuia'tsıman pinots'ik aumatto'ainoainiki, pinots'ikau na'tokaists spiks'isokösists, ki a'tsikists, ki otoats'ists; ap'otökkiuã ak'otsımaie otso'õšin.

¹¹ Annik' akap'ioyisk kıtai'akitsipipika süppo'õttsesatsik annok' oks'apsiuok; ki annim' stau'pik kitsauomai'sükskitsıssuai.

¹² Ki pim'innoainiki nap'ioyıs, kse-matsım'attok.

¹³ Ki õkhs'issi nap'ioyıs ünnianıstsito'tos kitsın'nüstseisuuauësts; ki sauõkhs'ıssi ünnianıstsska'atok kitsın'nüstseisuuauësts.

¹⁴ Ki annök' kiküt'tautokök, ki küt'tauotsımikök kitse'poawsists, sükskitsım'innoainiki annik' akap'ioyisk

sostsik'asattok.

¹⁵ Kitau'münistopuau akök'itsimaiksistsikuik Sodom ki Gomorrha ak'skitstom annik' akap'ioyisk.

¹⁶ Sat'sik emük'ikınax mıs'tüpskoawkiapis'ix neto'yik kanistsıs'tüpskopuau: mokök'ik manistsokökipi pitse'ksınax, ki ikkınaps'ik manistik'kınapsi kükku'ix,

¹⁷ Ki üsks'kümokau matap'pix; ki-takaumüts'kaukoau akök'itsımani, ki ota-toi'apioyimoauęsts kitakitaipstüšistsipıs'okoau;

¹⁸ Kinın'ax ki omüx'ınax kitakittüp'ip'iokoai, nęsto'a kumut'aiakaitüpipiokoai, kökkite'nüpanistosau ki Gentiles.

¹⁹ Ki aumüts'kaukuınnoainiki pinstak kökünistse'puyısuai; annik' kitak'okokoau kitai'akanipuai.

²⁰ Kimats'epuyipuau, Kın'oau osta'aw ksęsto'au itsipstai'puyiu.

²¹ Ki umu'pappiipi akumüts'kaiuaie umu'pappiipi möks'eınsi, ki nın' a akumüts'kaiuaie okku'i; ki pokax aksenüpanıstaiu un'oauax ki oksıs'toauax möks'enitösauax.

²² Ki kónai' tappix kumut'akaukimokoaiu nęsto'i; ki annök' eikak'ımauök umuts'ipaitappiıaspi akitsikömotse'piauaie.

²³ Kım'atsıstototsenoainiki tuks'kai akap'ioyıs, mıs'tüpokskasik stsik'i: kitau'münistopuau kimatakökönitotopuau Israel istokönau'akapioyists otsauomai'akotosi Nın'au okku'i.

²⁴ Üsksınımats'au matskütsımiu'ats otüsksnımats'tokuä, ki apotük'kiuä

matskītsīmiu'ats otsīn'aim.

²⁵ Ōkh'siu ūksīnīmats'au mōketūm'anīstsau
otūsksīnīmats'tokuā, ki apotūk'kiuā
mōketūm'anīstsau otsīn'aim.
Anīstsīn'nikōttūsauaie nap'ioyīs otsīn'aim
Beelzebub, ak'staianīstsīnnikōttaiau
itsīpstaupixk oko'ai?

²⁶ Pin stūn'nokau; matsekipats akstaisaiipa-
sokīnnīs; matsitsīksīs'pats ak'staisaiīksīsīs.

²⁷ Kītse'itsīnikopuai ski'natsii matai'itsīnikok
ksīstsīku'inatsii: ki kitai'okhtsipuai
kotokhīs'suai, sem'ik spots' im nap'ioyīsts.

²⁸ Ki pīnstūn'nokau annīks'īsk akenitomīxk
mostūm', ki sta'aw matokotsenītsīau'ats:
stūn'nok annōk' i kots'enīts iuōkax mostūm'
ki staaw stakhts'im.

²⁹ Natokūmīx sīstsīx kūttomūtaiponītau'atsax
nītsīpūn'asaini? Ki tuks'kūm matakīttotstīu'ats
ksōk'kum sauūs'ksīnoūssi Kīn'oau.

³⁰ Kītoku'yīkīnsīsts ikōnūks'topīau.

³¹ Pīniko'puk; kītots'ītskūkaiīxkīmīpīpīuau
akaiēm'ix sīstsīx'.

³² Annōk'aie'nūpanīstīuōk matap'ii nēsto'i,
osto'i nītak'senūpanīstīau nīn'ā spots'im.

³³ Annōk' nīt'saietokōk matap'pīuōk, osto'i
nītak'saietoau nīn'a spots' im.

³⁴ Pīnstak nīmut'oto innūst'sīnni
nōkītsīt'apīxīsī ksōk'kum: nīmat'otopa
nōkītsīt'apīxīsī innūst'sīnni, innu'stoan
nīmut'oto (nōkītsīt'apīksīstos ksōk'kum).

³⁵ Nīmut'oto nīn'au ki un'ni
mōk'itsīpotsīstīmmotseīsau, ki otūn'ni
ki oksīs'tsī, ki āum'sī ki maawks'i
mōkītsīpotsīstīmmotseīsau.

³⁶ Ki nīn'au aks'īkatumīmīuax

otopokau'pimix anniks'isk matap'pixk oko'ai
itsipsts'taupixk.

37 Annök' aiis'tüpükomimmiuök un'ni
něsto'i nimatokotsinanük'ats: ki annök'
aiistüpükomimmiuök oku'yi ki otün'ni něsto'i
nimatokotsinanük'ats.

38 Ki annök' sauots'issi otaiin'an'i sauopok-
iuo'osi něsto'ä, nimatokotsinanük'ats.

39 Annök' ikon'imök opai'tappiisinni,
ak'atstomaie; annök' at'stomök opai'tappiisinni,
něsto'i itat'stomaie, ai'akokonimaie.

40 Annök' kito'tokök nito'tok; ki annök'
nito'tokök ito'toyeuaiie annök' nitse'tokükök.

41 Annök' ito'toyeuök prophet otsiprophetisaie
otak'okuyissi prophet osa'kinosinniaie;
ki annök' ito'toyeuök moköm'otsitappiuä
oto'kömotsitappiisaie, otak'okuyissi
moköm'otsitappiuä osa'kinosinniaie.

42 Ki annök' ai'akutükkuyiuök sto'kimi
tuks'kümi anniks'isk inüks'tsimixk
otüs'ksinimatsössaie, kitau'münistopuau
matakats'tom'ats osa'kinosinniaie.

11

1 KI un'niniitsiu otai'ksistanistössax
na'tsikoputsix otüsksinimats'ax
itsistüpa'atomaie möküsksinimatstoksi ki
mökatsim'semöksi ot'akapioyimoauęsts.

2 Annok' John itsipsts'taupissi itai'okiakiopi
otokh'tsisęsts Christ oiapistutsipists'aie,
itoköt'tsiuax na'tokümix otüsksinimats'ax,

3 Ki an'įstsiuaie, kikütami'pa annök'
aiakoto'ök, ki nöč'apsümmösınan noke'tsimi?

4 Jesus an'istsiuax, mīs'tapuk,
 matan'istsinnomok John annists'isk
 kitokh'tsipuauēstsk ki kitūs'satsipuauēstsk:

5 Naps' tsix ūs'sūpiau, ūs'tsekaiix
 ikōm'otauauōkaiau, leperix issin'aiau,
 kūttai'ai'okhtsīmīx ai'okhtsīmīau, enix'
 aipuau'iau ki kīm'atapsix atsimsem'aiau
 ōkhs'itsīniksīnni.

6 Ki atsim'siu annōk' kūttai'itstskīmskūkiuōk
 nēsto'i.

7 Ki otsīs'tapusax, Jesus
 otaumūtūpaiitsīnnikoōsuaie akai'tappix
 John, Tsanīstappiūā kumutsitappopuai
 ksīs'tapsksōkkum kōk'satsipuai? Kūttaitstsip'a
 apai' sopu'yi itau'ūtopāpokaiiu?

8 Ki tsan'īstappiua kumut'sitappopuai
 kōk'satsipuai? Kūttaitstsip'a nīn'naii
 ikikīn'īstotosiu? Annīks'isk ikikīn'īstotosīxk
 itot'okoyiau Omūx'īnax oko'auēsts.

9 Ki tsan'īstappiūā kumut'sitappopuai
 kōk'satsipuai? Kūttaitstsip'a prophet? A,
 kitan'īstopuau skītsīm'īuaie prophet.

10 Annōk sīnau', sat'sit, nitse'tomotokūttau
 nito'tokatatsīsau kostoksīs', ki
 ake'tomsokapapīstutsīmaie koksoku'i.

11 Kitau'mūnīstopuau annīks'isk
 itsipokai'īmmokīxk akex, mats'itstsiipa
 ōk'skītsīmīaie John Baptist: ki annōk'
 inūsks'tsīmōk spots' im īstsīn'naiisīnni
 ai'skītsīmīuaie.

12 John Baptist īstsīksīs'tsīkuīsts,
 puk'sūpīksīs'tsīkuīsts spots'im īstsīn'naiisīnni
 itūsk'o tuitsipiop, ki ūskotui'tsipīmīx
 itūsk'otuitsipiīmaie.

13 Konai'prophetix ki okök'itsĩmani aie'nũpanistomiauēsts otsauomo'tosi John.

14 Ki mak'otsĩmenoainiki, am'auk Elias annök' ai'akotoök.

15 Annök itokh'iuök mök'okhtsĩmsi ũnanĩststokh'tsĩs.

16 Tsa nitai'akanipa annök' o'tappiisĩnök manĩstĩn'naiipuaiau? Netoinitsi'au pokax annim' itawk'pumauawpim itau'pix ki ai'sĩtsĩpsattsiau otük'auauax,

17 Ki an'ĩstsiuax, kitsik'ũttomopĩnan ki kimat'spiipuu; kitau'yĩmopĩnan ki kimau'kaiisuauēsts kimatakipuuēstsau.

18 John oto'tosi matauyiu'ats ki mataisĩmiu'ats, ki an'ĩop pakh'tokinatsiu sauum'itsistaaw.

19 Nĩn'au okku'i oto'tosi, au'yiũ ki ai'sĩmiũ, ki an'ĩop, sũm'mĩs, aistoks'oyiu ki aistok'sĩmiũ, publicanix ki sauum'itsitappix otük'auauax. Ki mokök'sĩnni o'kosix oto'kõmotsĩstutokaie.

20 Itau'mũtũpsĩtsĩpsattomēsts akap'ioyĩsts an-nim' otsĩt'apĩstutsipĩsts ot'apĩstutũksĩsts ot-sauomai'sauaitsitũsax.

21 Kitak'oksĩnip maka'pi, Chorazin! Kitak'oksĩnip maka'pi Bethsaida! Nitsĩt' tsĩpsatsapĩstutsipĩsts kitakap'ioyimoauēsts nitsĩtsĩpsatsapĩstutũkkitopiau Tyre ki Sidon ĩstak'apioyĩsts is'taisũmmisauaitsitauopiau ĩksĩm'matũkkiaipĩstsĩsts ki makh'skĩtsĩsts,

22 Ki kitan'ĩstopuu Okök'itsĩmani ĩstsiksĩs'tsikui manĩstaksiksĩsts'papsipi ksēsto'a, aks'ĩsiksĩstspapiau Tyre ki Sidon.

23 Ki ksēsto'a Capernaum, kitspĩn'noko spots'im, hades kitaks'ĩnnĩssimoko; omũk'apotũksĩsts kitakap'ioyim itap'ĩstutsipiau

ittsipstsapistutükkiopiau Sodom,
iš'taisakiaitaitsiopi.

²⁴ Ki kitan'istopuau, Okök'itsımani
ıtsıksıs'tsikui manıstaksıksısts'papspi
ksęsto'au, aks'ısiksıstspapiu Sodom.

²⁵ Annik' Jesus an'iu, nitökh'sitükki
nın'a, spots'im ki ksök'kum ıtsın'aimi,
kitai'ksısattokiauests annısts'isk mokok'ietappix
ki kitaipaso'kınomoaiu inük'sipokax.

²⁶ Ũnnianısts'it Nin'a; manıstökh'sipi kit-
sıtsi'tan.

²⁷ Nin'a otokönai'nanısts nitokok: ki
matsitstsiapa ıksınnu'yıuaie okku'iaie Nin'a
nıts'ksınnuyıuaie; matsitstsiapa ıksınnu'yıuaie
Un'ni, okku'i nıts'ksınnuyıuaie, ki annök
ıksınımats'stoköttseuök Un'ni.

²⁸ Puksıpa'akik könai'ikapotükkiix ki
ikönüs'soksıstsiix, ki kitak'okotopuau
ıssık'sıstsiikosınni.

²⁹ Nokhkın'ni kın'attok, ki ıksıno'kik;
nıtsık'kınapsi nımat'omükimuspa; ki
kitak'okonıpuau ku'skëttsıppöppuauęsts
ıstsiık'sıstsiikosınni.

³⁰ Nokhkın'ni ksısts'papiu, ki nitopa'tüksın
sök'otsiu.

12

¹ AN NIK' Jesus Issık'opiıksıstsiikui itsısüp-
poka'atomęsts napaięnınsımmanısts; ki
otüksınımats'ax au'notsiax, ki aın'asısts
aumütüp'otsımıax ki itaumütüp'ioattomiıax.

² Ki Pharisees otsınno'össauax,
anıstsiıuaie, sım'mısau kitüksınımatsax

mat'ökhsiu otap'ïstutsipuauësts annok'
ïssïk'opiiksïstsikuik.

³ Ki anïst'siuax kiküttanïstopuau'ats David
otap'ïstutsipi otau'notssi ki otopokom'ix;

⁴ Manïst'sipipi Ap'ïstotokuä oko'ai,
manïstau'attopiau otsitau'pipi ïtske'tani
annik' küt'taökhsiik möks'auattosi ki
otopokom'ix möks'auattosaxaie, ki kak'ökhsiu
natoi'apiekuax möksauattosauaie?

⁵ Ki kikütanïstopuau'ats okök'itsïmani
natoi'apiekuax manïstap'otükkipiau
ïssïk'opiiksïstsikui otsitsips'taupïsau
omük'atoiapioyïs kimatsikiu'ats.

⁶ Ki kitan'ïstopuau annom' ittsiu' tuks'kümm ki
skït'stom omük'atoiapioyïs.

⁷ Ki kitsksïni'topi manïstap'ipi nitak'ökhs-
sitsip kïm'apiisïnni, ki nimatakökhsitsipats
ïkit'stüksïnni, kïst'aisauotui'mauopiau küt-
tautuitiiaïx.

⁸ Nin'a okku'i itsïn'auattomïnaai
ïssïk'opiiksïstsikiii.

⁹ Ota'atsïstapusi, otatoi'apioyimoai itsipim;

¹⁰ Ki sat'sit, nïn'au itsïps'taupïïnai, ki otsïs'i
ipo'köttsuaie. Ki aisüppo'ötsesattsuaie,
Kütai'ökhsiuats ïssk'opiiksïstsikuïsts
ök'okuttotoösi? Möks'enüpanïstüssauaie.

¹¹ Ki an'ïstsiuax, Ün'nats nïn'au
kitopokittappi'immoau maksinan'si
tuks'kümi emük'ikïna, ïstsüp'popiïssaie
atün'iaksïn ïssïk'opiiksïstsikui,
Küttomai'akstaisautuyiuatsaie?

¹² Nïn'au küttomai'skïtsimiuats emük'ikïna?
Ün'nikaie itökh'siu mök'ökhsapïstutüksï
ïssïk'opiiksïstsikuïsts.

13 Itūman'istsiuaiē nīn'au, Sauksikīns'tsiakī.
Ki itsauksikīns'tsiakīu; ki ikut'tutsipaiē ne-
toi'nitsiuaiē otat'otsīsi.

14 I tūmit'sūksīau Pharisees, ki ikōnau'kōk-
itsīmattsīauaiē manīstaks'enitawpīauaiē.

15 Ki Jesus otksīnīssaie, itsīstapu':
ki akai'tappix ipokīuo'īauaiē, ki
ikōnau'kuttutuyīuax;

16 Ki sokap'anīstsiuax mōkstaiītsīnnīkoōsax'aie:

17 Mōks'enūpanīstosi Esias otan'īpi, ki an'īu,

18 Sūm'mok, nitap'otomok, annōk'
nitse'niniwattauōk; nitūk'omīmīmau,
nu'skēttsipōppi nīmut'ōkhsīmīmau: nitakītsīpo-
toai'īnai nītsīsta'awi ki akanī'stīnmomoyīuax
Gentiles okōk'itsīmāni.

19 Mataketskau'ats mataksoksīpūppīsūm'ats;
mat'akitstsīpa matap'pī mōk'okhtsīsaie
otse'poawsīsts moksoku'īsts.

20 Apai' otūk'itsīssi matakīnūkiu'ats:
flax setsīs'sī matakūtsīm'atsaie otsauo-
mai'tūpskīsaie okōk'itsīmāni mōk'itsskītsstāni.

21 Ki otsīn'īkōsim Gentiles ak'aumaitīsīmīau.

22 Tūks'kūm ito'tsīpotoau pakhts'istūmattseu
Sauum'itsīstaaw, naps'tsiu, ki mataīpuyīu'ats:
ki ikut'tutuyīuāie, ki naps'tsiuā it'sūppiū ki
kūttai'puyīuā itse'puyīu.

23 Ki kōnai'tappix it'skaīetūkkīau ki anīau
kūtāmīu'ats David okkiū?

24 Pharisees otokh'tsīmīsau, an'īau,
Am'o nīn'au, matomāsaīpīksīstsiu'atsax
Sauum'itsīstaawx, Beelzebub Sauum'itsīstaawx
otsīn'āimoai, umutai'saīpīksīstōpiax

25 Ki Jesus isksīnnu'yīuax otūs'tapiax
ki an'īstsiuax, Nīn'nāiīsīnnī ai'aketotokī

ak'eitsinikau; ki akap'ioyis ki nap'ioyis
aiaketotokiau matakspuitsiuats:

26 Sauum'itsitappiuä satüp'iksistussi
Sauum'itsitappiuä, aiaketsistotosiu; ki
otsin'naiisinni kütto maksipuitsiu'atsaie?

27 Satüp'iksistainikiau Sauum'itsistaawx,
Beelzebub nimut'satüpiksistaiau,
Tükka'ko'kosix itsatüpiksistsiu'atsax?
Ūn'nikaie osto'auai kitak'okökitsimūkoau.

28 Ki Satüp'iksistainikiau Sauum'itsistaawx
Ap'istotokiuä otsista'awmi nimut'satüpiksistaiau
Apistotokiuä otsin'aiisinni kito'taakoai'ini.

29 Misköpin'ai oko'ai Tsa'akanistokotsitsipim'atsaie,
mök'itauksistutsisaie ope'kanistsaie,
sauotüm'iskspistüsaie misköpin'ai? Ki
ak'otümoksistutsimaie oko'ai.

30 Annök' niküt'taispiimmokök, niköttum'a:
annök' niküttaupokomoawk'iakimauök
auanit'apiksistükkiu.

31 Ūn'nikaie kitan'istopuau,
amian'istsauumitsitappiisinni ki
amian'istitüpsauokömotse'poawsists
Apistotokiuä akitsksinoaiiau matap'pi; ki annök'
akitüpsauo'kömotsepuyiuök Atsim'istaaw
matakitsksinoau'ats.

32 Annök' itüp'sauokömotsepuyiuök
Nin'au Okku'i ak'itsksinoau, ki annök'
itüpsauokömotsepuyiuök Atsim'iStaaw
mat'akitsksinoau'ats annom' ksök'kum
ki aie'nissi otsis'tüpipuitappiisinni,
mat'akitsksinoauats.

33 Ökhs'apistutos mistsis', mök'ökhsinasiii: ki
makap'istutos mistsis mök'okapinasi: mistsis'
iskšno'au otsin'assinni.

34 Pitse'ksinaipokax! Sauum'itsitappiinoainiki Tsa'a kitakokotünistse'poattopuau'astsaii ökh'sists? Manista'kauooi u'skëttsipöpöppi, maoi' itai'puyiu.

35 Ökhsin'auä manista'kauooi ökh'si u'skëttsipöpöppi sau'otsimësts ökh'siists: Sauumitsin'nauä manista'kauooi maka'pi u'skëttsipöpöppi sau'otsimësts makap'ists.

36 Ki Kitan'istopuau Kõnai'ksistapitse'poawsists otakse'puyisau matap'pix ak-senüp'anistomiauësts Okök'itsimani istsiksís'tsikui:

37 Kitse'poawsists kitakokõmotsitappiets'okoaiu ki kitse'poawsists kitak'saietokoaiu.

38 Stsik ix Sinak'ix ki Pharisees noküt'anistsiauaie ki an'iau, Nin'a nõk'okapipinan itots'tsipi ksësto'a.

39 Ki noküt'anistsiuax osauum'itsitappiisinna ki otau'okotaitappiisinna itok'apsatsimiau; ki mat'akitstsipa ak'okotawpiau. Tuks'kai ak'okotapiau Jonas prophet.

40 Manists'itaupšaie Jonas mammi' o'koanniaie nioks'kai ksistsikuists ki nioks'kai koko'ists; ünniak'anistsitaupiauaie Nīnau Okku'i ksök'kum u'skëttsipöpöppi nioks'kai ksistsikuists ki nioks'kai koko'ists.

41 Nineveh istsin'ax, akopoksipapomiauax o'tappiisinna istots'tsissi Okök'itsimani ki akitsautütsepuyiopiau; aisauai'tsitaiu otatsim'semössax Jonas; ki sat'sit, annök'skītsim'iuök Jonas annom' itau'piu.

42 Amskap'iksökkui ĩstsın'nauake akopoksipapomiauaie o'tappiisinna ĩstots'tsissi

okök'itsĩmani, ki akitsauotütsepoyiopiau:
umuk'itsipi ksök'kui ito'to mökitokhtsĩssi
Solomon otokök'sĩniaie; ki annök' skĩtsĩm'iuök
Solomon annom' itau'piu.

⁴³ Sauum'itsistaaw otsai'piksĩstũssi nĩn'au,
ikĩtkšök'kuyim itap'auauökau ĩssĩk'opĩssĩnni
itap'satsĩm ki matokonĩm'atsaie.

⁴⁴ Itũmau'aniu nitak'ätsko noko'ai numut'sũx;
ki oto'si ikon'ĩm nam'itaitsiu, namokh'ĩpaie, ki
a'natsĩstutsipaie.

⁴⁵ Ki itũm'itappo ki mat'tuyiuax ikĩt'sikũmiax
sta'awx, itsĩs'tũpokapsiax, ki itsipim'inx
ki itoko'attomiax: ki otsako'itappiĩsĩnni
eikĩs'tũpokapiuaie ototom'itappiĩsĩnni. Neto'i
ak'anĩstsiuaie ot'okapitappiĩsĩnna.

⁴⁶ Otsa'kiaisĩsĩpsattosax matap'pix,
Sat'sĩt, Oksĩs'tsi, ki omu'pappiipix
sāuauts'im itai'puyiax, ai'puĩnũmiau
mök'sĩsĩpsattösauaie.

⁴⁷ Tuks'kũm an'istsiuaie, Sat'sĩt, Kiksĩs'ta
ki kumu'pāppiipix sauauts'im itai'puyiau, ki
ai'puĩnũmiau kōksiĩsĩpsaiisau.

⁴⁸ Ki anni'ĩsk otan'ikĩsk, an'istsiuaie, Tũkka'
niksĩs'ta? Tũkka' numu'pāppiipix?

⁴⁹ Ki itas'kotuyiuax otsĩs' otũs'ksĩnĩmatsax ki
an'iu Sũm'mokau niksĩs'tsi ki numu'pāppiipix!

⁵⁰ Annök' ai'aksĩstutsĩmōknĩni Spots' im ot-
sĩtsi'tani aie, osto'i numu'pāppiipa, nēskũn',
nit'akem, ki niksĩs'ta.

13

¹ ETO'IK ksĩstsiku'ik Jesus it sũks' ki tsĩm
nap'ioyĩs, ki omũk'sikĩmi ĩssoots'i itakau' piu.

2 Isto'tuitappiix oto'taakax, ki akh'iosasiš itsištšuppo'piu, ki itakau'piu; ki isto'tuitap-piix ikön'itüssuipuyiau išsoots'i.

3 Ki an'istsiuax akauo'iau parables ki an'iu, Sat'sit, aisüppipum'auä itui'süppipummau:

4 Ki otai'süppipummössi, moksoku'yi stšik'ists itsin'nissiēsts, ki paiu'tax itotoiax'ēsts ki itau'attomiaxēsts.

5 Stšik'ists okotoksskui itsin'nissiēsts otsišt'inūksökkuaspi; ki otsai'spišksökkuaspi itsik'kümsüşkiiu:

6 Oto'tümisköpsi natos'i, itse'tšinitšiau; ki ot-sau'okötseksau itopo'köttsiau.

7 Stšik'ists itsin'nissiiu ksissi'ix: ki ksissi'ix itsüşkiiu ki ito'satsiiuax:

8 Stšik'ists ökhs'ksökkui itsin'nissiau, kiitsin'asiau, stšik'ists kepip'pui, stšik'ists nai'ippui stšik'ists niip'pui.

9 Annök' ito'kiuök, ũnanistokh'tšims.

10 Ki; ũksšinimats'ax ito'toyiauaie, ki an'istsiauaie, Kumauk'sištšipsattaišksixau parables?

11 Noküt'anistsiuax, kitokokoau kök'itsksiniisuai spots'im itsin'naiišinni itse'kipi, ki osto'auai matokotau'axau.

12 Annök' nan'naniuök, ak'okotauaie, ki akakai'naniu: annök kütšainan'iiuök, otsinanattopi ak'otsipaie.

13 ũn'nikaie numut'ünistsištšipsattaiu parables, išsüppiš'au möksta'apsau; okh'tšimsau mökstau'okhtšimsau, mökstai'šksinnisau.

14 Aien'üpanistom'ēsts Esaias, otan'ipi, okh'tšimeniki kitak'okhtsim, ki ki-mat'akoksšnipa; ki süppi'niki kitaküts'api, ki

kimat'aksīnīpa:

15 Am'o o'tappiisīna u'skēttsipōppīsts mi'ēsts, ki okhtok'ouēsts matomaipumokhtsīmiu'axau, ki oōps'puauax naps'tsiīax; mōksta'apsax moōps'pix, mōksta'okhtsīmsēsts mokhtok'īsts, mōkstau'okhtsīmsēsts mu' skēttsipōppīsts, mōkstaīsauai'tsītasau, nok'staukuttutuawsau.

16 Atsīm'sīau koōps'puauax, aiapiāu; ki kokhtok'īsts, ai'okhtsīmiāu.

17 Kit au'mūnīstopuau, akaiēm'ix prophetix ki mokōm'otsitappix ai'puinūmiāu mōk'satsīsauēsts annīsts'isk kitai'nīpuauīstsk ki matsīnīm'axauēsts; ki mōk'okhtsīsauēsts annīsts'isk kitai'okhtsīpuauīstsk, ki matokhtsīm'axauēsts.

18 Okhtok ai'sūpipummauā parable.

19 Ma tap' pi okhtsīs'sī nīn'naiisīnni istse'poawsīn, ki sauo'kōmotokhtsīssi, itūm'īpuksīpu Sauum'itsitappīuā ki ito'kasattomaie annīk' itsūp'īpumattopīk u'skēttsipōppi. Annōk'auk mat'sīmaie īstsūpipum'āni moksoku'ī.

20 Annōk' mat'sīmōk īstsūpipum'āni ok'otokskui, ai'okhtsīmiu epo'awsīnu, ki otse'tametūksīnni mat'sīmaie;

21 Mat'auūtsitstsīpa kōk'seksi, ki matakisūmsu'ats; ikikīn'etūksīnni ki ūkksīstutūk'sīnni otos'au, atsīm'epoawsīnni ūn'nikaie ito'toīau, īsts'kīmskūkiu.

22 Annōk' mat'sīmōk īstsūpipum'āni ksīssi'ix, ai'okhtsīmiu atsīm'epoawsīn; ki annok' pai'tappiisīnni īstap'aitsitani, ki spūkīs'sīsts ito'satstomiauaie atsīm'epoawsīnni, ki matsīnāsīu'ats.

23 Annök' mat'simök istsüpipum'ani ökhs'ksökkui, ai'okhtsimiu Atsim'epoawsinni, ki moköm'otokhtsimaie; ki itsin'asiu, stsikix, kepip'puyi, stsik'ix nai'ippuyi, stsik'ix niip'puyi.

24 Stsik'i parable an'istsiuax, ki an'iu, Spots'im'istsinnaiisinni netum'anistsiu Nin'au, annök' ai'süpipumauök ökh'sisüppipum'ani otsin'simman;

25 otai'okasax otap'automokix, okatum'i ito'toyiuaiie, ki ökh'sisüpipumani ipa'soksüp'pipumau makap'süpipumani, ki itsis'tapu.

26 Ki otsüs'kissi mattuyis, ki otsin'assi, itüm'n'akuo makap'süpipumani.

27 Ki Nin'au otapautomokix otsito'taakax ki an'istsiauaie, Nin'a, Kiküt'taiinsimattop'a ökhsisüpipumani kitsinsimman? Tsema ito'to makap'süpipumani?

28 An'istsiuax, Katum'a otap'istntüksinaie. Ap'automokix otan'ikax kiküt'ökhsitükkipa nök'ittotosinan nök'sauotsisinaiau?

29 Ki an'iu, Sa; sauau'tsiminoainikiau, makap'süpipnmani, kökskaküm'sanotsipnii ökh'sisüpipumani.

30 Unnianist'süskisan mök'itotosi pokiak'sinni: Ki pokiak'sinni oto'si, nitak'otümanistaiiau ai'pokiakix, matom'omoipotokan makap'süpipumani, ki is'ksipikan kök'ksietsinsissuaiaiu; ki istüp'omoipotokan napaiën'insimman nitapaiën'iokoai.

31 Stsik'i parable an'istsiuax, ki an'iu, Spots'im'istsin'naiisinni netüm'anistsiu mustard istsin'simman, annik' mat'simök nin'au, ki

ai'süpipumau otsin'simman;

³² Itsis'tüpskaiinükotsiuaie
kõnai'insimmanists; ki süs'kiissi,
itsis'tüpomükkuiäu insim'mansts, ki
itsis'tsiasiu, ki paiu'tax itotoiau ki
itoko'attomiäx isto'küniksists.

³³ Stsik'i parable an'istsiuax; Spots' im
istsin'naiisinni nitüm'anistsin itai'kopütstaupi,
annik' mat'simök ake'u, ki kaias'attom niuks'
kümi omük'okosix, napaiën itui'tsiau, ki
ikõnai'kopütstopiau.

³⁴ Am'ostsk Jesus ikõnai'sitsipsattsuiuästs
matap'pix parables itai'sitsipsattsui;
ki sauomai'sitsipsissi parable
matomaisitsipsatsiuatsax:

³⁵ Möksenüp'anistossi Prophet otanipi,
ki an'iu, nimutaksipa'kuiaki parables;
nitakse'poattopiau annists'isk kai'sattop'istsk
ksök'küma sauomap'ästotoawsi.

³⁶ Ki Jesus aiis'tüpskuyiuax matap'pix, ki it-
sit'sipim nap'ioyis: ki otüsksinimats ax otsi-
tota'akax, ki an'iau noksksinim'atsokinan para-
ble makap'itaisüppipumaupi insim'man.

³⁷ Noküt'anistsiuax, Annök' itai'süpipumauök
ökh'si insimmani Nïn'au okku'yi am'ini;

³⁸ Insim'man konai'tappiua; ökh'si insimmani,
nïn'naiisinni isto'kos'ix; ki makap'iinsimmani,
Sauum'itsitappiua o'kosix;

³⁹ Katum'a annök' ai'süppipumattomësts,
Sauum'itsitappiua itamiu; pokiak'sinni ksökkum
aiksiuo'si; ki aipo'kiakix, atsím'otokatatsisau,

⁴⁰ Manists'aumoipitükkipiau
makap'insimmanists ki manistse'tsinitsipiau;

ak'ūniststsiu aiksiuo'si annom' ksök'kum.

⁴¹ Nīn'au okku'i aks'īstūpskuyiuax otatsīm'otokatatsix, ki ak'omoipotsīmiauēsts ikōnau'kapiīsts ki anniks'isk matap'pixk, sauum'itsitappiiu ak'omoipotoyiuax;

⁴² Ki akitsīpst'apiksīstsiuax omūx'tsi; annim' ak'itstsiu a sain'sīnni, ki satse'kīnani.

⁴³ Mokōm'otsitappix akotūmīk'kūnasuyeiau, manistsīk'kūnasuyipi nato' si, un'oauai otsīn'naiisīnni, akotsīk' kūnasuyiauaie. Annōk' itokh'iuōk ūnanistokh'tsīms.

⁴⁴ Stsīki, Spots'im īstsīn'naiisīnni nitūm'anīstsiu treasure kaias'attomaie īnsīm'man; kon'īssi nīn'au, mat'aiksasattomaie, kī otsetam'etūksīnni itsīs'tapu ki ipum'attopiēsts otokōnai'nanīsts, ki ipum'attomaie annik' īnsīm'manīk.

⁴⁵ Stsīk'i, Spotsim īstsīn'naiisīnni nitūm'anīstsiu awkh'pumapiekuūn otap'sūmmōssi ōkh'six pearls:

⁴⁶ Kon'īssi tuks'kūmi pearl akai'īxkīmasiu, itsīs'tapu, ki ipum'attopiēsts otokōnai'nanīsts ki ipum'attau.

⁴⁷ Stsīk'i, spots' im īstsīn'naiisīnni nitūm'anīststsiu itau'mikaupi, annōk' itsuia'pīxīmōkaie omūk'sikīmi, ki ito-mian'īstomoipitūkkiu:

⁴⁸ Itui'tsīssaie, itopīts'ūsskōpattomiauaie īssoots'i, ki ito'piiū, ki ōkh'six itaisūppitsi'iau īskix; ki makaps'ix īstsis'tapiksīstsiiau.

⁴⁹ Ak'otūmanīstsiu aiksiuos'i ksök'kum: atsīm'otokatatsix ak'sipuksūpsūxīu, ki akai'aketaipiksīstsiiau Sauum'itsitappix ki mokōm'otsitappix;

50 Ki akitsipst'apiksistsiiu (sauum'itsitappix) omũx'tsii; annim' ak'itstsiu a saĩn'sĩnni ki satse'kinani.

51 Jesus an'ĩstsiuax kikai'okhtsimipuuastsau annists'isk? An'ĩstsiuaie, A, nĩn'an.

52 Itũm' anĩstsiuax Annõk' ai'sĩnakiuõk ũksĩnimats'au spots'im istsĩn'naiisĩnni, nitũm'aniststsiu nĩn'au, iko'yiũõk, sauauts'ĩmẽsts treasure manists' ki ũk'aisists.

53 Ki itũnĩsts'tsiu, Jesus otaĩksiu'attosẽsts annists'isk parables, itsistũpa'atomaie.

54 Ki otsito'toši otau'ũtauõsĩni otat'oiapioyimoai itsipst'ũksĩnimatsiuax, ki ek'skaietũkkiau, ki, an'iau, Tse'ma itotsĩm'atsẽsts am'ok mokõk'sĩnik, ki am'ostsk ot'omũkapĩstutũksists?

55 Kũttomai'sauamiu'ats ai'satsakiuã okku'i? Kũttomaisauainikõttsiu'ats Oksistsi, Mary? Ki omu'pappiipix kũttomaisauainikõttsiu'atsax James, ki Joses, ki Simon, ki Judas?

56 Ki ot'akemix okũttomaisaiiokõnopokomok'atsax? Am'o Nĩn'au, Tse'ma itotsĩm'atsẽsts annists'isk?

57 Ki its'tsskĩmskũkiax osto'i. Ki Jesus an'ĩstsiuax, prophet itũs'tsakõttau, sauomai'tapposiẽsts otau'õsĩni ki otauũt'okoai.

58 Otsauomai'tuksuai ũn'nikaie it-sauomapĩstutũkkiu annim' akatio'yiẽsts ũkkũk'umapotũksists.

14

1 ANNIK' Herod tetrarch okhtsim'attomẽsts Jesus otap'ĩstutsipists,

2 Ki an'ĩstsiuax otap'otomokix am'omauk John Baptist; enio'sĩnni mat'sipuau; ũn'nikaie ũkkũk'umapotũksists itap'ĩtutsimẽsts.

3 Herod űkai'eėniauaie John, ki aiis'ksipistsiuaie, ki itsok'iuuaie osto'iaie Herodias, us Philip otokeman'inaai.

4 Tűk'ka John an'istsiuaie matűkhsiu'ats kűk'otoűssi.

5 Ki otai'aksenitossaie, stun'nuyiuax matap'pix, tűk'ka isksinnu'yiuaxauaie prophet.

6 Ki otai'totstsissi Herod otsit'sipokaiipi, Herodias otűn'ni itűt'sikipiu, ki itsűp'istutuyiuaie Herod.

7 Itsiksiss'toatsiuaie atoűn'issinni műk'ittokotossaie otan'istopiaie.

8 Ki oksis'tsi otsis'tok, ki an'iu, John Baptist otokűn' istűp'potoat oműk'okos ki annom'istoko'kit.

9 Ki oműx'ina itsik'oketűkkiu: ki otűtoanis'si ki otopokau'yemix, űn'nikaie itani'u műk'okotűsaie.

10 Ki itűp'skűkiu, ki itsi'kawkokitsiuaie John itsipsts'okiawpiaie.

11 Ki otokűn'itsipuk'sipippotopaie, oműk'okos itsűp'potopaie, ki ikotauai'e ake'kuűn: ki ito'tűppotuyiuaie oksis'tsi.

12 Ki otűs'ksinimatsax itoto'iau ki mat'simiau mostűm' i, ki ai'akotomiau, ki i'tappoiau ki itűnis'tsiiau Jesus.

13 Jesus otokh'tsimsi, itsis'tűpaatomaie akli'iosatsis itsui'akhiosiu, ki ksiss'tapsksűkkum itűpanistappo'aie: ki matap'pix otokh'tsisau itsiksiuopokiuo'iauaie, otakap'ioyimoauęsts sűx'iau.

14 Ki Jesus itopitsissa'atomaie, ki nan'nuyiuax akai'tappix, ki kaiim'iuax, ki ikut'tutuyiuax otai'oktokosimoauax.

15 Ki otai'istükköpsi, otüs'ksinimatsax otsitota'akax, ki an'istsiauaie, annom'ksis'tapsksökkumasiu, ki au'mütüputükku; o'tappiisinna ünnistüps'skos, mök'ittapposi akap'ioyists, mök'opumattosi aau'öšin.

16 Ki Jesus an'istsiuax, matokuiistapu'iauats; kotok' möks'auattopiau.

17 Ki an'istsiauaie, annom' nitsinan'anists nīsittu'yi ke'tanists ki na'tokümi mammix'.

18 An'iu, puk'sipipptokikau.

19 Ki an'istsiuax kõnai'tappix mök'opasax mattu'yikui; ki mat'simēsts nīsittu'yists ke'tanists ki na'tokümi mam mix', ki, otspisüp'si itatsim'etsimēsts, ki itau'minotsimēsts; ki ikotsiu'ax otüs'ksinimatsax ke'tanists, ki otüs'ksinimatsax ikotsiu'āsts o'tappiisinna.

20 Ki ikõnau'yiau, ki itoku'yiau: ki mat'simēsts iau pi'nikēsts ittsi'ists na'tsikoputtuyi isksimmatük'iissokaiists.

21 Ki aiiniks'isk au'yixk nīsitsi' omük'sikepippix nīn'ax, ki akex, ki pokax'.

22 Ki Jesus eikak'imatsiuax otüs'ksinimatsax mökit'süppopisax akh'iosatsis, mökotom'apümмосax, otsakiaiis'tüpskoösaie tappiisīn'na.

23 Ki otsis'tüpskoösax otappiisīn'nā, itsitamisso' nitum'mo mökatsimoiikasi; ki otau'tükkussi itsittau'piu.

24 Ki akli'iosatsis ai'itütsikioo, ki ipawkh'paikimskawp: tük'ka, umut'totsüppopi.

25 Ki nīsoo'yi iskska'tüksinni koku'yi Jesus itsitappo'ax, omük'sikimi itokh'itauauökau.

26 Ki otüs'ksinimatsax otsinno'ossauaie umut-tokhitauau'okani omük'sikimi, ap'aitsitaiu, ki

an'iau, Sta'awina; ki oko'pusuai itokum'iau.

²⁷ Ki Jesus kaiip'sitsipsatsiuax, ki an'iu, Ökh'sitükkik; nitam'i; Piniko'puk.

²⁸ Ki Peter noküt'anistsiuaie, Nin'a küm'ämieniki ani'kit ksęsto'a nök'itotosi nök'itsitüpaauauokasi omük'sikimi.

²⁹ Ki an'iu, Puk'siput. Ki Peter otinnisa'atossi akh'iosatsis, itokh'itauauokau omük'sikimi mök'ittapposi Jesus.

³⁰ Ki otsinīs'si eik'sopuyi, itsiko'pum: ki otau-mutüp'süppopiisi omük'sikimi ita'sainiepuyiu, ki au'aniu Nin'a, Kōmotse'piokit.

³¹ Ki Jesus itüp'sauksikīns'tsakiuaie ki itsēn'iuaiē, ki an'istsiuaie, ksęsto'a enūkaumai'tükkiua, kumauk'saietükkiks?

³² Otsito'tosau akh'iosatsis, itsiksist'sopu.

³³ Anniks'isk itsüp'popixk akh'iosatsis itoto'iauaie ki atsimmim'miauaie ki an'iaiu, E'mūmi kitam'i Ap'istotok'iuā okku'i.

³⁴ Ki otau'pūmmossau, itoto'iau Gennesaret ĩstau'össini.

³⁵ Ki annim' ĩstsīn'ax, ots'ksīnuoössau, itüp'skükiu kōnūs'ksōkkum sa'akapotsi, ki itotsīp'iauaie ikōnai'oktokosix:

³⁶ Ki au'kōmōnistsiuaie (Jesus) mökskaks'ixenīsax oso'kōšim itssaiin'ikaists: ki manists'eipi kaien'īmīx ũn'nineetsimi sokap'okuttotoax.

15

¹ AI'SĪNAKIX ki Pharisees, Jerusalem itsitap-pimix otsit'totaakax Jesus, ki an'iau,

2 Tsan'istapiuats umut'ünistüpaipixipiau ükaiappix otün'issuaiauësts? Oyis'sax ke'tan, matüsts'imiu'ax.

3 Noküt'anistsiuax ku'maukanistüpaipixipuaiisks Ap'istotokiuä otse'poawsinni kök'satsisaai kiks's'tapünissuai?

4 Ap'istotokiuä an'iu, atsimmim'misau kin'a ki kiks's'ta; ki, annök' ai'pakosinikuyiuök un'ni ki oks's'tsi, unnianistse'insä.

5 Ki kitan'ipuu annök' an'istsiuök un'ni ki oks's'tsi, kotük'sinaie, kitak'ototokuinanipi nēsto'a,

6 Ki küt'atsimmimmiuax un'ni ki oks's'tsi, paio'toau. Kitse'poawsuauësts kumut'saiepumap'istutsipaie Ap'istotokiuä otse'poawsän.

7 Kitsiks's'tapokömmotsitappiansuai! Esaias prophet kit'sokapenüpanikoau, ki an'iu,

8 Am' ox matap'pix nimut'astokokiau maau'ësts, ki nimut'atsimmimmokiau oto'ünüauësts: ki u'skëttsipöppuanësts nitsip'piokokiësts.

9 Nitsiks's'tapatsimmimmokiau, ök'aumaitsipists ät'suaiisksinimats'iauaux nin'ax otan'ipuuauësts.

10 Ki nan'niköttsiuax o'tappiisinna ki an'istsiuax, Okh'tok, ki sokap'okhtok;

11 Annik' itsüp'popiik maoui ma-tokap'istotok'atsaie nin'aii; annik' sük'siik maoui itokap'istutuyiu'iu'aie ninaii.

12 Ki otüksšinimats'ax otsitota'akax ki otan'ikax kiküt'üksšnipa Pharisees otsis'küksau otokh'tsisaun annik' epo'awsšnik?

13 Ki noküt'ünü, könai'süpipumanists

Nin'a spots'im oküt'taisüpipumattopïstsi ak'süsköpattopiësts.

14 Amau'patokau; naps'tsiotüppïnnükiau naps'tsix. Ki naps'tsiuä ätüppï'n'üssi napstsi'i, atün'iaksinni akai'akitsüppoppiu.

15 Peter itüman'ïstsiuaie, nok-sksinim'atsokinan am'om parable.

16 Ki Jesus an'iu, kiküttaisakiaisauaiokhtsimipiuaua?

17 Kiküttaisauaioklitsimipiuaua, annik'itsüp'opiik maoi'i, itüp'süppopiu mo'koanni ki ipsai'piosop?

18 Ki annists'ïsk itsüks'isk maoi'i u'skëttsipöppi itsüks'iax; ki itokap'ïstutuyiauaie nin'aii.

19 U'skëttsipöppi itsüks'ësts sauum'itsitsitanïsts, inik'sïsts, auök'otanïsts kömos'ïsts, ïstüp'saiepïtsinni, atauün'ïssïsts;

20 Am'ostsk itokap'ïstutuyiauaie nin'ai'i; ki maks'oyissi otsauomüs'tsimïssi matokapistutuyiuats nin'aii.

21 Jesus itümïstüpa'atomaie, ki Tyre ki Sidon ïstssoots'ïsts itsitap'po.

22 Ki sat' sit, Canaan ista'ke itsux'iu an-nists'isk issoots'ïstsk, ki itasaine'poattsuaie, ki an'iu, Kim'okit Nin'a, David okku'i! Nitün'na eiko'ksïstutoau maka'pistaaw.

23 Ki matsitsipsattsuatsaie. Ki otüksinimatsax otsitota'akax ki otau'kömönikax ki an'iax Ünñistüp'skös; nitüksauasaine'poukïnan.

24 Ki noküt'anistsiuax, nikak'itüpskoko Israeli ïstat'stanix emük'ikïnaiix.

25 Otsitümitota'akaie ki otatsim'mïmmokaie, ki an'iu, Nin'a Spum'mokit!

26 Ki nokūt'anīstsiuaie, matōkhsju'ats
 mōk'otsissi pokax otsau'ōsīnoaii
 mōkitūp'apīxisēsts imitax'.

27 Ki (ake'ua) an'iu, E'mūniu, Nin'a; ki imitax'
 au'attomiau pinikēsts innīssi'ists otsin'aimoauai
 otsitau'yipiaie.

28 Jesus itūmok'anīstsiuaie, Ake', omūk'o
 kītaumai'tūksīnni: Ūnnianīstsi'tsīs
 kitsitsi'tatopi. Ki otūn'ni ikuttotoai'īnai annik'
 itai'ksīstsi'kumīopik.

29 Ki Jesus itsīs'tūpaatomaie annim', ki
 itast'toto Galilee istomūk'sikīmi; ki ita'mīso
 nitum'mo ki itau'piu annim'.

30 Ki akai'tappix otsito'taakax, ki ipokom'iauaux
 ūs'tsekaiix, naps'tsix, kūttaiai'puyix,
 iko'mūksix, ki akaiēm'ix stīk'ix ki Jesus okt'sīsts
 itsīn'apīksīstsi'auax; ki ikut'tutuyiuax:

31 Ki kōnai'tappix ek'skaietūkkiau,
 otsīnno'ōssauax kūttaiai'puyix otse'puyīssax,
 ki iko'mūksix otokut'totoōsax, ki ūs'tsekaiix
 otatau'ōkāsax, ki naps'tsix otsaps'ax: ki
 ūs'tsakōttsiau Israel īstap'īstotokii.

32 Jesus itūmīn'nikōttsiuax otūsksīnīmats'ax,
 ki an'iu, nitai'kīmaiau o'tappiisīnna nioks'kai
 ksīstsi'ku'īsts nitopokau'pimokiau, ki
 matokoyiu'axau: ki nimat'aksīstūpskoauaxau
 otau'notssau ōkskakūmitseni'au moksoku'i.

33 Ki otūsksīnīmatsax an'īstsiuaie Tse'ma
 nōkitotsipīnan'a ke'tani manīsto'mūkopiau
 mōk'otkuīsēsts o'tappiisīnna?

34 Ki Jesus anīstsiuax, Tsanetso'a ke'tanīsts
 kitsinan'ouaēsts? Ki an'iau, Ikīt'sikaiiau, ki
 unna'tosīmi inūk'umix.

35 Ki an'īstsiuax o'tappiisīnna, ksōk'kum

mőkittopasax'ax.

³⁶ Ki mat'simēsts ikīt'sikaiēsts ke'tanīsts ki mammix', ki a'tsīmoikau, ki a'mīnotsimēsts, ki ikotsiuax otūsksīnimats'ax, ki ūksīnimats'ax ikotsiu'ax o'tappiisīna.

³⁷ Ki ikōnau'yiau, ki ikuyi'au; ki mat'simiau pinikēsts itskim'iauēsts ikīt'sikaii īksīmmatūk'isokaiīsts itui' tsīsts.

³⁸ Anniks'isk au'yixk nīssoyīm'i omūk'sikepīppix nīn'ax, ki akex, ki pokai.

³⁹ Ki itsīs'tūpskuyiu o'tappiisīn'na, ki itsīt'sūppopiu akh'iosatsīs, ki ito'to Magdala ītssootsīsīs'i.

16

¹ PHARISEES ki Saducees ipok'itotoiau ki as'saksksīnnuyiauaie, ai'puīnūmīau mōkanīs'tsīnnomoōsax spots'im īstap'stosīnni.

² Nokūt'anīstsiuax, autūkkus' si, kitan'ipuan ak'etameksīsīsī ku; āmawk'īssoksisītsikuīsts.

³ Ki ksīskūnna'tūnnīssi, ak'akapīksīsīsīku annok' ksīsīsikui, amawkīssoksisītsikuīsts ki ikīkīn'inatsiu. Kitsīksīs'tapokāmotsitappiansuai! Kitokot'ainīpuau assoksis'tsikuīsts os-tokso'auēsts; ki kīmatokot'ainīpuau annīsīs'isk ksīsīsīku'īstsk īstap'stosīsīs.

⁴ Otsauum'itsitappiisīn'na ki otau'ōkotaitappiisīn'na ap'satsīmīau apsto'sīnni; ki matakokotau'axau apsto'sīnni; prophet Jonas otap'stosīnni akokotauaie'. Ki skītsiu'ax ki itsīs'tapu.

⁵ Ki otūs'ksīnīmatsax otau'pūmmosau pakhts'esaiīksīnīmīau mōk'atūksau ke'tani.

6 Jesus itüm'anistsiuax Mokök'ik ki iskskats'ik Pharisees ki Saducees ĩtsi'kopũtsketatsısau.

7 Ki ai'sĩtsĩpsattseiau, ki an'iau, nimatot-sipĩnan'a ke'tani,

8 Jesus otsĩnno'õsax, an'istsiuax, Inũk'aumaitũkkix, kumauk'sĩtsĩpsattseipuauaisks, kitsauo'tũksuai ke'tani?

9 Kikũt'taisakiaisauokhtsĩmipuaua, kikũttaisauũksĩnipuaua nĩsĩto'mũksikepippix matap'pix ĩtsĩsĩttu'ĩts ke'tanĩts, ki tsanetso'ã kitots'ipuauẽsts ĩksĩmmatũk'isokaiĩsts?

10 Nĩstoyĩm'i omũk'sikepĩppix matap'pix ĩstokĩtsikaĩsts ke'tanĩts ki tsanetso'ã kitots'ipuauẽsts ĩksĩmmatũk'isokaiĩsts?

11 Kumauk'staiokhtsĩmipuauaisks kimat'sĩtsĩpsattopuau'ats ke'tani, kũkĩkskatsissuai Pharisees ki Saducees ĩtsi'kopũtsketatsısau?

12 Itũm'ĩksĩnĩmĩau matseĩmũ'atsax mũksĩskatsĩsaie ke'tani ĩtsi'kopũtsketatsıs, ki ai'semiuaxmũks'ĩskatsĩsaie Pharisees ki Saducees ots'ksĩnĩmats'tũksuaiax.

13 Jesus otsĩto'tosĩ Cesarea Philippi, ai'sũppoõtsesattsĩuax otũksĩnĩmats'ax, Tsa aniu'axau matap'pi nesto'a nĩn'au okku'i nũk'ũmsi?

14 Ki an'iau, stsik'ix John Baptist: stsik'ix, Elias: ki stsik'ix, Jeremias, ki stsik'ã prophet.

15 An'istsiuax Tsa kitak'anipuau nũk'ũm-si?

16 Ki Simõn Peter nokũt'anistsiuaije ksẽsto'ãkauk Christ, Ap'istotokiuã ipai'tappĩũũk okku'i.

17 Jesus nokũt'anistsiuaije kitatsĩm'si, Simõn Bar Jonas. Ik'sisakuyi ki aa'pũni ki-

mat'ūsksinīmatsok'astsau: nin'a spots'im kitusksinīmats'ok.

¹⁸ Ki kita'atanīsto, ksēsto'akauk Peter, ki am'om ok'otokūm nitak'ittokhitokoīska church; ki Hades istokh'sepīstanīsts matakatsiu'atsaie.

¹⁹ Ki kitai'akokoto spots' im istsin'naiisīnni itotai'kauaipixīxtūkiopi; ksōk'kum kitai'akomianīstomopipi, spots'im ak'itomopipo; ksōk' kum kitai'akomianīstapotsippi spots'im ak'itapotsip.

²⁰ Itūm'anīstsiuax otūsksinīmats'ax mōkstaitsinīnikoōsax'aie osto'i otūm'si Jesus Christ.

²¹ Annik' Jesus itaumūtūp'anīstsinīmoyiuax otūsksinīmats'ax manīstakittappopi Jerusalem, manīstaks'ipuinaistoto'awpianaie omūx'īmīx ki omūk'atoiapiekuax ki ai'sinakix, ki manīstaks'enitawpīuaie, manīstaks'ipuaūstotoawpīuaie nioks'kai ksīstsikui.

²² Peter itūmo'toyīuaie, ki aumūtūp'sitsīpsattsīuaie, ki an'iu, Nin'a kōkūnīstīp'piokosi; matakittotstsiu'ats ksēsto'a.

²³ Ki itapotūkau'aie, ki an'īstsiuaie Peter apūt'tokokit, Satan; kōk'kitstsskīmiskūki; kimatsskūmau'ats Ap'īstotokiūā kit-sksska'tūksists annom' ksōkkum.

²⁴ Itūmanīstsiuax otūsksinīmats'ax Iststsi'ki matap'pi makopokiuo'ōssi nēsto'a, ūnnianīst'auūtsikīmatsīstotos, ki ūnnianīstto'tsīs otauai'staksīnni, ki ūnnianīstopokiuos nēsto'a.

²⁵ Annōk'aiakitsikōmotsepiosiuok

opai'tappiisinni, akatstomaie': ki annök'
itai'akatstomök opai'tappiisinni, něstoi
umutak'atstomaie, ai'akokonimaie.

²⁶ Tsanetso'ä matap'pi ak'okuiistüpasokuiim'ats
minan'attüssi kōnūs'ksökkum, ki atsto'si
otsipai'tappiisinni? Awx'a otai'akokotawpiaie
opai'tappiisinni?

²⁷ Nin'au okku'i akototo'yīnaie Un'ni
ots'tsapinasinni ki oto'tokatatsix akopok-
iuo'iax, ki kōnai'tappix manistsi'piēsts
otap'otūksuauēsts ak'ūnistokotsiuax.

²⁸ Kit au'mūnistopuau stsik'ix annom'
itai'puyiau, mataksattotsim'axau eino'sinni ot-
sauomai'noōsau nin'au okku'i otsin'aipuksipusi
mōks'inaiisi.

17

¹ OTAIXSIUO'ĒSTS nauyi ksistsikuists Jesus
mat'toyiuax. Peter, James, ki John oskūn', ki
itūnistūpīp'iuax spī'tummo.

² Ki otsakiainoōsuaie it'oketsistūmiīnai; ki
ostoksis'i ikkūn'natsiuaie manist'ikkūnnasuyipi
nato'si, ki otsistotos'ists ksix'inatsiēsts
manisti'ksixinatspi ksistsikui.

³ Ki sat'sit, itsina'kuaiēmiau Moses ki Elias, ki
ai'sitsīpsattsiauaie.

⁴ Peter itūm'anīstsiuaie Jesus, Nin'ä, ökh'siu
annom' nök'ittaupisīnan: ökh'sitūkkieniki,
nōkapīstutsīsīnan annom' nioks'kai apī
manists; tuks'kāii kōksinan'attosi, ki tūks'kāii
Moses mōksinan'attosi, ki tuks'kāii Elias mōk
sīnanattosi.

⁵ Otsakiai'puyīssi, sat'sit ikkūn'aisoksisikuyi
ituyi'kūnakoaiu: ki sat'sit, epo'awsinni

itots'tsiu assoksis' tsikui, ki an'iu, Am'o nitük'omimokos nitsekökh'simmau; okh'tok.

6 Ki üksšinimats'ax otokh'tsisaue itopi'iau ostokso'auēsts, ki eks'kaikopumiau.

7 Ki Jesus ito'to, ki i tsixen'iuax, ki an'iu, Nipuauk', ki piniko'puk.

8 Ki ot'süpsau matsinnuyiau'axau matappix, kaks'innuyiau Jesus.

9 Ki nituin'moyi otsinissat'tosau, Jesus itsem'iuax, ki an'iu, Pinanis'tok matap'pi kitsinip'uauēsts, Nin'au okku'i otsauomät'sipuausi einšin'ni.

10 Ki otüs'ksšinimatsax aisüppoöttesat tsi-
aue, ki an'iau, mauk'auaniisksi xau ai'sinakix
ak'otomoto Elias?

11 Ki Jesus noküt'anistsiuax, E'münü, Elias
ak'otomoto, ki akokönau'kömototom.

12 Ki kitan'istopuau, Elias
ük'auto, ki matsksinnuyiu'axauaie ki
nitsis'tutuyiauaie manistüp'stapiau. Neto'yi
akünistai'puinattsiauaie Nin'au okku'i.

13 Itüm'isksišimiau üksšinimats'ax
umutai'sitsipsi John Baptist.

14 Otsito'tosau o'tappiisn'na, nin'aii
otsito'taakaie itsito'topistuksisano'piinaie, ki
an'iu,

15 Nin'a kım'is noko'a; au'atusinau
ki eks'ipuünüm: ai'kapitsuiopiu istsii ki
ai'kapitsuiopiu okke'.

16 Ki nitsitotsip'iaiauaie kitüsksinimats'ax ki
matokotokuttotu yiuaxauaie.

17 Jesus itüm'äniu, o'sauomaitükkesinna
ki otapok'apitappisinna! Tsanetso'a ki-

takopokau'pimopa? Tsanetso'a kitak'itsitattopu
 aua? Puksip'ipotokik.

18 Ki Jesus seitsip'sattsiaaie sauum'itsistaaw;
 ki itsüksiinai; ki annik' pokau' ikut'totoau.

19 Ūksšinats'ax itüm'itotoiauaie Jesus ki
 an'iau, numauk'sauokotsatüppiksistūnan?

20 Ki Jesus an'istsiuax, Kitsauomai'tüksinni:
 kitau'münistopuau, kemük'enükotsissi
 kitaumai'tüksinni, manist'omükopi mustard
 itotai'süpipumauopi kitakokot'anistop
 am'om netum'moyi ök'ümistüpotosi
 omim', ki ak'itüpitsiu; ki matakitsipa
 kiküt'taakokotsistutsipuaii.

21 Am'oi ūnanistap'pi matomai'sūxiuats sai-
 its'tsisiau a'tsimoiikani ki sauau'yisinni.

22 Ki otsa'kiitaupissau Galilee, Jesus
 an'istsiuax, Nin'au okku'i ak'okotau matap'piix:

23 Ki aks'inittsiauaie, ki nioks'kasi
 ksistsiku'ists, akütsitsipua'atsau. Ki
 eks'kaikikinetükkiau.

24 Ki otsitto'tosau Capernaum, anniks'isk
 au'tujixk mix'kim, itoto'iau Peter, ki an'iau,
 küttoomisauaiponitau'atskitsin'aim?

25 An'iu, A, ki otsipis'si nap'ioyis Jesus
 i'tomsitsipsattsiaaie, ki an'iu Tsa kitsta'pa, Si-
 mon? Tükka' au'tuyiua mix'kim ksökkum
 istsin'ax? Otauüt'okosix, ki pie'tappix?

26 Peter an'istsiaaie. Pie'tappix.
 Jesus an'istsiaaie, o'kosoauax
 matakotūmaiponitau'atsax.

27 Ki, nökstaisau'kosatsösau is'tüpak
 omük'sikimi, ki sua'piksistsis amik'atsis,
 ki mammi kitotom'omikani mattos'; ki

pakuin'ainiki kitak'okonoau mix'kim: annök' mattos', ki ko'tsısau, kitak'siponitanuni.

18

¹ AN NIK' otüksinimats'ax itoto'iau Jesus ki an'iau, Tukka' mıtüpomüksim'a spots' im istsin'naiisinni?

² Ki Jesus itsin'iköttsuaie inük'sipoka ki itüt'sikipotoyuax.

³ Ki an'iu, kitau'münistopuau sa-isau'aitsinoeniki, ki saie'tumanıstsinoeniki inük'sipokax, kimataksipi'puaua spots'im istsin'naiisinni.

⁴ Annök' aks'inüksipokaıstutosiuök manıst'inüksımipi am'o pokai'i, itsıs'tüpomüksim spots'im istsinnaiisinni.

⁵ Ki annök' ak'autuyiuök tuks'kai inük'sipokaiıstotosiısk, nęsto'i nitau'tok.

⁶ Ki annök'ıstsskim'skükiats'iuök tuks'kümi anniks'ısk inük'sipokaxk nitau'maitokıxk, ökh'siu pikiak'ıokotoki kın'attossaie, ki inets'ıssi omük'sikimi.

⁷ Istsskim'sküksinni it'okapiu ksökkum, Istsskim'sküksısts ak'itotoiau; ki annök' nın'auök paiuk'sipıppotomök ıstsskim'sküksinni, aks'ksınımaie maka'pi!

⁸ Ün'nikaie kotsıs' ki koköt'si ıstsskim'skükiats'otsenikiau, köksınit'au, ki mıs'tüpapıksıstaiiau: itökh'siu kök'kitsipıssi opai' tappiisinni köks'ıstsekaiisi ki kök'opoköksi, kökstaitüp'apıxıkösi küttaiaiapunstsiuasi ki kitai'akökötsısts ki kitai'akötsısts.

9 Ki koõps'pi istsškĩm'skükiatsotseniki, sauau'tos, ki mĩs'tũpapiksĩstsĩs: itõkh'siu kõk'kitsipĩssi opai'tappiisĩnni tuks'kũm moõps'pa; kõkstaitũp'apixĩkosi kũt'taiiapunstsiuasii, ki kitaiakoõpsix.

10 Mokõk'ik kõk'stauksĩstotoawsi tuks'kumã am'oksk inũks'tsĩmix: kitan'ĩstopuau spots'im oto'tokatatsuuax ũks'skatsĩmĩau Nin'a ostoksis'aie spotsim otsitau'pĩpi

11 Nĩn'au okkui ito'to mõkitsikõmotse'piõsaie annõk' at'stauõk.

12 Tsa kitũs'tapuau? Nin'an minan'attũssi kepĩp'pi emũk'ikĩnax ki tuks'kũmi itũnĩs'tapu, kũttomisauũsskĩtsĩmiu'axau piksĩp'pi piksi'koputsi, ki kũttomisauaitappo'ats netum'moĩsts, ki kũttomisauapsũmmiuats annõk' nittũppu'õk?

13 Ki ikũm'okonoõssaie, kitau'mũnĩstopuau manĩtse'tametũkkipiix piksĩp'pi piksi'koputsi otsaiĩs'tapusax itsĩs'tũpskaietametũkkiu annõk' ikon'ĩmauõk.

14 Neto'i amat'sitsitanats Kin'ã spots'im tuks'kũmi anniks'isk inũx'tsimixk mõk'saiinakuaiĩssau.

15 Stsik'i, kumu'pappiipi sauo'kõmotsĩstototseniki, matan'ĩstsĩs otsauo'kõmotsitappiisĩnni, ksẽsto'a ki osto'i namĩs tsitappiik; okh'totseniki kitse'motsau kumu'pappiipi.

16 Ki saiikh'totseniki, tuks'kũm tsõktau na'tokumix pokitappomĩsau, kõnai'poawsĩsts mõks'eikosau, otokh'tsĩsau natsitappix, tsoktau nioks'kaitappix.

17 Ki sauokli'toũsax, anĩstsĩs'church: ki sauõkh'tsĩssi church, ũnnianists'is sai'etũkũiũã

ki publican.

¹⁸ Kitau'münistopuau, kitsit'aiipipi ksök'kum, akitaiipip spots'im: ki kitsitapotsippi ksökkum, akütsitapotsip spots'im.

¹⁹ Kimat'anistopuau, netum'anistsitsitainoainiki kitak'aukömönisuai, Nin'a spots'im aks'istutomoyiuxaie.

²⁰ Natokümi tsoktau nioks'kümi nitsin'ikösim itsitomo'oaupi nit'sitaitütsikiaupi.

²¹ Peter itümitotoaie, ki an'istsiuaie, Tsanetso'awtau numu'pappiipa nöksauumitsistu-tuyissi, ki nöks'ksinnoössi? Akokitsikaiasts?

²² Jesus an'istsiuaie, Kimatanistopa ikit'sikaiësts, ikitsikippuiësts ikit'sikaiësts.

²³ Spots'im istsin'naiisinni nitum'anistsiu omüx'ina annök' ak'okökitsimaiauök otsitappim'ix.

²⁴ Ki otau'mütüpükstükkisi tuks'küm ot'sittotsippotokaie, ke'pi omük'sikepippoyi mix'kimix otai'akokotopixaie.

²⁵ Otsai'itstsissi mökokotösai'e, Otsin'aim an'iinaie mök'apikosaie, ki otokem'an ki o'kosix ki otokönai'nanists, ki mökotoku'yisax mix'kimix.

²⁶ Otsitappimi itopüstuksisano'piinaie ki atsimmimmi'inaie ki an'iinaie Nin'a, pinane'tükkit ki kitaksüpanis'tsokoto.

²⁷ Ki annök' matap'piuök otsin'aim kaiim'iuaiie ki paio'toyiuaie ki ünnim iks'ksinnuyiuaie.

²⁸ Ki neto'ök matap'piuök süx'iu, ki tuksküm'i otopok'apotükkimix ikon'oyiuaie otai'akokok'isk kepip'pii a'pünasainix; ki een'iuaiie, ki paiu'tsiniuaie ki an'iu, Ponitat' kitai'akokokipix.

29 Ki otopokapotükkim'i itoipüstuksisanopiinaie, ki aukõm'õnistisiaie, ki an'iu, pinane'tükkit ki kitaksüpanistsokoto.

30 Ki matõkhsitükkü'ats; ki itappo' ki itsipsts'tapiksistsuiaie itai'okiakiopi, otsauo-maisüpanistsiponitasaie mõkstaissäsaie.

31 Otopok'apotükkimix otsin'sax eks'kaikikõnõtükkiu, ki ito'toiau, ki otsin'aimoauai aiitsinikuyiauests.

32 Ki otsin'aim otsin'nikõttossaie, an'istsuiaie, Sauum'itapotükkiuä, kitai'akokokipix kitsin'omokitan'ikipi:

33 Kanis'tsikõmopi kumauk'sauanistsikõmaisks kitopokap'otükkimokä?

34 Ki otsin'aim itse'tükki'inai, ki itsitüpumüts'kaiuaie pu'inaitappix otsauo-mai'süpponitassaie.

35 Neto'i Nin'a spots'im kitak'anistotokoau saiisin'iminoiniki ku'sskõsipõpuauests kumu'taukõmaupuai kumu'pappiipix.

19

1 KI Jesus annists'isk epo'awsists otaiksiu'attosõsts Galilee itsistüpa'atomaie. Ki Judæa istssoots'ists, Jordan mis'taputsim, itoto':

2 Ki akai'tappix ipokiuo'iauaie; ki annim'ikut'totoyiuax.

3 Pharisees itoto'iauaie, ki as'saksõsinnuyiauaie ki an'istsiauaie, õkhsiu'ats nin'au kõnai' nükünistapists mõk'anistüpskoõsaie otokem'an?

4 Ki nokūt'anīstsiuax kikūtanīstop'ats sinak'sin, annök istsitsap'īstutuyiuōkax ap'īstutuyiuax nīn'au ki ake'u.

5 Ūn'nikaie nīn'au itai'akskitsiu ax un'ni ki oksīs'tsi, ki ai'akūkomīmīmiu otokem'an: ki ak- itum'anīstoksisakumiau.

6 Ūn'nikaie matsīstokūm'axau, itse'tumanīstoksisakumiau. Ap'īstotokiau otsipo'totopīsts, pīnīts'tsīs matap'pī mōkai'aketotosēssts.

7 An'īstsiuaie, nīauk'anīi Moses ök'okotōsi sinak'sin, ki ök'ūnīstūpskoawsi?

8 An'īstsiuax Moses, kumut'sipotomokoau kitse'usskēttsipōppisui, kōkotūnīstūp'skoōssuai kotokem'anoauax; ki istsīsi'i matūtūnīstsiu'ats.

9 Ki kitanīstopuau annök' akūnīstūp'skuyiuōk otokem'an, sauau'ōkotasaie, ki otai'kaokemaitaii stšīk'i itau'ōkotau; ki annök' ikem'attauōk itūp'skoauōk, itau'ōkotau.

10 Otūs ksīnimatsax anīstsiuaie Ūnnianīsts'īssau nīn'au ki otokem'an, matōkhsīu'ats mōk'okemsi.

11 Ki an'īstsiuax kōnai'tappix matokot'otsimaxaie annīk' epo'awsīnik, annīks'īsk iko'taxk nīttšīmiauaie.

12 Itstsi'i iuai'itax itsipo'kaiiau; ki stšīk'ix matappix iuai'itsīauax, ki stšīk'ix iuai'itastotosīau, Spots' im istsīnnaisīnni umut'uaiītastotospīau. Annök' ikot'totsīmōk ūnnianīstots'īsaie.

13 Inūk'sīpokax itotsīpotoaii mōkīttokhītsīkīns'tsaksax, ki mōkītatšīmoīkasi; ki ūksīnīmats'ax an'īstsiuax unnai'e.

14 Ki Jesus an'iu, Pokītsīm'mokau inūk'sīpokax ki pīnanīs'tokau nōkstai'puksīpaaīisau.

Ūn'nianīstaps'iau spots' im istsīn'naiisīnni.

15 Ki itokhitsikīns'tsakiuax, ki itsīs'tūpaatomaie.

16 Ki, sūppīt, tuks'kūmi itsitotoiīnaie ki an'iu, Ōkhsīn'ai, tsanīstap'iaua nōk'ōkhsīstutsipi, nōkkuinan'si ūsk'sipaitappiisīnni?

17 Ki an'īstsiuaie, Kumauk'ainikūk'iks ōkh'si? Matūtsitstsipa ōkhsi, nitūks'kūm, Ap'īstotokiua, itōkh'siu: makitsipim'eniki opai'tappiisīnni, sat'sitēsts okōk'itsīmanīsts.

18 An'īstsiuaie Tsīstsīmā? Jesus an'iu, kimataksenik'ipa, kimatakauōkotapa, kimatak-sikōmos'pa, kimatakitūp'saiepitspa.

19 Ūkomīm'mīsau kīn'a ki kiksīs'ta; ki, kitak'anīstūkomīmīmau kitopokau'pīmau kanīstūk'omīmīmospi.

20 Man'ikōppi an'īstsiuaie. Nītokōnūs' sat-sipiau am'ostsk nitsōk'umapiisi. Tsanīstap'iaua nīkūt'tomūssatsipi?

21 Jesus an'īstsiuaie maksūpanīs'tsīminiki matap'ikōttoat kitsinan'ipi ki ko'tsīsau kīm'atapsix, ki kitak'okuinani treasure spots'im: ki puk'siput, pokiuot' nēsto'a.

22 Ki man'ikōppi otokh'tsīm'si annik' epo'awsīnik, itsīkikīn'iīstapu: tūk'ka ek'akauoi otsinan'ists.

23 Jesus itūm'anīstsiuax otūksīnīmats'ax, kītau'mūnīstopuau, ako'tsapsiua ak'skotoitsipim spots'im istsīn'naiisīnni.

24 Ki kimat'anīstopuau aks'īstūpīksīstspapiu'camel mōkotsisūppoksūx atūnau'ksis īstakūn'ikai, ki matakīksīstspapiū'ats ako'tsapsiua mōk'itsipīssi spots'im istsīn'naiisīnni.

25 Otūsksnīmatsax otokh'tsīmsax ek'skaietūkkiau, ki an'iau, Tūkka' akokot-sikōmotse'piau?

26 Ki Jesus ūs'sūmmiuax, ki an'istsiuax matap'pix matokotsīstutsīm'axau; Ap'istotokuā ikotokōn'apīstutsimēsts.

27 Peter itūm'anīstsiuaie, sat' sit, nitokōnūsskipīnan ki nitopokiuo'pīnan ksēstu'a. Tsa nitakanīstokuinan'ipīnan?

28 Ki Jesus an'istsiuax, kitau'mūnistopuau, ksēsto'au kitopokiuo'puau nesto'a, Nīn'au okkui otak'ittokhittaupīssi ots'tsapīnaiso'pōtsīs, ksēsto'au kitak'ittokh ittau pipuau na'tsikoputtuyists asso'pōtsīsts kōkitokōk'itsīmattosau Israel īstsīstsikoputsix matap'pix.

29 Ki anniks'isk skīm'ixk oko'auēsts, ki anniks'isk skīts' ixk umu'pappiipuauax ki ot'akemoauax ki un'oauax, ki oksist'oauax ki otkem'anoauax ki o'kosoauax, kiotsīn'sīmmanoauax, nēsto'i itskīm' iauēsts, kepīp'pi ak'okuyiau, ki akokuinan'attomiau ūsk'sipaitappiisīnni.

30 Ki akai'tappix matom'six ak'sakoīssiau, ki sako'īssix ak'otomsiau.

20

1 SPOTS' IM ītsīn'naiisīnni netoi'nitsiu nīn'au, nap'ioyīs ītsīn'aim, annōk kōk'kōnisuxiuōk mōk'anīstosi ap'autūkkix, mōkapotomoyīsax otsīn'sīmman.

2 Ki ōkh'situkkisax mōkokuyīsax tuks'kai ksīstsikui tūks'kūmi apūn'asaini itūp'skuyuiax otsīn'sīmmani.

3 Ki nioks'kaii itai'ksistsikumioipi mat'suxiu, ki stsik'ix nan'nuyiuax nam'itai'puyiax itau'pumopi,

4 Ki an'istsiuax noköt'sitappoak insim'man, ki moköm'otsissi kitak'okotopuau, ki itappo'iau,

5 Nau'yi itai'ksistsikumioipi, ki piksu'yi itai'ksistukumioipi, mat'suxiu, ki netoi' mat'anistsiu.

6 Ki nitsiko'puttuyi itai'ksistsikumioipi, itsux'iu ki ikon'oyiuax stsik'ix nam'itai'puyix, ki an'istsiuax konai'ksistsikuyi kumaukai'amitai'puisks annom'?

7 An'istsiauaie mats'itstsi'pa matap'pi nõk'anikinan. An'istsiuax, Noköt'sitappoak insim'man; ki moköm'otsissi kitak'okuinanipuau.

8 Ki autökkus'si, insim'man istsin'aim an'istsiauaie otap'otomoki, niniköt'sisau ap'autökkix, ki ko'tsisau saiak'inosattaupiau, matom'okotsisau sako'issix, ki tüm'okotsisau matom'six.

9 Ki istsoto'sau nitsiko'puttuyi itai'ksistsikumioipi itaumütüp'apotökkix, kõnai'inax ikõno'kuyiau apün'asaini.

10 Ki matom'six istsoto'sau, üs'tai'iau mökoku'yisauaie stsik'i; ki ikõno'kuyiau apün'asaini.

11 Ki otoku'yisauaie, itüpaukape'poawtsiauaie nap'ioyis istsõkhsin'ai,

12 Ki an'iau, anniks'isk sako'isix nituk'skau itai'ksistsikumioipi itapotökkiau, ki kanistokotai'iau kanist'okokipinan ki ksistsiku'i istsiks's'tutsissinni nitap'autökkipinan.

13 Ki an'istsiauaie tuks'kümi, Napi'a, kimat'omaikimatsistotopa:

kiküt'tomaiõkhsitükkipa tuks'kümi
apün'asaini?

14 Matsit' kitsinan' ki mäs'taput; ni-
tak'anistokotau am'o sako'issiu kanist'okotopi.

15 Küttomõkhsiuats nitsinan' nanistsitsitapi
nõk'anistutsissi? Küttaukapiu'ats koõps'pi,
mõk'õkhsissi nitsinan'?

16 Ki sako'issix akotom'siau, ki matom'six
ak'sakoissiau; tükka akaiëm'ix ni'nikõttaiau, ki
un'atosimix mat'toaiiau.

17 Ki Jesus otsitüpamissosi Jerusalem,
na'tsikoputtsix otüs'ksinimatsax
itünistüp'p'ikax, ki an'istsiuax,

18 Sat' sit aitüpamissau'op Jerusalem, ki nän'au
okku'i akitüpomüts'kau omük'atoiapiekuax
ki ai'sinakix, ki akünistokõkitsimüt'tsiiauaie
mõks'einsaie.

19 Ki aküsitüp'omütskau Gen-
tiles mõkitapapistotoõssauaie, ki
mõkitstipis'ossauaie, ki mõkauai'stõsuaie;
otsoks'kaiksistsikusi ak'ütsipuu.

20 Zebedee oku'ix oksis'toauai
ipok'itotomiauax oku'ix, ki atsimmim'miauaie,
ki au'kõmõnistsiauaie tuks'kaii.

21 Ki an'istsiauaie, Tsa kanistsitsitapa?
An'istsiu aie. Anit am'ox nitai'akokosix
mõkittaupisau kitsin'naiisinni, tuks'küma
netots'i, ki tuks'küma e'aksisauotsi.

22 Jesus an'iu, kimatsksinip'uua
kitau'kõmõnikipuai, Kikütaiakokotsimipuu
annõk' kos'õk nimutai'aksimipük?
Kikütaiakokotüstapinükipuu üsta'pinüksinni
nimutai'aküstapinükipi? An'istsiauaie,
nitokot'ünistspinan.

23 An'istsiuax kitak'ütsimipuu no'kosä,

ki kitak'üstap'ınükipuau üsta'p'ınüksinni
nimut'aküstap'ınükiipi; ki nimatsinanestsau
kökokotosuai kökittaupisuai netots'i
ki e'aksisauotsi nesto'a, ki anniks'isk
matap'pixk Nin'a ük'aisüppütsistotomoyiuax,
otaksinan'oaiau.

²⁴ Ke' pix otokh'tsimsau istsimmim'miauaux
na'tsitappix ipapiimotseiix.

²⁵ Ki Jesus niniköt'siuax, ki an'istsiuax,
kits'ksinipuau Gentiles otsin'aimoauax
otain'aiiskotokoaiuaux ki anniks'isk omüx'inaxk
nokötai'naiiskotokoaiuaux.

²⁶ Ki mataketümanistsiu'ä ksësto'au: annök'
ak'omüksimök, ünaništap'otüksi;

²⁷ Ki annök' kitaks'innauükök
ünaništap'otüksi:

²⁸ Nin'au okku'i matütoto'ats
mök'apotomoösaie, mök'apotomoösi umut'oto,
ki mök'itatsuaumütskotosi akaitappix
opai'tappiisinni.

²⁹ Ki otsistüpaatosau Jericho, akai'tappix ipok-
iuo'iauaie.

³⁰ Ki satsit, natsitappix naps'tsix pitsiko'-otsim
i tau' pix otokh'tsisau Jesus umutak'itsskosaie
awk'umiau, ki an'iau, kım'okinan, Nin'a David
okku'i.

³¹ Ki o' tappiisın'na ai'semiauax
mökstaie'puyısax: ki matsistawk'umiau ki
an'iau kım'okinan, Nin'a, David okku'i.

³² Ki Jesus itsipu'yu, ki nan'niköttsiuax, ki
an'iu, Tsa kök'anistutopuau?

³³ An'istsiauaie, Nin'a möksikauopiisaii
noöps'pınanix.

³⁴ Ki Jesus kaiım'iuax, ki itsiksen'iuax

oõps'puauax, ki oõps'puauax kau'opiau, ki itopokiuo'iauaie.

21

¹ OTSITASTOTOSAU Jerusalem otsitotosau Bethphage, itum'uasuaie Olives an'istop Jesus itüp'skuyiuax na'tsitappix otüsksinimats'ax,

² Ki an'istsiuax, akap'ioyis astsi'ım istsipi'ik, kikitakstümkonau üsk'omükstokiaua aks'ıksipıstau, ki o'kosepokai ak'opokitaipuyimiu: apo'tokau ki puk'sipıppotokıkau.

³ Ki sıtsıpsatsenoainiki matap'pi, kitak'anıstaiiau Nin'a au'anıstsiuax; ki ak'otümıtsıtüpskuyiuax.

⁴ I kõnan'ıstutsip möks'enüpanıstosi otan'iıpiaie prophet ki an'iu,

⁵ An'ıstok Sion otün'ni, Süm'mıs kitsın'aimau kitsipuksipa'ak, ikınıs'siu, ki üskomük'stoki itokhitıpiu, ki o'kosepokai üskomük'stoki o'kosaie.

⁶ Ki üksınimats'ax itappo'iau, ki Jesus itün'ıstutsimıax manıstanıstıpiax.

⁷ Ki itsipuksipıp'piauaie üskomük'stoki ki okose'pokai, ki itokh'itstomıau otsıstotos'oauęsts ki itsittokhitstsi'iauaie ostı'i,

⁸ Ki ek'akaitappix saie'kuyııuaie otsıstotos'suauęsts moksokui; ki stsik'ix kaiak'ımıau okün'ıksısts ki moksoku'i itokh'tümıauęsts.

⁹ Ki annıks'ısk matap'pıxk i'tomaumattıoyıxk ki itopokiuo'ıxk, awk'umıau, ki an'iau, Hosanna ünıanıstıstıp'ıtsıs David okkui: Atsım'siu

annök' aipuksipu'ök nin'a otsin'ikösim; Hosanna mäs'tüpsiu.

¹⁰ Otsitsipis'si Jerusalem, konai'akapioyis ap'aitsitaiu, ki an'iau, Tükka'ats?

¹¹ Ki akai'tappix an'iau annök'auk Jesus Nazareth itsiprophet, Galilee istauös'im.

¹² Ki Jesus itsipim Ap'istotokiuä otatoi'apioyis ki anniks'isk itsipst'anmütskotükixk, ki itsipstawk'pumaxk natoi'apioyis, itsai'tüpiksistsiuax, ki au'ötsuautuyixk otsit'aisinakipuauësts ima'püximësts, ki au'mütskotükixk kükku'ix otsasso'pötsuauësts ima'püximësts.

¹³ Ki an'istsiuax, Sin'aip, Noko'ai ak'anistop a'tšmoiikapioyis, ki ksësto'au kanis'tutsipuau kömos'iepišix oko'auai.

¹⁴ Ki naps'tsiox ki üs'tsekaiix itsipstotoyiauaie Natoi'apioyis; ki ikuttotoyiuax.

¹⁵ Ki omük'atoiapiekuax ki aisinakix, otinš'ësts skai'pissitapists otap'istutsipists, ki pokax otsitsipst'awkkumsau natoi'apioyis, otan'issau Hosanna ünnianistsitüp'itsis David okku'i, eks'kaaisauökhsitükkiau.

¹⁶ Ki anistsiauaie, kiküttaiaiokhtsip'ä otan'iipiau am'oxi? Ki Jesus an'istsiuax, A; kiküttomisauanistopa šinaksin, pokax ki üs'stax maau'auësts kumut'totssüpanistsistutsip itsak'sin?

¹⁷ Ki itskit'siuax ki akap'ioyis ittüp'süxkitsimaie Bethany; ki annim' itsok'au.

¹⁸ Ki ksisküna'tünni mat'skitapposi akap'ioyis, itun'otsiu.

¹⁹ Ki otsitsinno'ösi moksoku'i omüx'iniistsisi,

itoto'aeie ki matsitokonimau'atsaie,
nam'itaitsii suo'pokists, ki anistsiauae,
Ūnnianist'sauūksaiin as it ksēsto'a. Ki
omūx'inistsis sotūm'ikūnipisuiu.

20 Ki ūksinimatsax otsinīs'au, skai'etūkkiau,
ki an'iau, Mau'maikipikūnipisuiu!

21 Jesus an'istsiuax, kitau'mūnistopuau
Aumaitūkkienoainiki, saietūkkienoeniki
itsistuts'ipi omūx'inistsisi kimatak-
sikaksistutsipa, ki nokūt'anistomīnoainiki am'o
nitum'moi, ūnistūp'itsit, ki ūnistūp'apiksistūkit
omūk'sikimi; ak'ūnistutsip.

22 Kitak'omianistau'kōmōnipuai
a'tsimoikainoeniki aumai'tūkkienoeniki,
kitak'okoksui.

23 Ki otsitsipīs'si natoī'apioyīs,
omūkatoīapiekuax ki matappix
ot'omūximoauax otūs'ksinimatstūksi
ito'toīauaie, ki an'iau, Tsanīstapōtūmāpsin'na
kumut'anistutsipiau am'ostsk? Tūkka'
kit'okokaii am'ok otūmāpsinnik?

24 Ki Jesus an'istsiuax ki-
tak'oksūppoōtsesattopuau tuks'kaii
anik'ienoainiki kitak'ōtanīstopuau
otūmāp'sinni numut'auanistutsipi am'ostsk.

25 John otūs'tapīnūksinni, Tsema itotstsiu'ats?
Spots'im, ki matap'pi? Ki ai'sitsīpsattseiau, ki
an'iau, mak'anīnaniki spots' im; nitak'anikīnan,
kumauk'stauaumaitoauaiīksix?

26 Ki mak'anīnaniki ma tap' pi,
nitstūnnauūnaniau matap'pix; tūk'ka
ikōn'auaniau John mōkoprophetsi.

27 Ki anistsiauae Jesus, ki an'iau,
Nimatokot'anipīnan. Ki an'istsiuax,

kimatokot'anīstopuau otūmap'sīnni
nimut'auanīstutsipiau am'ostsk.

²⁸ Ki Tsa kit'stapuau? Tuks'kūmi matap'pi,
na'tokūm o'kosix; Ki matom'sii itoto'aie, ki
an'iu, noko'ā, matap'otūk kit annok' ksīstsiku'i
nitsīn'simman.

²⁹ An'iu Nimat'akittappopa: ki it-
sako'isauaitsitau ki itsitap'po.

³⁰ Ki matstsīk'i itoto'aie ki mat'anīstsiuaie. Ki
an'iu nitak'ittappo, nin'ā; ki matsitappo'atsaie.

³¹ Tūma' amoxi ūs'satsīma un'ni
otsitsi'taniaie? An'īstsiuaie, Maṭom'siuā.
Jesus an'īstsiuax, kitau'mūnīstopuau
kitsauomai'pisuai Apīstotokiūa īstsīn'naiisīnni
publicanīx ki mats'akex ai'aksipimiau.

³² Tūk'ka John kitsitota'akuau
mokom'otsitappiisīnni īstokh'sokui, ki
kimataumaitoauau'ats: ki publicanīx ki
mats'akex au'maituyiauaie: ki ksēsto'au
kitsīnīs'uai kimatsakoisauaitsitapuaua
kōkaumai'toausuai.

³³ Okh'tsīk stsīk'i parable, itstsiu'
tuks'kūmi nīn'au, nap'ioyīs īstsīn'aim,
itsūppipumattomaie īnsīm'man min'istsix,
ki itsīstse'pīskūnattomaie, ki itatun'iakiu
itsīn'iokeīmskaupi, ki spiap'ioyīs
itap'īstutsīmaie, ki itōk'kumatokuyiuax
ai'īnsīmax ki itsi'pio:

³⁴ Ki otas'tsīssi mīn'īsts otai'akitsetspiēsts
itūp'skuyiuax otap'otomokix aiīnsimax
mōk'okuyīssi īstsīn'īsts.

³⁵ Ki ai'īnsīmax mat'tuyiuax otap'otomok-ix, ki
tuks'kūmi, itauaiak'iauaie, ki stsīk'i initsi'auaie,
ki stsīk'i okotokix itau'aiakiauaie.

36 Ki mats'itüpskuyiuax stsik'ix otapotomokix: ki netoi' an'istutuyiauax.

37 Ki sako'okhtsim, itüp'skuyiu okku'i, ki aniu, ak'atsimmimmiau noko'a,

38 Ki ai'insimax otsınno'össau okku'i an'istseiau Am'o otak'sinan; ki, öks'enıtai, ki nõksinan'attopınaniau otsinan.

39 Ki een'iauaie, ki itsai'tüpiksıstsiauaie insım'man, ki initsi'auaie.

40 Oto'si insım'man istsın'aim, Tsa' akanıstutuyia'atsax anniks'isk ai'insımaxk?

41 Anıstsiauaie, ak'saiınaknaiatsıstutuyiuax anniks'isk sauum'itsitappıx, ki ai'akökkumatuyiuax otsın'simman stsik'ix ai'insımax, anniks'isk aiakokotsiauaie istsın'ısts aıts'ısau.

42 Jesus an'ıstsiuax, kiküttomaisauanıstopuaiıksıx natoı'sınaksısts, Ok'otoki, annök ıtsıs'tüpapıksıstauük aiokotoksapiokoıskaiiau, netoi'nıtsiu koke'i ıstotom'okotok; am'ok Nin'a ot'apıstutüksınni ki skaie'tsip noöps'pınanısts?

43 Ün'nikaie kumut'anıstopuau Spots'im ıtsın'naiıssınni ak'otsip ksęsto'au ki ak'okotau noke'tappıx, anniks'isk aks'ınasııxk.

44 Ki annök' ai'akıttutütsınnıssıuük annök' ok'otoki, aksı'ksısiu, ki annök' matap'ıuök ai'akıttutütsınıssıuük okotoki aksıpin'iau.

45 Ki omük'atoıapiekuax ki Pharisees otokht'sımsau parables, ıksınım'iau osto'auai umutai'puyısaie.

46 Ki otap'sümmösax mök'sıxenösax, üs'stünıuyıauax akai'tappıx, tük'ka ü, 'taıau mök'sıprophetsi.

22

1 KI Jesus mat'anįstsiuax parables, ki an'iu,

2 Spots'im įstsin'naiisinni netoi'nitsiu tuks'kümi omüx'inau, okuyi otokem'si.

3 Ki itüp'skuyiuax otap'otomokix mokšniköttoşaxax anniks'įsk otüm'axk: ki matüşkak'sipuksipuax.

4 Ki mats'itüpskuyiuax stsik'ix otap'otomokix, ki an'įstsiuax anįstok'au anniks'įsk üm'axk, Sat'sik, nikaw'apastutsip nitso'össin: nitap'otskinamix ki nitunįstakhtsimix ükainitaiiau ük'okönaiksįstsiiau: Puksipa'atok okem'sinni.

5 Ki ap'etsimiauie, ki oksoku'ouaęsts itappoiau, tuks'kümi otsin'simman, stsik'i otsit'aumüşkotükkipi:

6 Ki stsik'ix mat'tuyiuax otap'otomokix, ki au'ksįstutuyiuax, ki initsiu'ax.

7 Ki omüx'ina otokh'tsimši, itsis'tsetükkiu: ki itüp'skuyiuax otseėn'akemix, ki itsaiınakuaiįstutuyiuax anniks'įsk inik'ixk, ki itsin'simaie otakap'ioyimoauaie.

8 Itüm'anįstsiuax otap'otomokix, ük'aiksįstsiu mak'okemsinni, ki anniks'įsk üm'axk mat-sipumapsiu'ax,

9 Itap'poak moksoku'įsts ki kit'okönaukonoaxk üm'mokau mak'okemsinni.

10 Ki anniks'įsk apotükkişk itsitap'poiau moksoku'įsts, ki ikönu'moipiauax ot'okönokonoauax makap'six ki ökh'six: ki itsüpaniš'tsimiau üm'max.

11 Ki omüx'ina otsipiš'si möks'įnnoössax ümmax, nan'nuyiuie nın'aii ikem'sinni įstsiso'köşimi, mat'süşpsköşattomaie;

12 Ki an'įstsiuaie, Napi'a, Tsa kanįs'tsipipa kitsauomai'sųpskōsattosi ikem'sinni istsiso'kōšimi? Ki matsepuyiu'ats.

13 Omūx'ina itūm'anįstsiuax ota'otomokix įs'ksipįstok otsįsts' ki okōt'sįsts, ki įs'tųppįppis, ki satųp'įksįstsįs ski'natsi; ak'itstsiu asain'sinni, ki papųx'ekinikani.

14 Akai'tappix nanikōttaiau: un'natosįmix mat'toaiiu.

15 Itūmįs'tapuiau Pharisees, ki itauūt'ūnįstsiiau mōkįtokonįmōsuaie ote'poawsįstsae.

16 Ki ipokitųp'skuyiauaux otųsksinįmatsauauax ki Herodians, ki an'įstsiuaie, Nin'a, nįts'ksinipinan kitau'mūni ki kitau'mūnįsksinįmatstųkki Ap'įstotokiuā oksoku'i, ki kimatsųmman'ax matap'pix: tųk'ka, kimatsatsipats manistųp'apitappiipiau.

17 Anik'įnan, Tsa kit'stapa? Őkh'siuats mōk'otsiponitasi Cęsar, tsōktau mat'ōksiuats?

18 Ki Jesus nan'įmaie ot-sau'okōmotsitappiisuai, ki an'iu kumauk'saksįnokipuauiists kit-siksįs'tapokōmotsitappiansuai?

19 Ūnįs'tsinųmmokįk mixkįm, kumut'siponitapi. Ki ito'tsipotuyiauaie nitai'pūnasainiini.

20 Ki an'įstsiuax, tųkka' am'o ostoksįs'ā, ki tųkka' osįnaksįn'ats?

21 An'įstsiuaie, Cęsar otsinan'. Itūm'anįstsiuax kotok' Cęsar otsinan'įsts, ki Ap'įstotokiuā kotok' otsinan'įsts.

22 Otokh'tsįmsau annįsts'isk epo'awsįstsk it-skai'etųkkiau, ki itskįt'siauaie, ki oksoku'auai

itappo'iau.

²³ Neto'ik ksistsiku'ik, Saducees, anniks'isk an'iisk matsitstsipats matsipuau'osinni itoto'iauaie, ki ai'süppoõtsesattsiauaie,

²⁴ Ki an'iau, Nin'a, Moses itüni'u eniš'si nın'au, ki saiiitstsissi pokax, oskün' akokem'attsi'inaii otokem'an, ki ak'ksistauüttomuyuaie us'i pökax'.

²⁵ Annok' ikit'sikümiau umu'pappiipix; ki matom'si otokem'attosi, its en'iu, ki otsai'itstsissi o'kosix itskit'siauaie otokem'an oskün' mök'okemattosaie;

²⁶ Neto'initsiu osküni eniš'aie, ki omat'osküni ki ikit'sikümiau ikönen'iau.

²⁷ Ki itsako'ieniu ake'u.

²⁸ Matsipuau'osinni tükka' otakokeman'atsaie, ikit'sikümix? Tük'ka ikönau'tuyiauaie.

²⁹ Jesus an'istsiuax. Kitai'patsistutsipuau kimatsksinipuauests natoi'sinaksists ki ototümap'sinni Ap'istotokiuä.

³⁰ Matsipuau'sax matokemiu'axau matapikau'axau. Netoi'nitsiau Ap'istotokiuä otatsim'otokatatsix Spots'im.

³¹ Annik' matsipuau'awsinnik kiküttomisauanistop'ats annik' kitan'iipik Ap'istotokiuä.

³² Nęsto'akauk Abraham otsinan Ap'istotokiuä ki Isaac otsinan' Ap'istotokiuä, ki Jacob otsinan' Ap'istotokiuä Ap'istotokiuä enix' matsinan'oauats, sa'kiaitappiix otsinan'oauax Ap'istotokiuä.

³³ Ki akai'tappiix otokh'tsımsau skai'etsımiau otüsksinimats'tüksinni.

³⁴ Ki Pharisees otokh'tsımsau

ot'omaupŭtsössax Saducees, itauŭtomoi'piotseiau.

³⁵ Ki tuks'kümi, lawyer, ai'sŭppoŭttsesattsiaie, ki as'akksinnuyiaie, ki an'iu,

³⁶ Nia'a, tse'a omŭk'o okök'itsimani iŭtse'poawsŭsts?

³⁷ Jesus an'iŭtsiaie, Kitak'ŭkomŭmmau, Nin'a Ap'iŭtotokiau kitokŭnai'uskŭttsipŭppi, kitokŭnai'staaw, ki kitokŭnai'tsitani.

³⁸ Am'oi matom'iu ki omŭk'o epo'awsŭnni.

³⁹ Ki pok'iotomi netoi'nitsiu, Kitak'ŭnŭstŭkomŭmmau kitopokau'pimok kanŭstŭk'omŭmmospi.

⁴⁰ Annists'isk na'tokaistsk epo'awsŭsts, ikŭnaukŭkitsimanŭsts ki prophetix otan'ipŭsts ikŭn'itaitsiŭŭsts.

⁴¹ Otsakiaumoi'piotseŭsau Pharisees, Jesus sŭppo'ŭttsesattsiaux,

⁴² Ki an'iu, Tsa kitstatau'ats Christ? Tŭkka' oko'atsaie? An'iŭtsiauaie David okoai'e.

⁴³ An'iŭtsiaux, David umut'ainŭstainikŭttaupiaie Nin'ä, otanipi,

⁴⁴ Ap'iŭtotokiauä an'iŭtsiaie nŭn'a, netots'i tŭpo'pŭit, nök'ŭnŭstutoŭsau kikatum'ix kitsitautŭtsekau'pipi?

⁴⁵ David ninikŭt'tŭssi Nŭn'a, Tsa otak'anŭstoko'atsaie?

⁴⁶ Ki matap'pi matsitstŭsipa mŭk'okotsŭtsŭpsättosi tuks'kai epo'awsŭnni, ki annik' ksŭstsiku'ik matap'pi matokot'sakosŭppoŭttsesattau.

23

¹ JESUS itŭm'sŭtsŭpsiaux akai'tappix ki otŭksŭnŭmats'ax,

2 Ki an'iu, Ai'sinakix ki Pharisees, Moses ot-siso'pötsisaie itau'piau:

3 Ünnikaie kitomian'istaniipuai sat'sik ki nistutsik'. Ki manistsis'tutsipiau, pinan is'tutsik: tük'ka itan'iau, ki matsistutükkiu'axau.

4 Issoksis'tsists itau'monimiauësts sokuësts mökopa'tosau ki matap'pix otsistsoauësts itotom'iauësts; ki osto'auai matakotsistüpakiotsim'axauësts tuks'kümi okit'suauax.

5 Otokönap'otüksuauësts itsistuts'imiauësts möksinnu'yisau matap'pix: itopüx'istutsimiauësts phylacteries, ki itomüx'istutsimësts otsaieno'tüksuauësts,

6 Ki ükome'tsimiauësts oye'tanists istotom'iapioyists, ki natoi'apioyists istotom'isopötsists.

7 Ki otsitau'pısau itau'pumaupi aikse-mattsini'otseisinni, ki möks'iniköttosau, Rabbi, Rabbi.

8 Pinis'tsınikükik Rabbi: tuks'küma kitsin'aimoauä, Christ: ki ksësto'au kitokönaix'okoauax.

9 Ki Pini'niköttok matap'pi, annom' ksök'kum, kin'a; tuks'küma kin'oaua annök' spots'im itau'piuök.

10 Ki pinitsin'ikükik Nin'ax: tuks'küma kitsin'aimoaua, Christ.

11 Annök' omüx'imök ksësto'au, kitak'apotomokoau.

12 Annök' ak'omuxistutosiuök, aks'inüxistutoau; ki annök' aksinüx'istutosiuök, ak'omüxistutoau.

13 Kitaks'ksınipuai maka'pi

ksěsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kit-
siksīs'tapokōmotsitappiansuai! Kit-
sitaio'iauaiau matap'pix Spots'im
i'stšn'naiisinni: ksěsto'au kimatsitaipipau'ats,
ki aiaksipimix kimats'epokkitsetomauaxau
mōk'itsipisau.

14 Kitaks'ksinipuau maka'pi
ksěsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kit-
siksīs'tapokōmotsitappiansuai! Nam'akex
oko'auěsts kitau'attopuaiau, ki ki-
taisūmiksistapatsimoiikapuau: mīs'tūpkapii
kitakoku'yisuai.

15 Kitaks'ksinipuau maka'pi
ksěsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kit-
siksīs'tapokōmotsitappiansuai kitotka'atau
ksōk'kum ki omūk'sikimi kōk'itokonoōsi
tuks'kumā matap'iuā mōkitanīs'tsitsitasi
kanīstsitsi'tawpi kitaumaitu'yissi,
kanīstūm'ipuai ksěsto'au Hell oku'yix
kitak'anīstsistokiaiistutoauau.

16 Kitaks'ksinipuau maka'pi ksěsto'au kit-
saps'tsiotūpīnūkipuau, kitan'ipuau annōk' ak-
itup'ūtauūniuōk omūk'atoiapioyīs matsikiu'ats,
ki annōk' akitūp'ūtauūniuōk omūk'atoiapioyīs
i'sto'tokuīīxkīm, aks'istutsīmaie!

17 Kitūt'tsapspuau, kitsaps'tsiipuau: Tsīma'
omūk'o. Otoku'īīxkīm, ki omūk'atoiapioyīs an-
nik' itatsīm'mīmīik otoku'īīxkīm.

18 Ki annōk' akitūp'ūtauūniuōk
altar, matsikiu'ats; ki annōk' ak-
itūp'ūtauūniuōk kotūk'sinni altar itokhīts'tsiipi,
ai'aksīstutsīmaie.

19 Kitūt'tsapspuau, kitsaps'tsiipuau Tsīma'
omūk'o, kotūk'sinni, ki altar annōk'

itatsim'etsimök kotük'sinni?

²⁰ Annök' aiakitüp'ütäuñiuök altar, itup'ütäuñiu altar ki mian'isttokhitstsii.

²¹ Ki annök' aiakitüp'ütäuñiuök omük'atoiapioyis, itüp'ütäuñiu omük'atoiapioyis ki annök' iko'attomök.

²² Ki annök' aiakitüp'ütäuñiuök spots' im, itüp'ütäuñiu Ap'istotokuä otpiso'pötsis ki annök' itokhittaupiuök.

²³ Kitaks'ksinipuau makapi ksęsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiksıs'tapokömotsitappiansuai! Kitai'ponitasuai mint ki anise ki cummin, ki ıssoku'ısts kimatsatsipuauęstsau, okök'itsimanısts, kım'apiisinni ki aumai'tüksinni: am'osts ökh'si kök'satsösuaiau; ki mat'ökhsiuats kök staiıstutsıssuai stıık'ısts.

²⁴ Kits' apstsiotüpınükıpuau, kitai'soautsauau inüx'soıskıssı, ki kitai'tsısttimauau camel:

²⁵ Kitaks'ksinipuau maka'pi ksęsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kitsiksıs'tapokömotsitappiansuai! Kös'ă ki saiętsokosi sauauts'i kitüs'siıpuaiu, ki pıstots'im itui'tsiau minık'otüksinni ki auüt'tseisinni.

²⁶ Kitsaps'tsii Pharisee, matom'siıtau pıstots'im kos'ă ki saiętsokosa mök'ütsıtsıksıxıssı sauauts'i,

²⁷ Kitsaks'ksinipuau maka'pi ksęsto'au ai'sinakix ki Pharisee kitsiksıs'tapokömotsitappiansuai! Ksıkoken'ımanısts kine'tümanıstspuau ai'ökhsınıpiu sauauts'ıtsı, ki pıstots' im itui'tsiau enix' okın'ouęsts ki makap'ısts.

28 Netoi'nitsiii ksęsto'au kito'kõmotsitappiĩnipuau matap'pi, ki pĩstots'im kitotuitskit-sipuai ksĩs'tapokõmotsitappiĩsĩnni ki sauum'itsitappiĩsĩnni.

29 Kitaks'ksĩnipuau maka'pi ksęsto'au ai'sinakix ki Pharisees, kit-siksĩs'tapokõmotsitappiansuai! Kitap'ĩstutsipuaiau prophetix otoken'imanoauęsts, ki kita'nũtsĩstutsipuaiau mokõm'otsitappix otoken'imanoauęsts,

30 Ki kitanipuau nitsa'kiaitappiipĩnanopi nĩn'anĩx otsa'kiaitappiĩsau nĩs'tasauopoksĩstokemaumũnanõ prophetix otsa'apũnoauęsts.

31 Ũn'nikaie kit'auũtanipuau, ksęsto'auũkauk anniks'isk matap'pixk initsixk' prophetsix o'kosoauax.

32 Tu'itok kĩn'ouauax otsauum'itsitappiĩsuauęsts.

33 Pitseksĩnax, opĩx'exĩnasĩnna, Tsa'a kitakanĩstupĩs'tapixsattopats Hell ĩstokõk'itsimani?

34 Ũn'nikaie, sat'sĩk kĩtakittũp'skoaiu ksęsto'au prophetix, ki mokõk'ietappix ki ai'sinakix: ki stsĩk'ĩx kitax'enitauaiu ki kitĩkau'aistauaiu; ki stsĩk'ĩx kitakitsip-stũstũsipĩs'auaiu kitatoi'apioyimoauęsts, ki kĩtak'auksĩstutuauaiu amian'ĩstakap'ioyĩsts otai'akitsipĩsau:

35 Mõkĩttokh'ittaitsĩssi ksęsto'au kõnau'kõmotsitappiĩapũni ksõk'kum itsai'kimskaii. Abel mokõm'otsitappiũ otsa'apũn itũpots'tsiuaie Zacharias, Barachias okku'i otsa'apũniaie annõk', kitsitsenitauauõk itũt'sikatsi omũk'atoiapioyĩs ki altar.

36 Kitau'münistopuau kõnai'sistskā aunok' o'tappiisinna akītotu'iēsts.

37 Jerusalem, Jerusalem ksēsto'auā ki-tai'nitauaie prophetix, ki anniks'isk itūp'skuaxk ksēsto'auā ok'otokix kumutauauaiak'iauaiau, nōkstanīstsikapumoi'piauopi ko'kosoauax nipuau'ā manīstau'moipiopi o'kosix ki kimat'ōkhsitsipuu'ats!

38 Sat'sik, Koko'auai nam'itaitsiu kit'skitomoko.

39 Kitan'istopuau, īssoots'i kimatakain-okipuaa sauanenoainiki Atsīm'siu annōk' paiuksipu'ōk Ap'istotokuā otsin'ikōsim.

24

1 KI Jesus itsūx'iu ki itsīs'tūpaatomaie omūk'atoiapioyīs ki otūsksnimatsax itoto'iauaie mōkanīs'tsinnomoōsuaie omūk'atoiapioyīs īstap'īstutūksīnni.

2 Ki Jesus an'īstsiuax kikūttaisauainipuuuastsau kõnai'īstsk? Kitau'münistopuau, matak-skīt'aupa okotoki mōkstaiīna'piksīstosi.

3 Otsīt'tokhitaupīssi nitum'moyi Olives, ūsksnimats'ax isīmitoto'iauaie, ki an'iau, Anik'īnan Tšanīstsis' akanīstsiu'astsau? Ki tsa akanīstsiu'a kitsipuksipusīnni, ki punksōk'kuasīsi?

4 Ki Jesus an'īstsiuax Iskskats'ik kōkstaipīstīksīstutu'yisuai.

5 Akai'tappix ak'ūtsitotoiau nitsin'ikōsim ki ak'anīau Christ nēsto'akauk; ki ak'sipīstīksīstutuyiauax akai'tappix.

6 Ki kitakokhtsimattopuui auakaw'tseisīsts ki mak'auakawtseisīsts: Sats'sik

kökstai'apaititasuai; konai'istsk ak'itstsiu;
ki umut'aketsinikawpi matomoto'ats.

⁷ Aiok'auaua aksipua'tseiau aiokauai'i ki
nin'naiisinni aksipua'atomiau nin'naiisinni;
ki ak'unnatosiu aau'össinni, ki ak'itstsiu
okh'tokosists, ki ksök'kumä otaks'ikauopiisists,
ki akokönu'toitstsiiau.

⁸ Am'osts Istokönu'mütüpipuñawkuyii' sists.

⁹ Kitakaumüts'kakipuau kökitapauksistutoksi,
ki kitaks'enikoaiu: ki könai'okauaua
kumutaks'tsimmimmokoau nitsin'ikösim.

¹⁰ Ki akai'tappix akistskimskükiau ki
akaumüts'katseiau, ki akau'kimotseiau.

¹¹ Ki akaiëm'ix ksis'tapsix prophetix ak-
sipuauiau ki aksipšksis'tutuyiuax.

¹² Ki sauo'kömotsitappiisinni otakau'osi,
akai'tappix otükome'tüksuaii akstuyiuai.

¹³ Ki annök' eikak'ïmauök umuk'itsipi ak-
sikömotse'piau.

¹⁴ Ki am'ok nin'naiisinni istökh'sitsiniksinni
ak'anistop könüs'ksökkum, könai'okoaua
möks'ksiniisauaie; ki umuk'itsipi ak'otümitoto.

¹⁵ Ninim'innoainiki üs'tsimetsipi Daniel
otan'istopi atsım'apii istai'puyissi (annök'
an'istomök ünnists'ksinissi:)

¹⁶ Anniks'isk Judæa itau'pixk
ünnianistitüpok'skasau nitum'moists:

¹⁷ Annok' itokh'itaupiuök oko'ai
pinünists'inissaatos mök'sauautsissi
itsipsts'tsii oko'ai:

¹⁸ Annök' insimman itau'piuök
pinüt'ünistsskos mök'otsissi otsistotos'ists.

¹⁹ Anniks'isk ipitap'piixk ki üs'takataxk ak-
ksinimiau makapi annists'ists ksistsiku'ists!

20 Atsīmooiikak kōk'stautsīmutasuai stuyīssi, ki īssīk'opiiksīstsīkui.

21 Annik' omūx'ipuīnasīnni ak'itstsiu, istsitsīs'si ksōk'kūm, ki annok' manīsts'ipuīnapsi, aksīs'tūpūnīstsīpuīnapsiu, ki īs'sotsk matakotūmanīstsīpuīnapsiu'ats.

22 Ki annists'ists ksīstsīku'īsts sauun'natsīstutsīsēsts mat'akitstsi pa matap'pi itsikōmotse'piaiau; aumai'tūkkixk, osto'auai itunnats'īstutsīmēsts annists'īsts ksīstsīkuīsts.

23 Kūmīts'tsiki matap'pi kitai'akaniki Sūm'mīs, am'auk Christ, ki om'auk; pinau'maitos.

24 Ksīs'tapsix Christix akitsīpuau'iau ki ksīs'tapsix prophetix, ki akanīs'tsīnnūkiaiu omūk'apstosīsts ki pīsats'kasīsts; ki ikūm'itstsi ki aks'ipīstsīksīstutuyiauaux aumai'tūkkixk.

25 Sat'sik, kikau'anīstopuau.

26 Kūm'anīstsenīkiaiu sat'sit ksīs'tapsksōkkuyi ūn'amauk; pini'tappoat; Sa'sit, sīmiap'ioyīsts ūn'amauk; pinaumai'tūkkik.

27 Ksīstsīkum' manīsttotsīpuksīpupi umut'autstsi pi apinōk'kuyi, ki manīstsitūpikūnatstsi ame'totsi; netoi' ak'ūnīststsiu nīn'au okku'i otos'aie.

28 Mīksīnīi otsits'tsi pi, ūn'nim pi'tax ako-mooi'iau.

29 Annists'īsts ksīstsīku'īstsk īstsi pu'inasīsts otaīksīuos'au, nato'si aksī'īnūm, ki kōkum'īkesūm mātakanakīmauats, ki kōk'atosix akotots'īnīssīau, ki spots'im otsīs'kōpsīnni akauūt'apixip:

30 Ki Nin'auā okku'i otap'stosīnni akitsīnakoae spots'im: ki ksōk'kum īstokōnai'tappix

ak'otŭmauyesiau, ki aks'innoyeiau Nĭn'au okku'i spots'im istsĭssoksĭs'tsikuĭsts itsip-sts'otosi, otŭmap'sĭnni ki omŭxĭk'kŭnnasĭnni akopoto.

³¹ Ki ak'itŭpskuyiuax otatsĭm'otokatatsix ak'soksĭkkiax, ki aumai'tŭkkixk akitotomoi'piiiax, nĭssoo'ĭsts sopu'ĭsts ki spots'im umuk'itsipi:

³² Annok', ĭksĭnik parable omŭx'inĭstsĭs; okŭn'ĭksi otsa'kiŭkkĭnĭsĭssi, ki otsuio'pokassi, kitsksĭnipuau nepu'yi itasts'tsiu;

³³ Neto'i maks'inĭmenoainiki annists'isk, ĭksĭnik, mŭkaststsĭssi, ito'to okh'sepĭstanĭsts.

³⁴ Kitau'mŭnĭstopuau am'oi o'tappiĭsĭnaii mataksĭstapu'ats otsauomaisŭpanĭs'tsiosau annists'isk.

³⁵ Spots'im ki ksŭk'kum ak'eitsĭnikau, ki nitse'poawsĭsts matakeitsĭnikau'ĕtsau.

³⁶ Annik' ksĭstsiku'ik ki annik' itai'ksĭstsikumĭopik matsksĭnĭm'ats matap'pi, Spots'im ĭtso'tokatatsix matsksĭnĭm'axauaie, Nĭn'a nits'ksĭnĭmaie.

³⁷ Noe otsiksĭs'tsikumĭsts manistsi'piĕsts, netoi' ak'anĭsttsiiĕsts Nĭn'au okku'i oto'saie

³⁸ Otsauomo'kŭnaiokkeuasi ksŭkkum manĭstau'yipiau ki manĭstai'sĭmĭpiau, manĭstok'kemĭpiau manĭsta'pikŭttŭkkĭpiau, itŭp'itsiu annik' ksĭstsikuik, Noe ot-sit'sŭppopĭssi akh'iosatsĭs.

³⁹ Ki matsksĭnĭm'axau ot-sauomo'kŭnaiokkeuasi ki it-sau'inakuaiĭstutuaiau; netoi' ak'anĭstsiu Nĭn'au okku'i oto'saie.

⁴⁰ Natsitappiix akotŭmitau'piiia insĭm'man:

nituks'kümi ak'otoau, ki stsik'i ak'skitau.

41 Natsitappiix akex' akitaipik'iakiau; nituks'kümi ak'otoau, ki stsik'i ak'skitau.

42 Ūn'nikaie mokökik: kimats'ksinipuu annik' itai'ksistsikumiofik kitsin'aimoau otai'akitotopik.

43 Am'okä isksinik', Napioyis istökhšin'auä otksinim'opi annik' itai'ksistsikumiofik otai'akitotosi kömos'iepitsiüä is'taiüskskümiuopi, istai'saiepukitsetsimopi oko'ai istokitsim'i mökopokse'isaie.

44 Ūn'nikaie ūk'aisüppuiapistosisik; kitsit'sisauaitsitatopuai, Nin'au okku'i ak'itoto.

45 Tukka' aumai'tükki ap'otükkiuä, ki mokök'i apotükkiuä annök' otsin'aim otinaiäts'okök oko'ai itsitappim'ix, mök'okömotokotösax otso'ösinoauests?

46 Atsim'siu annök ap'otükkiuök, otsin'aim oto'saie otak'okonokaie netoi' it'ünistsistutsimaie.

47 Kitau'münistopuu, akokönitainaiäts'iuaiie otokönai'nanists.

48 Ki annök sauum'itapotükkiuök, makotots'anissi u'skëttsipöppi ai'sümsiu nitsin'aim;

49 Ki makaumütüpauaiak'iüssi ot'opokapotükkimax, ki makopoks'oyimüssi ki mak'opoksimumüssi ai'simix;

50 Annök' ap'otükkiuök otsin'aim ak'oto annik' kustsiku'ik otsauomüsks'kümosaie, ki annik' itai'ksistsikumiofik otsauomüs'ksinniissi,

51 Ki akaiaketsin'iuaiie, ki aiakokot-siuaiie mök'itaupissaie otsitau'pipiax ksistapokömotsitäppiansix: annim' ak'itstsiu

asain'sinni ki satse'kinani.

25

¹ SPOTS' IM ĭstsĭn'naiisĭnni ake-tum'anĭstsiu ke'pix ake'kuax, anniks'isk mat'tuyixk ot'anakimatsuauĕsts, ki itsux'iau mōkota'tsemōsau annōk' ai'akokemiuōk.

² Ki nĭs'itsix mokōk'iau, ki nĭs'itsix mat'tsapsiau.

³ Anniks'isk mat'tsapsixk nito'tsĭmĭu ot'anakimatsuauĕsts, ki, mattotūkkĭu'axau okke'anakĭmatsĭs:

⁴ Ki mokōk'ixk ipok'iotscmĭu otanaki-matsuauĕsts okke'anakĭmatsĭs, kos'ix itsūp'pitūkkĭu.

⁵ Annōk' ai'akokkĭemiuōk otai'sūmsi, ikōnai'okano'piiĭu ki ikōnai'okax.

⁶ Ki itūt'sikiikokoi ikum'iūstutsip, sat'sik, ak'okemiuā ai'puksĭpu; Sūksĭk' kōkotatsemōssuĭ.

⁷ Itūmokōnaipuau'iau am'ox ake'kuax, ki ikōn'itaisūppasuyĭnūkiĭu otanakimatsuauĕsts.

⁸ Ki mat'tsapsix an'ĭstsiuax mokōk'ix, kok'ĭnan kitōk'keanakĭmatsui; tūk'ka, nitan'akimatsĭnanĕsts ūk'aiitsĭnikaĭu.

⁹ Ki mokōk'ix an'ĭstsiuax, Sa; matakakauo'ats ksĕstūn'un: Is'tapuk aumūts'kotūkkĭx kōk'opumattosui.

¹⁰ Ki otsakĭaitapposau mōk'opumattosau, aiakokĭemĭ ito'to; ki anniks'isk sopuiap'ĭstotosĭxk ipok'sipĭmĭuĭaĭe okkem'sĭnni: ki ai'okĭp.

¹¹ Sako'okhtsi mat'tsapsix nokūt'otoĭu ki an'iau, Nin'a, nin'a, kauai'pĭxĭkinan.

¹² Ki an'ĭstsiuax, kitau'mūnĭstopuau kimats'ksĭnopuauats.

13 Ūn'nikaie mokōkīk', tūk'ka, kimats' ksīnipuauats annik' ksīstsiku'ik ki annik' itai'ksīstsikumīopik Nin'au okku'i otai'akitotopik.

14 Spots'im īstsīn'naiisīnni netum'anīstsiu nīn'au annōk' piuo'ōk, ki ninikōt'tsiuax otap'otomokix, ki ikotsiu'ax otsinan'īsts.

15 Ki tuks'kai ikotsiu'aie nīštsi'i itawk'pumaupix ki stsīk'i na'tokai, ki stsīk'i nituks'kai; ki kōnai'tappix itanistokotsiu'ax manīst'okotsīstutsīpiu; ki itau'matto.

16 Annōk' ikuyiu'ok nīštsi'i itawk'pumaupix itsīs'tapu, ki itau'mūtskotūkku, ki ikuyiu' stsīk'ix nīštsix itawk'pumaupix.

17 Ki netoi annōk' ikuyiu'ōk na'tokūmi, ikuyiu' stsīk'ix na'tokūmīx.

18 Ki annōk' ikuyiu'ōk nituks'kūmi itsīs'tapu, ki itatūn'akiu ksōk'kum, ki ai'ksasattomaie otsīn'aim otsīxkīmim'iaie.

19 Otai'sūmmosi, am'ox ap'otūkkix otsīn'aimoauai itoto'yīnai, ki ipokoks'tūkimiuax.

20 Ki annōk' ikuyiu'ōk nīštsi'i itawk'pumaupix ito'to ki ito'tsīpatopiau stsīk'ix nīštsix itawk'pumaupix, ki an'iu, Nin'a, kit'okōk nīštsi'i itawk'pumaupix: Sat'sīt nitokuinan' matsīs'īstix.

21 Otsīn'aim an'īstsiuaie, kitōkhs'īstututūkki, ōkhs'apotūkkuā ki emūn'apotūkkuā: kitse'mūnūssatsīpiu un'natosēsts, kitakīnai'atso akauo'īēsts: Kitsīn'aim otse'tametūksīnni īstsiipi'it.

22 Annōk' iku'yiūōk natokūm itawk'pumaupix ito'to ki an'iu, Nin'a, kit'okok natokūmi itawk'pumaupix: Sat'sīt, nīmat'okuinani

mats'istokai itawk'pumaupix.

²³ Otsin'aim an'istsiuaiē, kitōkhs'istutūkki, okhs'apotūkkiuā ki emūn'apotūkkiuā; kitse'mūnūssatsipiau un'natosēssts, kitakīnai'atso akauo'iēsts: Kitsin'aim otse'tametūksīnni īstsipi'īt.

²⁴ Annōk' ikuyiu'ōk tuks'kūmi itawk'pumaupi ito'to ki an'iu, Nin'a kits'ksīno ksēsto'a kitse'īnai, kikūt'tomaisūppipumattopi kitai'pokiaki, ki kikūttomauanit'apixipi kitomoi'pitūkki;

²⁵ Ki nītsiko'pum, ki nitsit'tappo ki nitai'ksasattop ksōk'kum kitsinanā itawk'pumaupi: Sat'sit, kītsinan.

²⁶ Otsin'aim an'istsiuaiē, kitsaum'apotūkkiuā ki kitsistap'apotūkkiuā, kitsksīnoki nitai'pokiaki nikūttomai'sūppipumattopi, ki nitomoi'pitūkki, ni kūttomauanit'apixipi:

²⁷ Kumaukstauokotaiīsksisau au'awtsoomūtskotūkkix nītsix'kimimix, ki nitsitotopi nōk'staitokuyitopi nitsinan'ix ki umut'okuyesix.

²⁸ Mattomok'aie itawk'pumaupi, ki kotok' annōk iku'yiuōk ke'pix itawk'pumaupix.

²⁹ Anniks'isk iku'yixk ak'okotaiāu, ki otaksi-nanoaiāu akauo'i: ki annōk' itsau'okuyiuōk ak'otomoau annik' ooko'ōsīnik.

³⁰ Ki īstūp'satūpiksisstsīs ap'otūkkūā itsau'okuyiuā ski'natsii: ak'itstsiu asain'sīnni ki satse'kinani.

³¹ Otak'ītotosi Nin'au okku'i otstsa'pīnasīnni ipokom'ōssau otokōnatsīm'otokatatsix, ak'otūmotokhitaupiu otsistsapisso'pōtsīs:

³² Ki akokōnipotamoi'piaiaū ikōnai'okauāua: ki aiakanīstaiaketaipīksīstaiāu

emük'ikīnaikuūn manistai'aketaipiksistopiax
emük'ikīnax ki apomük'ikīnax:

³³ Ki akotūpīpiuax emük'ikīnax onet'otsīs ki
ap'omükikīnax otse'aksīssauotsīs.

³⁴ Omūx'ina akotūm'anīstsiuax anniks'isk one-
totsīs itau'pixk, Puk'sipuk, Nin'a otatsims'imix, ki
nīn'naiisīnni matsīk' annik' kitapīstutomokīiik,
otsauomap'astutoōssi ksōk'kum.

³⁵ Nitse'nots, ki kit'okokipauu au'ōsīn;
nitse'naki, ki kitsit'tutokokipauu: nitsi'piitappi,
ki kito'tokipauu:

³⁶ Nimatsīstotospa, ki kitsīs'totosatskokipauu;
nitokh'tokos, ki kitsīpīs'kotokipauu;
itai'okiakiopi nitsitau'pi, ki kitsittotaakipauu.

³⁷ Mokōm'otsitappi akotūm'anīstsiuaie,
Nin'a, tsanīstsi'i kit sīt' In o pin an kitau'nots, ki
kits is' so pi Q an? Ki kitse'naki, ki kitiitakopinān.

³⁸ Tsanīstsi'i kitsīt's'īnopīnān, kitsi'piitappiisi
ki kito'tosīnīn? Ki kimatsīstotospa, ki
kitsīstotos'atskopīnān?

³⁹ Tsanīstsi'i kitsīt's'īnopīnān kitai'okhtokos, ki
kitsitau'pīssi itai'okiakiopi ki kitsito'taatosīnān?

⁴⁰ Ki omūx'ina ak'anīstsiuax, ki-
tau'mūnīstopuau kanīstītūpīstutsipuai
tuks'kūma inūx'tsīma am'ox nīx'okoax,
kitanīsts'īstutomokipauu.

⁴¹ Akotūm'anīstsiuax anniks'isk
ote'aksīsautsīs itau'pixk, is'tapuk emūtskax
mōkseīnsau, ūksustsinasīi is'tapuk,
ek'aisepūtsīstotomoiiauax au'tutsokiuā ki
oto'tokatatsix:

⁴² Tūk'ka, nitau'nots, ki kimatsīssok'ipuaua:
nitse'naki, ki kimat'tutukkkipuaua:

⁴³ Nitsi'pitappi, ki kimat'otokipauu: ni-

mats'istotospa, ki kimats'istotosats'kokipuaua:
nitokh'tokos, ki nitsitau'pi itai'okiakiopi, ki
kimat'sipiskotokipuaua.

⁴⁴ Osto'auai ak'otümanıştsiiauaie, Nin'a
Tsanıştsi'i kitsits'inopinan kitau'nots,
ki kitse'naksi, ki kit'sipitappisi, ki
kitokh'tokosi, ki kitsitaupissi itai'okiakiopi
kökstaikawk'anıştotöşinan?

⁴⁵ Ai'akotümanıştsiuax, kitau'münıştopu au
kanış'saiitüpiştutsipuai tuks'kümä inüxtsima
amox, kimat'anıştsistutomokipuaua.

⁴⁶ Ki am'oxi aksistüpitappo'iau
üşk'sitauksistototspi: ki moköm'otsitappix
akittappoiau üsk'sipaitappiisinni.

26

¹ KI itünıştsiu, Jesus otaiksiste'poattosësts
am'östs epo'awsists, itün'ıştsiuax
otüksinımatsax,

² Kitsksinipuau aisto'küssi ksistsiku'ists
ak'ittsiu passover, ki Nın'au okka'i
itaumüts'kau mök'itsiksistoxösi.

³ Omük'atoiapiekuax, ki aisınakix, ki
matap'pix otsın'aimoauax itümitüpaumooiau
sp'a'toiapiekuün Caiaphas oko'aai.

⁴ Ki ai'sitsipsattseiau mök'anistokotsisimmiotoösuaie
Jesus, ki mök'itsenitösuaie.

⁵ Ki an'iau, pinits'tsıs oye'tani istsiksıs'tsikui
ökskakümıştsikıniaiu matap'pix.

⁶ Jesus otsitau'pissi Bethany, Simon leper
oko'ai otsitsipsts'taupissi,

⁷ Ake'ua itoto'aie, ipa'tükkiu al-
abaster atüxak'sin puye' itsüp'patomaie,

akai'inxkĩmasiuaie, ki otau'yisaie it-sita'suyĩnĩmaie otokõn'iaie.

⁸ Ki otũksĩnimats'ax otsĩnĩs'saxaie, ists'e'tũkkiax, ki an'iau mauk'etsĩnikatopi?

⁹ Am'ok ipum'atotopi is'taiekekaiĩxkĩmasiuopi, ki kĩm'atapsix is'tauokotauopiauaie.

¹⁰ Jesus otokh'tsĩmsi, an'istsiuax, kumauk'sauaiksĩxinoauaiisksĩx ake'uã õkh'siu nitapĩstutu'yipi.

¹¹ Ksẽsto'au, kĩmatapsix kitũsk'sauopoksemokoaiau; ki nẽsto'a kimat'ũksauopoksemokipuaua.

¹² Am'ok puye' nostũm'i otsĩta'suyĩnĩssi itsĩstuts'imaie mõkĩtsopuiapĩstutuyĩssi nõkitak'itsasi.

¹³ Kitau'mũnistopuau am'oi õkhs'itsĩniksĩnni amianĩstan'ĩstopi kõnũs'ksõkkumã, am'ok, am'o ake'uã otap'ĩstutsipi ak'ũtanĩstomaie, mõk'itũsksĩnoõsi.

¹⁴ Na'tsikoputsix, tuks'kũmã, anĩstau Judas Iscariot, itappo omũk'atoiapiekuax,

¹⁵ Ki an'iu, tsanĩstap'pi kitak'okokipuaii, ki nitakitũp'omutskau ksẽsto'au? Ki nitsi'tuyiauaie niĩp'pii ksĩxĩx'kĩmĩx.

¹⁶ Ki annik' itot'apsatsim mõk'itamũtskõsaie.

¹⁷ Ke'tani kũt'taikopũtstsii, ĩstotom'iksĩs'tsikui, ũksĩnimats'ax itoto'iau Jesus, ki an'istsiauaie, Tse'a kit'stapa kõk'sopuiapĩstutosĩnan kõk'kitsoyĩsi passover?

¹⁸ Ki an'iu is'tapuk akap'ioyĩs, ki om'ũmã nĩn'auũmã anĩstok', Nin'a, an'iu, nitsiksĩstsikum'i aststsi'u: koko'ai nitũs'ksĩnimatsax nitak'opoksoyimaiau passover.

¹⁹ Ki ũksĩnimats'ax manĩstan'ĩstopiax

itan'isttutsimias; ki itso'poustsistutsimiau
passover.

20 Ki otau'tukkusi, ipokitau'pimiuax
na'tsikoputsix.

21 Ki otau'yisau, an'iu, kitau'munistorpuau
tuks'kuma ksesto'au kitakaumuts'kauki.

22 Ki eks'kaiikikin'etukkiau, ki
ikonau'mutupanistsiauaie, Nin'a nesto'akats?

23 Ki an'iu, annok okit'sis ni-
topoksistapimakemauok kos'i ni-
takaumuts'kauk.

24 Nin'au okku'i itanists'itappo nitsin'awpi:
ak'itupokapiu annok' nin'auok imuts'kaiuok
Nin'au okku'i! Kut'taipokaiiuopi annok'
nin'auok, is'taokhsiuopi.

25 Judas anni'isk itse'mutskaukisk,
itum'anistsiauaie, Nin'a nesto'akats?
An'istsiauaie, kitan'i.

26 Ki otau'yisau Jesus ito'tsimaie ke'tani ki
itatsim'istutsimaie, ki itaumin'imaie, ki ikot-
siu'ax usksinimats'ax, ki an'iu, Matsik', oyik';
am'oiauk nostum'i.

27 Ki mat'tuyiauaie kos'i ki thanks ikotuk'kiu, ki
ikotsiu'ax, ki an'iu konai'simattok;

28 Am'okauk nitsa'apun, mananists'etoksinni
itup'itsiu itsai'kimskau akai'tappix ot-
sauum'itsitappiisuauests mok'sinisests.

29 Ki kitan'istopuau nimatakutsimattopa
am'ok miniokke sauomo'pokitsipstsimmattominaniki
manis'si nin'a ots'innaissinni.

30 Ki otinik'sau nato'i'niksinni itup'suxiau ni-
tum'moyi Olives.

31 Jesus itum'anistsiuax, nesto'a
kitak'okonuskiskimskukupuau annok'a

koko'ikä: tük'ka, šin'aip, nitak'auaiakiau
annök' ūšks'kümiuök emük'ikinax, ki
ot'omükikinauäsinna isto'mükikinax
aküneto'iau.

³² Aiksistatsipuau'eniki kitak-
itüpotoma'topuau Galilee.

³³ Peter an'istsiuaiie, iküm'okönüstsskšimškükissau
ksęsto'a, nimat'akistsskšimškükipa.

³⁴ Jesus an'istsiuaiie, kitau'münisto, Annok'
koko'ik otsauomit'awkkumsi nipuau'ä nioks' kai
kitakani kimatsksšinok'ipa.

³⁵ Peter an'istsiuaiie ökskakümopoks'eniop,
nimat'akanipa kimatsksšinopa; neto'i
ikönau'aniiax ūšksšinimats'ax.

³⁶ Jesus itümitüpopokomiuax Gethsemane
an'istop, ki an'istsiuax otüšksšinimatsax,
annom' stau'pik, nitakittappo omim'
nökütüt'tšimoiikasi.

³⁷ Ki mat'tuyiuax Peter, ki Zebedee
otsistok'iokuyix, ki itaumütüpikikin'etukki
ki itau'mütüpeikapitsitau.

³⁸ Itüm'anistsiuax nitsitüpikikinnetukki
e'insinni: annom' stau'pik, ki
ök'itüškskatükkiop.

³⁹ Ki pa'tsiistüpaatsiuax, ki išstokopi'u
ostoksīs', ki itüt'tšimoiikau ki an'iu,
Nin'a, iküm'okotsitstsissi am'oi kos'a
ünnianistīs'tüpipotoössi; nimatakitsitan'ats,
ksęsto'a kitak'itsitan.

⁴⁰ Ki matskitoto'ax otüšksšinimats'ax, ki
ikon'oyiuax oto'kaniax, ki an'istsiuaiie Peter,
Awx'ats? Kiküttaukotüškskšimmokipa tuks'kai
itai'ksistsikumioipi?

⁴¹ Mokök'etsik ki a'tšimoiikak,

kökstaitsipïssuai ïssaks'ksïnüksïnni; sta'aw
itsitsi'tatomaie ki ix'isakuyi matsi'uats.

42 Ki mats'ïstapu ki itüt'tsïmoïikau, ki
an'iu, Nin'a, am'oi kos'a sauomot'aisïmmieniki
sauomï's'tüpipotomokeniki, kitak'itsitan.

43 Ki mat'oto ki mat'okonoyiuax otsok'asax:
tük'ka ïssoksïm'au oöps'puauax.

44 Ki itskïtsiuax, ki mats'ïstapu, ki nioks'kai
itüt'tsïmoïikau, ki netoi' au'aniu.

45 Itüm'itotoïax otüsksïnimats'ax ki
an'ïstsiuax okak' annok, ki issïk'sïstsikok:
sat'sik aststsiu' itai'ksïstsikumiopix, ki Nin'au
okku'i itüp'aumütskau sauum'itsitappix
otsu'auësts.

46 Nipuak', ökittäppau'op: annök'
nitakaumüts'kaukök aststsiu'.

47 Ki otsa'kiaï epuyïssi, Sat'sik, Judas,
na'tsikoputsix tuks'kümä ito'to ki akai'tappix
ipokom'ïauaie inus'stoanix ki söksis'tsïsts
ipa'tükkix, itototoïau omük'atoïapiekuax ki
matap'pix otsïn'aimoauax.

48 Ki annök' imüts'kaïuökaie ikot-
siu'ax apsto'sinni, ki an'iu, annök'
nitak'sïnnauskippauök, an'nökauk: mi'eenok.

49 Ki iköm'itoto Jesus, ki aniu, Hail, Nin'a; ki
itsïn'nauskïppuaie.

50 Ki Jesus an'ïstsiuaie, Napi'ä, ku-
mauk'sipuksipuksïks? Itümitoto'ïauaie ki
een'ïauaie Jesus, ki mat'tuyiauaie.

51 Ki sat' sit, anniks'isk ipokom'iskaie Jesus,
tuks'küma itsitüpikins'tsakiuaie otsïn'usstoan
itsau'tuyiauaie, ki sp'a'toiapiekuün tuks'kümi
otap'automok ot'auaiakiokaie, ki kök'sïnïmaie
okhtok'ïsaie.

52 Jesus itüm'anistsuiaie, kitsin'usstoanã
otsits'tsipi iststsi'is; anniks'isk matap'pixk
mat'tuyixk inus'stoan, inus'stoan itax'enittaiu.

53 Kit'stapa nõküttokotsitüp'atsimoiikani
nin'ã, ki annok' nõk'okuyïssi
otsitsksïstsikoputsix legionix
otatsim'otokatatsix?

54 Tsa akokototümuniststutsipa
natoi'sinaksïsts, mõk'itünistsïssi?

55 Neto'ik itai'ksïstsikumioipik
Jesus an'istsiuax akai'tappix,
kiküt'anistsipuksipa'akipuaua
kanist'sitappopuau kõmos'iepïtsi annök'
pa'tükkiuõk inus'stoax ki sõksis'tsïsts,
kõk'otoksuai? Anis'tsïksïstsikuïsts
kitopokau'pimopuau omük'atoiapioyis
kõküsksinimats'opuau ki kimatseen'okipuauã.

56 Ki am'ostsk ikõnaiïstutsipi
mõks'enüpanïstosau prophetix
osïnak'suauësts. Ikõnüsksinimatsax
itüm'skittsiiu ki ai'tsimmutaiu.

57 Ki anniks'isk een'ixkaie Jesus itüpïpiauaie
Caiaphas, sp'atoiapiekuün, itomoi'piawpiau
ai'sinakix ki omüks'imix nïn'ax.

58 Ki Peter piaapütsitüpa'tseuaie
sp'atoiapiekuün oko'ai, kiitsipim' ki
ipokau'pimiuax ap'otükkix mõkitokõnai'nïsi.

59 Annok', omük'atoiapiekuax ki
omüks'imix nïn'ax ki ikõnau'kõkitsimax,
istüp'iksïstapenüpanïssinni ap'satsimiau
mõks'enitõsuaie Jesus;

60 Ki matokonim'axau; otsito'tosax akai'tappix
aiksïstapenüpanix, matokonim'axau.
Sako'okhtsim ito'toïau na'tsitappiix

ai'tapksisenüpanix,

⁶¹ Ki an'iau, am'o nin'au an'iu nitokot'opüksinip Ap'istotok'iuã otatoi'apioyis ki nitokot'sokapistutsip nioks'kai ksistsiku'i.

⁶² Ki Sp'atoi'apiekuün itsipuuu', ki an'istsiuaie, kitakstaie'puyipa? Tsañstapiu'a am'ox kitse'nüpanipiau?

⁶³ Ki Jesus matsepuyiu'ats. Ki Sp'atoi'apiekuün mat'anistsiuaie, kita'tauñisto Äp'istotokiua ipai'tappiiuã, kõk'aniksınan iküm'ümeniki Christ, Ap'istotokiua okku'i.

⁶⁴ Jesus an'istsiuaie, kitsemüniani; ki kitan'isto sako'okhtsim kitaks'inoauai'ini Nin'au okku'i, ot-sitau'pissi otümap'sinni istset'otsisi ki umut-sipuk'sipusi Spots'im istsisoksıs'tsikuısts.

⁶⁵ Sp'atoi'apiekuün itümai'pinotsımests otsistotos'ists ki an'iu, itüpepo'atomaie Ap'istotokiua; nitak'otsikipınana stsik'ix e'ënüpanix? Sat'sik, kikai'okhtoauau oksıs'tapinikõttsimani.

⁶⁶ Tsa kit'stapuuuã? An'iau, mõks'eınsi.

⁶⁷ Itüm'itaisokuttüttsiuaie ostoksıs'aie, ki oto'auęsts itsıtauaiak'iauaie: ki stsık'ix omi'tsıxikınstspuuuęsts itsıtauaiak'iauaie.

⁶⁸ Ki an'iau, ksęsto'a Christ e'ënüpanikınan, Tükka' kıtauaiak'ioka?

⁶⁹ Annok' Peter sauauts'im itau'piu, ıstokıtsım'i pıstots'im: ki ake'kuün itoto'aie, ki an'iu, ksęsto'a kitopokom'au Jesus Galilee ıtsıtappim'i.

⁷⁰ Ki paiot'anistsiuax matap'pix nimatsksınoau'ats nimatsksınipa kitan'ipi

⁷¹ Ki otsitü'p'süxsi kıtsım'iapioyıs, stsık'i

ake'kuñ nan'nuyenaie ki an'įstsiuax
anniks'isk matap'pixk itau'pixk, ani'o
nin'au nokūt'opoksimiuaie Jesus, Nazareth
istsitappim'i.

⁷² Ki mata'toñniu, ki an'iu, nimatsksin oau'ats
nñ'au.

⁷³ Ki otai'pįstsįksisųmmosi anniks'isk
itai'puyixk itoto'iauaie, ki an'įstsiauaie
Peter, E'mñniu, ksęsto'akauk tuks'kųmą:
kitse'poawsįsts kitse'ęnųpaniki.

⁷⁴ Itųmaumųtųpipako'sįnepuyiu, ki
itaumųtųpųtau'ųniu, nimats'ksįnoau'ats
nñ'au. Ki nipuau'ą sokit'okumiu.

⁷⁵ Ki Peter įsksinim'aie Jesus ote'poawsinniaie,
annik' itanįs'tsiuaie, otsauomokh'kumsi
nipuau'a nioks'kai kitak'ani kimatsksinokįpats.
Ki itsųx'iu, ki itsok'auasainiu.

27

¹ OTAP'INŌKKUSI, kőnau'mųkatoiapiekuax
ki matap'pix otsin'aimoauax itųp'okŏkitsįmaiau
Jesus mŏks'ęnitŏsuaie;

² Ki otai'įksipįstŏssuaie,
itųnįstųppį'iauaie, ki itųp'aumųskaiauaie
Pontius Pilate, anni'įsk nñnai'įsk.

³ Judas, anni'įsk otse'mųtskauķisk,
otsinno'ŏsaie, otanįs'sax mŏks'eįnsi,
įtsįsauai'tsitau, ki mat'skittotsįpotuyiuax
omųk'atoiapiekuax ki omųks'imix nñ'ax
niįp'pix ksįxix'kįmix,

⁴ Ki an'iu, nikai'sauumįtsitappi
nitse'mųtskatop mokŏm'otsaapųnni. Ki an'iau,
Tsanįstappi nitokanįstappikįpįnan'a? Ksęsto'a
kitak'satsįp.

5 Ki itsipsts'istüpapiksistsiuax ksixix'kïmix omük'atoiapioyis, ki itsis'tapu, ki itsiko'köpsiu.

6 Ki omük'atoiapiekuax mat'tuyiauax ksixix'kïmix, ki an'iau, matökhsiu'ats ök'itsüppitsösau atsïm'isokaiis, tük'ka aa'pünni ipum'attomiau.

7 Ki itau'kökotomotseiau ki itopum'attomiau potter otsin'sïmman, pie'tappix mok'itstsösau.

8 Ün'nikaie itüsks'unnïstainiköttop a'apünni ïstsïn'sïmman.

9 Itümeenüpanïstomaie annik' otan'ipikaie Jeremy prophet, ki an'iu, Ki mat'tuyiauax niip'pix ksixix'kïmix, umutopum'atopiaie annök' Israel itüniau ünni mökanïstsïxkïmasi;

10 Ki itopum'attomiauaie potter otsin'sïmman, nanïstün'ik Ap'ïstotokuä.

11 Ki Jesus paio'tsipuyimiuaie, nïn'aii; ki nïn'auä ai'süppoöttsesattsuaie, ki an'iu kikütam'ipa Jews otsin'aimoauai? Ki Jesus an'ïstsuaie, kitan'i.

12 Ki Omük'atoiapiekuax ki omux'inax ote'enüpanïstösauaie, matsepuyiu'ats.

13 Pilate itüm'anïstsuaie, kiküttaisauokhtoau'axau akauo'yi kïtse'nüpanikoïsts?

14 Ki tuks'kai epo'awsïn matanïstsiu'atsaie; ki Nïn'auä eik'skaietükkiu.

15 Annok' oye'tani nïn'aua itüsksaipotoyiuaie tuksküm'i eën'naii ot'statauaie matap'pix.

16 Annik', nannan'attsiau tuks'kümi eën'naii, Barabbas an'ïstau.

17 Ün'nikaie otokönau'moösa, Pi-late itünis'tsiuax, Tükka' kït'statauä köks'ipotomosuai? Tsöktau Barabbas, tsöktau

Jesus, annök' anı̄stauök Christ?

¹⁸ Tük'ka ı̄sksnım'aie umutsıksı̄ssat'sıuȫsau, itaumüts'kau.

¹⁹ Otsıtau'pı̄ssi okök'ı̄tsımani ı̄tsıso'pȫtsıs, otokem'an itüpüt'oköttsıuaie ki an'ı̄tsıuaie, pı̄notokan'ı̄stappı̄kit om'ă̄ moköm'otsıtappı̄uă̄: tük'ka akauo'ı̄ests nit'okuyı̄pı̄sts pu'ınası̄sts nı̄'papaukanı̄sts annok' ksı̄stsıku'ık, osto'i itots'tsiests.

²⁰ Ki omük'atoı̄apiekuax ki omüx'ınax eı̄kakımattı̄sıuax matap'pı̄x mök'aukömönı̄stȫsıuaie Barabbas, ki Jesus möks'eı̄nsaie.

²¹ Nın'auă̄ an'ı̄tsıuax, Tükka' na'tokümı̄x kıt-statauau'a köks'ı̄potomoȫssıuı̄? An'ı̄au Barabbas.

²² Pilate an'ı̄tsıuax Tsa nitakǖnnı̄stutoau'ats Jesus, anı̄stauök Christ. İ̄kön'auanı̄stı̄sıuaie, ün̄nı̄anı̄stauai'ı̄stais.

²³ Ki nın'auă̄ an'ı̄u, kumauk'anı̄stauaı̄skı̄s? Tsanı̄stapı̄u'ă̄ts otsauum'ı̄tsı̄stutüksı̄nnı̄? Ki akauo'ı̄ı̄ itsokse'puyı̄au ün̄nı̄anı̄stauai'ı̄stais.

²⁴ Otsını̄s'sı, otsau'otokanı̄stappı̄kı̄ssaie, ki otai'akitstı̄ssı̄ äsınata'pı̄ı̄ ito'tükkiu okke', ki itüs'tsımı̄ı̄u otsı̄pot'ayı̄puyımȫsax matap'pı̄x, ki itǖnı̄ı̄, nı̄mat'ototoımoko'ă̄ am'o moköm'otsıtappı̄ı̄ă̄ otsa'apǖnnı̄: ksę̄sto'auă̄ sat'sık.

²⁵ Itümökönai'puyı̄au matap'pı̄x, otsa'apǖnnı̄ ün̄nı̄anı̄sttots'tsı̄saie nę̄stün'an ki no'kosınanı̄x.

²⁶ Itümı̄po'tomoyı̄uax Barabbas: ki otai'ksı̄stı̄stı̄sı̄pı̄sȫsaie Jesus, emüts'kaiı̄uaie ȫksı̄ksıs'toxȫsaie.

²⁷ Nı̄nauă̄ otseę̄nnakem'ı̄x itüpı̄p'ı̄auaie Jesus itokȫno'paupi, ki itokȫnaı̄moı̄'pı̄ı̄ı̄u eę̄n'nakex.

28 Ki itsau'tomoyiauaie otsistotos'įtsaie, ki mawks'isokösimi itsüps'kaiauaie.

29 Otai'amitsinissau ksissiistsümmoköni, itsis'tsümmokiauaie ki apai'i it-stom'iauaie onet'otsįsaie: ki aua-naukopįstuksįs'aköttsiauaie, ki ai'ksįstapanįstiauaie, ki an'iau, Hail, Jews otsin'aimoauai!

30 Ki ai'sokotuttsiauaie, ki matsįmiau apai'i ki otokön'iaie itsitau'aiak iauaie.

31 Otai'ksįstsiksįstapanįstūsauaie, asso'kösimi itsauts'imiauaie, ki otau'ųsisokösįmaie itsüps'kaiauaie, ki itsįstapįp'iauaie mők'auaiistasauaie.

32 Ki otsüks'au, ikonoyiauaie nın'aii Cyrene istsitappim'i, otsinikösım Simon: įsskuopa'atsiauaie otauai'staksın,

33 Ki otsito'tosau Golgotha an'įstop, itokįsasiık, müksikįnükotokönik,

34 Ikotsi'auaie moksįmatossaiiai' įtsipoku'yi ki gall ipa'sokasuyinįmiauaie: ki otüt'totsįsaie, mat'skaksįmattom'atsaie.

35 Ki itau'aiistaiiauaie, ki otsistotos'įsts, ki aiaketotsipięsts, itsi'kötsoįsięsts: möks'eęnųpanįstosi annik' otan'įpik prophet, itai'aketotsipięsts nitsįstotos'įsts ki itsi'kötsoįnaaiua.

36 Ki ito'piiua ki ūs'sümmiiuaie annim';

37 Ki itstom'iauaie otokön'i spots'i ksįs'tapanįssinni sinaip', Am'ok Jesus, Jews otsin'aimoauai.

38 Na'tsitappix kōmos'iepitsix ipauai'istauax tukskūm'i onet'otsįsi ki stįk'i otse'aksįssautsįs.

39 Ki anniks'įsk itsits'skuixk

au'kapsītsīpsattsiauaie, ki auauūkia'pīxiau,

⁴⁰ Ki an'iaiu ksēsto'a annōk' ipūxin'īmōk omūkatoi'apioyīs, ki nioks'kai ksīstsikūists itsiksīst'apīstutsimōk, kōmotse'piosit. Ikūm'ūmeniki Ap'istotokiuā okku'i inīsa'atoat auai'staksīn.

⁴¹ Neto'i omūk'atoiapiekuax netoi'nitaiksīstapanīstsiauaie, kiai'sīnakix ki omūx'īmīx ipokaniau,

⁴² Kōmotse'piuax stsīk'ix ki matokot-sikōmotsepiosiu'ats. Ikūmūm'īssi Israel otsīn'aim, ūnanīstsīnnīsa'atos auai'staksīn, ki nitakaumai'tauūnan.

⁴³ Au'maituyīuaie Apīstotoki'i: annok' ūnnianīstsikōmotse'piōsaie, maksīnan'attūsaie; tūk'ka iūniu', nēsto'akauk Ap'istotokiuā okku'i.

⁴⁴ Kōmos'iepītsix ipok'auaīstapīxk neto'yīstsk nokūtsitūp'apīximīauēsts okhpe'kīsts.

⁴⁵ Nau'yi itai'ksīstsikūmiopi konūs'ksōkkumā itūp'skinatsiu piksu'yi itaīksīstsikūmiopi.

⁴⁶ Ki otsīpīk'susi itai'ksīstsikūmiopi, Jesus aisokse'puyīu. Ki itūni'u, Eli, Eli, lama sabachthani? Annik' ito'kīsasiik, Nitap'īstotokim, Nitap'īstotokim, kumauk'skīkīks?

⁴⁷ Stsīk'ix itai'puyīxk, otokh'tsīmsau', an'iaiu, Am'o nīnau nan'nīkōttsīuaie Elias.

⁴⁸ Ki tuks'kūmā itauks'kasiu ito'tukkiu ai'ksīppuyīnīp, ki ito'kīmīuaie īstīpoku'yi, ki it-stom'aie apai'i, ki ikotsīu'aie mōksīmattosaiai'i.

⁴⁹ Stsīk'ix an'iaiu, ki'ka, ōk'satsīp maks'ikūmīpuksīpusi mōksīkōmotse'piīsaie.

⁵⁰ Jesus ota'atsoksepuyīssi, itaumūts'kaiuaie Sta'aw.

51 Ki Sat'sit, omük'atoiapioyis itsi'koksok'iakioipi ai'aketsinikau, spots'im itots'ipinikau; ki ksök'kumā itsi'papuyiu, ki ok'otokskuists ai'aketopiiu;

52 Ki a ken 'i man ists kau'opiiu; ki atsīm'six anniks'isk ai'okaxk akaiēm ostūm'oauēsts it-sipuu'ax,

53 Ki ota'atsipuawsi Jesus, itsux'iau aken'imanists, ki itūp'ipimiau atsīmakap'ioyisi, ki otsinok'oaiau akai'tappiix.

54 Annok' eēnakin'au'ā, ki otopokom'ixk, otopokūs'satūkkimaxk Jesus, otsīnno'ōsau ksök'kumi otsi'papuyiisi, ki otsinīs'sau annists'isk itutsip'istsk, eks'kaikopumiau, ki an'iau am'o emūn'iūmiu Ap'istotokiuā okku'i.

55 Ki akai'tappix akex' pie'tsi itūs'sūmmiauaie, anniks'isk itopokiuo'iixk Jesus Galilee, ki apotomoyiixkaie:

56 Ki ipokom'iauaux Mary Magdalene, ki Mary, James ki Joses oksīs'toauaii, ki Zebedee okku'ix oksīs'toauai.

57 Otau'tūkkussi, akotsin'auā Arimathæa istsitappim'i anīstau Joseph, ito'to, tuks'kūma Jesus otūksinīmats'aie:

58 Itappo' Pilate, ki ikōm'ōnistomaie Jesus stūm' i aie. Pilate itūmūn'iu mōkaumūtskatosaiē mostūm'i.

59 Ki Joseph otots'issi mostūm'i, itsisso'monīmaie ksīxīstokh'aipītsi,

60 Ki itsīpststotomaie otauūt'sinani aken'iman, maniu'aie, annik' itatūn'ipik ok'otokskui: ki omük'okotoki itūp'auapīmiuaie aken'imani istokītsīm'i, ki itsīstapu.

61 Ki Mary Magdalene, ki stsik'i Mary, ito-tau'piauaie aken'imani.

62 Ki annik' ksistsiku'ik otõkhs'apïstutosau, mat'apinõkkusi, omük'atoiapiekuax ki Pharsees ikõnitoto'iauaie Pilate,

63 Ki an'iau, Nin'a, nitüsksksinipinan om'ã ai'pïstsïksïstutükkiuã otan'ipi, otsakiaitap'piisi, nioks'kai ksistsiku'i nitak'aatsipuau.

64 Anit' õkhs'ïstutsïssi aken'imani nioks'kai ksistsiku'ïsts, otüs'ksinimatsax mõkstai'sepiotosax, mõkstai'kõmosai'ïsax, mõkstai'anïstosauax matap'pix, ük'aipuau: ki sako'ipatsïstutüksinni aks'ïstüpskïts top matom'ipatsïstutüksinni.

65 Pilate an'ïstsiuax mattok'au eën'akex; ïs'tapuk, mi'ïstutsik.

66 Ki itappo' iau, ki mi'ïstutsïmïau ake'niman, ïsksküm'iauaie ok'otoksõkh'sepïstan, ki ïtsi'iauaie eën'akex.

28

1 ISSÏK'SÏSTSIKUYII ksistsiku'i otai'ksiuosaie, otaumütüpapinõk'kusaie ïssik'atoïksïstsikui, Mary Magdalene ki stsik'i Mary itoto'iau mõks'ïniïsau ake'nimani.

2 Ki, sat'sit, ksõk'kumã ai'papuyiu: tük'ka Ap'ïstotokiua oto'tokatatsïs spots' im itsinnïssõ'iïnai, ki ito'to ki matskoap'imïuaie ok'otoksõkh'sepïstan ki itop'aïuaie.

3 Ostoksïs'si netoinitai'natsïuaie popos'ïsts, ki kaiï'ksïstotosiu neto'i kon'skui:

4 Ki üsk'skatükkiix stun'noyïuaie, ki ai'papuyeian netoi'nitsïiau enix'.

5 Ki oto'tokatatsis an'istsiuax a kex', piniko'puk; nits'ksinip kitap'ussümmauau Jesus annök' kaiis'toksauök.

6 Matsinakuaiem'ats: tük'ka, ük'aipuau otan'ipi. Puk'sipuk, sat'sik otsit'sipi Nin'ä.

7 Ki kipi'tappoak, ki anistok'ax otüs'ksinimatsax otse'insinni ükaipua'atomaie; ki, sat'sit, kitse'tomomattaak Galilee; omim' kitak'itsinnoauau: sat'sik, kikau'anistopuau.

8 Ki itsikip'istupaatomiauaie ake'niman ai'kopumau, ki eks'kaetametükkiau; ki auks'kasiau mokitots'ipotosuaie otüs'ksinimatsaxaie otse'poawsiniaie.

9 Ki otsitappo'sauax mökitsinnikoösauax otüs'ksinimatsaxaie, süm'mis, Jesus ito'tatsemiuax ki an'istsiuax All hail! Ki ito'toiauaie ki ein'imiauaie oköt'sistsaie, ki ita'tsimmimmiauaie.

10 Jesus itüm'itünistsiuax, Pinikopuk; mis'tapuk, anistok'au nix'okoax mök'ittapposau Galilee, ki omim' nitak'itsinokiau.

11 Annok' otsa'kaiatapposau, süm'mis, stsik'ix üks'katükii itoto'iau akap'ioyis, ki aitsin'nikoyiauax omük'atoiapiekuax nitap'ii.

12 Kiotokönau'moösau ki omüx'inax otokönai'puyisau, ikotsi'auax eän'akex akaiem'i itawk'pumaupix,

13 Ki an'istsiauax, ünnik' otüs'ksimimatsax nitsa'kaiokasinan, sepioto'iax ki it-sikömos'attsiauaie.

14 Ki nin'a okhtsis'saie, nitaksemünan ki kitak-itsikömotse'piopinan.

15 Mat'toyiauax itawk'pumaupix, ki

otsksinimatseipuauiax iia'tutsimiau ki annik'
anissin'nik Jews sa'kiauanistomiox.

¹⁶ Nitsi'koputsiox otus'ksinimatsax itappo'iax
Galilee nitum'mo, Jesus otan'istopi.

¹⁷ Ki otsinno'osauaie itatsim'mimmiauaie: ki
stsik'ix sai'etukkiox.

¹⁸ Ki Jesus ito'toax ki ai'sitsipsattsiox, ki
an'istsiox, konau'tumapsinni spots'im ki
ksok'kum nit'okoko.

¹⁹ Un'nikaie, is'tapuk, isksinimats'okau
konau'mianistsitappii, us'tapinokau
ninikot'tokests otsin'ikosimests kin'un, ki
okku'i, ki atsim'istaaw:

²⁰ Isksinimats'okau mok'satsisauests
kitan'istopuauests; ki sat'sit,
kituks'opoksemopuau anistsiksits'nikuists
aiksiuo'si ksok'kum.

**ÖKHS' I TSĪN IK ŠĪN NI ST. MATTHEW OT
SĪN AI PI.
The Gospel According to St. Matthew in the
Blackfoot language of Canada**

Public Domain

Language: Siksiká (Blackfoot)

Translation by: Rev. John William Tims

This C. M. S. publication by the British and Foreign Bible Society in 1890 is in the PUBLIC DOMAIN (not copyrighted). Conversion to USFM was courtesy of the Digital Bible Society.

2017-10-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 13 Dec 2023

0a409c18-61ef-5282-961d-ef2aa587bd17